

Stem 5-5-48 Te Weer

Men schrijft ons uit universitaire kring:

DE gebeurtenissen in Praag hebben alom in het land de gemoederen wakker geschud uit eer. indolente apathie en reeds hebben wij melding gemaakt van protesten uit universitaire kringen. Het vorig jaar hield de oudbondskanselier van Oostenrijk, Kurt von Schussnigg een rede voor de Nijmeegse studenten, waarin hij de verantwoordelijkheid voor de gebeurtenissen der achter ons liggende jaren voor een groot deel schoof op de houding der Duitse universiteiten in de jaren 1930-1935. Deze waarschuwende woorden hebben thans weerklank gevonden, niet alleen in Nijmegen maar aan alle instituten van Hoger Onderwijs in Nederland. De actie-comité's, op Utrechts initiatief ingesteld, hebben overal adhaesiebetuigingen verzameld voor de getroffen Praagse studenten; evenwel heeft de ervaring, opgedaan in de oorlogsjaren, de studenten geleerd de betreffende waarde van een zo symbolisch gestelde daad. Daarom werd tevens Dinsdag 2 Maart in Utrecht de actie ingeluid, waardoor iedere honderd Nederlandse studenten vrijwillig één réfugéstudent zullen onderhouden.

De Nijmeegse studenten echter achten de tijd rijp voor groter initiatief. Dezer dagen werd in het Concertgebouw „De Vereniging” een massameeting belegd, waarin na bovenstaande programmapunten met overweldigende instemming van de in groten getale aanwezige professoren en studenten een resolutie werd aangenomen, waardoor Nijmegen het initiatief neemt tot opheffing van de C.P.N. en alle mantelorganisaties. Uit overleg met professoren en studenten is het plan, dat een tegenoffensief wil zijn tegen de gebeurtenissen in het Oosten gegroeid en reeds zijn de contacten voor een massale ontwikkeling gelegd.

Vanuit Nijmegen wordt gevraagd om instemming en steun voor een petitie door alle Nederlandse studenten, die zich van hun verantwoordelijkheid bewust zijn, te richten tot de Kroon en waarin wordt aangedrongen op het nemen van alle grondwettelijk mogelijke maatregelen tegen de communisten in Nederland. Bovendien drongen zij er op aan dat in de nieuwe Grondwet de mogelijkheid zal worden geschapen 'n staatsvijandige organisatie als de C.P.N. en alle mantelorganisaties het recht van bestaan te ontnemen en buiten de wet te plaatsen. Deze bepalingen kunnen haast zonder meer uit het „Verzamelplan Grondwetswijziging 1936” worden overgenomen, 'n plan dat toen gericht was tegen de N.S.B.

Deze actie mag niet beperkt blijven tot de Nederlandse studenten. Reeds werd contact opgenomen met de K.A.B., de N.C.B., de Middenstandsbond, het Medisch Verbond en de landelijke organisatie van Advocaten. Het ligt in de bedoeling van het Nijmeegs Actie-Comité, dat ten spoedigste alle daartoe geëigende organisaties een dergelijke petitie bij de Kroon zullen indienen, opdat langs constitutionele weg bereikt zal worden wat anders onmogelijk is.

De Nijmeegse studenten wensen zich, volgens de woorden ter vergadering gesproken, niet langer te verschuilen achter academische betogen. Zij wensen thans man en paard te noemen en achten de tijd rijp voor een gezamenlijke en openlijke aanval op het Communisme. Zij vrezen het Communisme niet en willen de angstpsychose, vanuit het Kremlin over West-Europa gelegd, doorbreken door een krachtdadige afwijzing van een valse en on-Christelijke ideologie. Zij kennen hun verantwoordelijkheid door hun plaats in de maatschappij, die hen vergunt wegen te begaan, die de starre bureaucratische vormen terzijde stellen. Daarom dit petitionnement, daarom dit gedurfd initiatief, geheel naar het advies der R. K. Universiteit: In Dei nomine feliciter.

Tot zover dit schrijven.

Het behoeft geen betoog, dat we deze „roerigheid” in studentenkringen met grote sympathie begroeten evenals de geest van verzet, die thans uit andere groepen oprijst. Doch inderdaad dient het niet bij betogen te blijven. Men zal nu op korte termijn in de parlementaire sfeer tot beraadslagingen dienen te komen over een duidelijke positiebepaling ten opzichte van de nieuwe „vijfde colonne”. Kan de K.V.P. hiertoe niet het initiatief nemen?

0035. No. :
CRT.: *Stem.*
DATUM: *5-5-48*
R.N.:

W

ad 967-

*Ontvangs van R.P. Brida bij brief
6-5-48 nr 9. P.I 14/48
ald 30943 maandropp.
Nijmegen PV 003*

GEHEIM.

No. 1783-148.

Weekoverzicht.

31 MRT 1948

Volgno.
11 MRZ. 1948
ACD/31161

BUREAU B
15.3.48

Ⓢ *alt*

VERSLAG van de op Zaterdag 6 Maart 1948 te 15 uur gehouden openbare vergadering in één der zalen van "Krasnopol-sky", Warmoesstraat te Amsterdam, door de Democratische Socialistische Jongeren Vereniging "Nieuwe Koers" en de Jongeren Organisatie in de Katholieke Volkspartij. De toegangsprijs bedroeg f.-.25. De zaal heeft een capaciteit van 500 personen. Aanwezig waren plm. 400 jongen mensen van 18 tot 30 jaar, voor de helft mannen en vrouwen. Eén militair in uniform werd opgemerkt. Spandoeken of versieringen waren niet aangebracht.

Te 15.20 uur werd de vergadering geopend door de voorzitter van het District Amsterdam van de D.S.J.V. "Nieuwe Koers",

— Ferdinand VAN PRAAG, geboren te Amsterdam, 1 November 1915, die de aanwezigen een welkom toeriep en zeide dat de beide organisaties deze vergadering hadden belegd, om zich te bezinnen op de maatregelen die door de jongeren genomen moeten worden om ons land niet het lot te doen ondergaan dat Tsjecho Slowakije te beurt was gevallen. Een bolwerk van vrijheid en democratie was het slachtoffer geworden van terreur en dictatuur. De beide sprekers zouden de oorzaken en gevolgen bespreken van deze overrompeling en de maatregelen aangeven die getroffen moeten worden om een communistische dictatuur hier te lande te voorkomen.

Hierop kreeg als eerste spreker het woord, — Franciscus Petrus Marie BURMANJE, geboren te Amsterdam, 2 December 1922, lid van de Jongerenraad van de K.V.P., die begon te wijzen op de ernst van de tijd, die men beleefde. Ernstig vooral, omdat een ideologie, het communisme, steeds verder opdringt en na zijn doordringen in het Oosten van Europa, probeert het Westen onder zijn macht te brengen.

Zowel het theoretische als het praktische communisme erkent geen moraal, hetgeen blijkt uit de wijze waarop men in Rusland opspringt met het gezinsleven, de persoonlijkheid van de mens en het ondergeschiktmaken van de mens aan het materialisme, daar voor de Communist de stof alles is en hij de geestelijke waarden van het leven niet erkent. Wel was men, vooral gedurende de laatste oorlog, omdat men tegenover andersdenkenden enige concessies moest doen, teruggekomen op de ontbinding van het gezin en de bestrijding van de godsdienst, om later weer in heviger mate daarop teruggekomen. De persoonlijkheid van het individu was vernietigd en deze was ondergebracht in de collectiviteit ten behoeve van de leiders in het Kremlin.

Uit het boek van Kravchenko, "Ik verkoos de Vrijheid", blijkt duidelijk wat het communisme het Russische volk heeft gebracht. Het gehele volk is dienstbaar gesteld aan hetgeen de leiders in het Kremlin zich voor ogen hebben gesteld. Deze hebben de leer der Wereldrevolutie van Lenin, die door Stalin geheel is overgenomen en verder uitgewerkt, als uiteindelijk doel gesteld. Hieraan wordt alles en iedereen ondergeschikt gemaakt.

Hoe is het mogelijk, dat in Europa zovelen blindelings het communisme volgen? Het liberale tijdperk in de vorige eeuw heeft hberaan de schuld, waarbij nog komt dat heden ten dage nog vele sociale en economische misstanden bestaan, die de arbeiders, gewillig horende naar mooi klinkende leuzen, naar de communisten doet gaan. Ook intellectuelen, die toch beter dan de gewone arbeiders, de gevaren moeten onderkennen, keren zich naar deze ideologie. Wat tegen dit verschijnsel te doen? Er moet rechtvaardigheid en naastenliefde betoond worden. Dit moet hier te lande in de regeringsbesluiten tot uitdrukking worden gebracht bij het opvoeren van het welvaartspeil en een geven van een verantwoord bestaansminimum voor ieder en die tot doel hebben de vermindering van de economische kwetsbaarheid van de arbeidersbevolking.

Na een oproep tot het uitdragen van de aangegeven middelen tot bestrijding van het communisme, eindigde spreker zijn rede. Applaus volgde op het gesprokene.

Na een pauze van een kwartier, gaf de voorzitter van de Jongerenraad van de K.V.P. in Amsterdam het woord aan; Eibert MEESTER, geboren te Zwolle 1 Mei 1919, Algemeen Secretaris van de D.S.J.V., "Nieuwe Koers", die begon de aanwezigen te wijzen op het betrekkelijk geruisloze doen verdwijnen van Letland, Estland en Lithauen door de Russen. De intellectuelen daar zijn of gevlucht of met vele arbeiders weggevoerd naar Rusland. Een groot stuk van Polen is Rusland toegevalen en de westelijke grens van dit land is tot ver in Duitsland verplaatst, waardoor grote bevolkingsgroepen zijn verplaatst en in een verschrikkelijke toestand verkeren. In Joego-Slavie, Bulgarije, Hongarije en Roemenie heeft een communistische minderheid, met achter de hand de sterke arm van Rusland, de macht overgenomen en heerst daar terreur en dictatuur. Als laatste slachtoffer is Tsjecho-Slowakije gevallen, het land van Masaryk en zijn leerling Benesj. Daar is vrijheid en democratie vervangen door "Volksdemocratie" wat een ander woord is voor dictatuur en terzijde stelling van de parlementaire democratie. Honderden moeten daar vluchten om te ontkomen aan "zuivering" en concentratiekamp. Honderden studenten, die protesteerden tegen de staatsgreep van de communisten, werden gevangen genomen en zullen op de wijze, die hier te lande uit de bezettingstijd zoo goed bekend is, worden weggevoerd. Eind vorig jaar, op een conferentie van Socialistische Jongeren op het Meenthuis te Blaricum, had spreker het laatst contact gehad met Sociaal Democratische Jongeren uit Tsjecho-Slowakije. Uit de gesprekken met die mensen, bleek dat zij toen reeds de dreiging van een communistisch overheersing aan voelden komen en waren contacten gelegd om zo nodig hulp te bieden aan personen die deze nodig zouden hebben.

X De staatsgreep in Tsjecho-Slowakije berustte op intimidatie

tie en leugen, middelen die door de Communisten hier te lande ook gebruikt worden.

Het ~~was~~ noodzakelijk dat tegen de manieren der communisten wordt opgetreden. Niet door verbod van de C.P.N., want nu is er nog eenigszins controle op het doen en laten dezer lieden, hetgeen bij een verbod niet meer mogelijk is. Het auroool van martelaren zou hen daarmede gegeven worden.

De maatregelen moesten daarin bestaan, dat de Communisten gedwongen worden in hun lectuur de "Waarheid" te schrijven en niet wordt toegelaten dat zo als nu gebeurt in de "Waarheid" dat daarin heele en halve leugens de kolommen vullen.

De mantelorganisaties van de C.P.N., zoals de E.V.C., De vereniging "Nederland-U.S.S.R.," ~~de~~ A.N.J.V., de Nederlandse Vrouwenbeweging en de pas opgerichte z.g. Onafhankelijke Studente Organisatie moeten meer bekendheid krijgen. Iedere jongere moet op zijn plaats een bestrijder zijn van het communisme.

Gewarschuwd moet worden tegen de reeds op het kerstcongres van de C.P.N. aangekondigde Comité's voor Volkswelvaart, die geheel overeenstemmen met de Comité's van Actie die in Tsjecho-Slowakije zo van zich hebben doen spreken.

~~W~~ Gerben Wagenaar had zich op de vergadering van de C.P.N. op 28 Februari 1948 gehouden in het Concertgebouw, ~~zich~~ zo verheugd getoond over de gebeurtenissen daar te lande en het stichten van de Comité's voor Volkswelvaart aanbevolen, gezien het succes in Tsjecho-Slowakije. Ook de leiding der C.P.N. had uitgesproken dat zij met vreugde de gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije hadden aanschouwd. Deze lieden sturen, als zij de kans krijgen, op een zelfde lot voor ons volk aan. Zij noemen zich Communistische Partij "Nederland", maar zijn niet anders dan de uitvoerders van de bevelen van het Kremlin. Zij vormen in dezelfde mate als de N.S.B.ers in 1940, de vijfde colonne. Het werk der Communisten is een bedreiging van de wereldvrede. Hun pogingen om een zelfde regime te vestigen in Griekenland, Italië, en Frankrijk zijn voorlopig mislukt, maar zij zullen, als daar de tijd gunstig voor is, weer terugkomen. De stakingen in België en de actie van de E.V.C. hier te lande, beogen ook onrust en chaos te veroorzaken, een voedingsbodem waarin hun ideologie welig kan tieren.

Daarom moeten maatregelen getroffen worden, zo dat hun opzet niet kan gelukken. Hier te lande moet de spanning tussen lonen en prijzen, vooral ten platte lande, verminderd worden, een krachtige wederopbouwpolitiek worden gevoerd en een rechtvaardige verdeling van de woonruimte worden nagestreefd.

De Marshalllanden moeten gezamenlijk een economisch, politiek en militair-defensief blok vormen tegen de agressie uit het ~~Osten~~. In het samengaan van België, Luxemburg en Nederland kan een begin worden gezien, doch dit moet worden uitgebouwd.

~~X~~ Spreker eindigde met een beroep op de jongeren, zich bewust te zijn van hun plicht en taak, van hun verantwoordelijkheid ten aanzien van het nageslacht, het Communisme overal bestrijdend tot behoud van geestelijke vrijheid en democratie. ~~Luid~~ applaus.

De rede van Meester werd verschillende malen door applaus

onderbroken.

De voorzitter van de Jongerenraad der K.V.P. in Amsterdam, nam hierna nog het woord en betreurde het dat gebeurtenissen als in Tsjecho-Slowakije het pas mogelijk maakten, dat twee Jongeren-organisaties een vergadering als deze konden beleggen. Hij hoopte op nauwe samenwerking.

* Een ontwerp-resolutie, opgesteld door beide besturen, werd door hem voorgelezen en in stemming gebracht. Onder applaus werd deze zonder op- of aanmerkingen aangenomen. De vergadering werd beëindigd met het zingen van het eerste couplet van het Wilhelmus.

* De Kring Haarlem van de Jongeren in de K.V.P. had bericht van instemming met doel en strekking der vergadering betuigd, terwijl tijdens de vergadering een telegram van de studenten van de R.K. Universiteit te Nijmegen binnenkwam met de beste wensen voor de actie.

Bij het aanlopen van de vergadering werden pamfletten verspreid van de Beweging van Europese Federalisten en de Internationale Vereniging "Bellamy".
In de zaal werd niet gecolporteed of gecollecteerd.

Een afschrift van de aangenomen resolutie gaat hierbij.

Verzonden aan:	Hfd. C.V.D.	Den Haag	P. 5.
	P.G.	Amsterdam	
	B.M.	Amsterdam	
	H.C.	Amsterdam.	

'Afschrift Resolutie.

De vergadering van jongeren, georganiseerd door de Democratisch-Socialistische Jongeren Vereniging Nieuwe Koers, Gewest Amsterdam en de Jongeren Organisatie in de Katholieke Volkspartij kring Amsterdam, bijeen op 6 Maart 1948,

gehoord de inleidingen over de politieke ontwikkeling in de Tsjecho-Slowaaksche Republiek en de Communistische ideologie en werkzaamheid, geeft als haar mening te kennen:

1. dat de gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije een vertrapping betekenen van de geestelijke vrijheid en de politieke democratie, terwijl de wereldvrede hierdoor ernstig in gevaar gebracht is.
2. dat het Communisme als ideologie veroordeeld dient te worden, omdat vrijheid en democratie als beginsel niet wordt ~~werkd~~ ^{werkend}, iedere positieve rechtsnorm ontbreekt en de menselijke waardigheid wordt ontkend.
3. dat de Communistische werkzaamheid een ernstige bedreiging vormt, daar zij gericht is op de vernietiging van de zelfstandigheid der volkeren en deze wil onderwerpen aan de Sowjet Unie door middel van het scheppen van onrust, ontevredenheid, wantrouwen en leugenachtige propaganda;

is van mening, dat Communistische aanhang te wijten is aan niet te rechtvaardige sociale en economische toestanden in het verleden en het heden;

geeft als haar mening te kennen, dat ~~de~~ bestrijding van het Communistische gevaar maatregelen geboden zijn, zowel op nationaal als internationaal terrein, welke zijn gericht op de ~~samen~~ ^{samen} bundeling van alle krachten, die in een progressieve sociaal economische omvorming politiek de meest doelmatige bestrijding zien van het Communistisch gevaar.

De volgende maatregelen komen voor directe uitvoering in aanmerking

- a. wegneming van de spanning tussen lonen en ~~pijzen~~ ^{pijzen};
- b. rechtvaardige verdeling van de woonruimte en een krachtige wederopbouwpolitiek;
- c. opvoering van het welvaartspeil en een verantwoord bestaansminimum
- d. vermindering van de economische kwetsbaarheid van de arbeidersbevolking.
- e. bevordering van de samenwerking tussen die landen, welke deelnemen aan het Marshallplan.
- f. verhoging der collectieve veiligheid dezer landen tegen verdergaande agressie der Sowjet Unie.
- g. het tegengaan van de colonnevorming van georganiseerde Communistische groepen met name o.a. de nationale welvaartscomité's.

Zij heeft met genoeg kennis genomen van de maatregelen der regering op financieel en sociaal terrein en op het gebied der buitenlandse betrekkingen met name de Benelux, welke als een waardevol begin zijn te beschouwen. Met voldoening ziet zij het plan Marshall en de besprekingen ener Europese Unie tegemoet, terwijl zij aandringt op een spoedige totstandkoming van een militair accoord der West-Europese Staten.

Doet tenslotte een beroep op de Nederlandse jongeren zich hun verantwoordelijkheid bewust te zijn en gedachtig de hierboven omschreven punten alle infiltratiepogingen van Communistische zijde af te wijzen en mee te strijden voor het behoud der geestelijke vrijheid en politieke democratie.

OD Anti-commun
partisten
by verslag

DCSS. No.:	OD 967
CRV.:	VOLKS KRANT
NUMER:	15. 3-48
RP.:	

RESOLUTIE KATHOLIEKE VOLKSPARTIJ

Geen samenwerking met communisten in gemeenten en provinciën

„Verslaat CPN bijstembus”

(Van onze speciale verslaggever).

UTRECHT, 15 Maart. — De Partijraad van de Katholieke Volkspartij heeft in zijn vergadering van Zaterdag de volgende resolutie met algemene stemmen aangenomen.

Kennis genomen hebbende van de instemmende houding der Communistische Partij Nederland tegenover de verraderlijke staatsgreep in Tsjechoslowakije en aansluitende aan de waarschuwende woorden van de voorzitters der Eerste en Tweede-Kamerfractie in de jaren 1946—1948 tegen de grote gevaren van het Communisme, alsmede herinnerende aan de resolutie van het Partijecongres van October 1947, waarin het Communisme andermaal op het scherpst is veroordeeld,

begroet de Partijraad met voldoening het besluit van de Regering om het machtsapparaat der Overheid zodanig te versterken, dat bij snelle en doeltreffende uitvoering van dit besluit, het communistisch geweld onder elke omstandigheid de kop kan worden ingedrukt,

en dringt de Partijraad met klem bij de Regering er op aan, door wettelijke maatregelen de openbare veiligheid ook verder te waarborgen, met kracht te waken tegen elke intimidatie en terreur en te komen tot afdoende veiligstelling der democratische orde en vrijheden.

De Partijraad ondersteunt krachtig de versterking van vrijheid en veiligheid en het herstel der welvaart, door internationale regionale overeenkomsten, draagt het Partijbestuur op, door alle dienstige middelen te bevorderen, dat aan de samenwerking met communisten, ook in de uitvoerende organen der provinciën en gemeenten, in navolging van de onafgebroken praktijk in het Rijk, een einde wordt gemaakt, roept geheel Nederland op

- 1e actieve steun en medewerking te verlenen, persoonlijk zowel als gemeenschappelijk, aan de door de Regering te treffen maatregelen;
- 2e bij de komende verkiezingen een duidelijke nederlaag aan de communistische partij toe te brengen;
- 3e op alle terreinen van het maatschappelijk en staatkundig leven het communisme in al zijn vormen daadwerkelijk te bestrijden,

en besluit ten slotte deze resolutie ter kennis te brengen van Regering en volk van Nederland.

UITTREKSEL

Uit : OD 996

Naam: ANTI-COMMUNISME OP SOCIALISTISCHE
GRONDSLAG

Voor : OD 967

Naam: MAATREGELEN VAN OVERHEIDSWEGE INZAKE
HET COMMUNISME EN MENINGEN DAAROMTRENT

Ag. nr: 31296

Afz. : ID Hengelo

Datum: 16-3-48

Aard van het stuk: Rapport betreffende vergadering Partij van de ^Arbeid te Hengelo

Op 16-3-48 werd te Hengelo een openbare vergadering van de Partij van de Arbeid gehouden.

Na de rede van GOEDHART werd een korte pauze gehouden, waarna er gelegenheid werd gegeven tot het stellen van vragen, zowel mondeling als schriftelijk. Er waren vier vragenstellers waarvan drie mondeling. De mondelinge vragenstellers hadden alle dezelfde vraag, namelijk twee dezer drongen er op aan, dat het hoog tijd werd, dat de communistische partij in Nederland verboden werd en de derde was nog concreter en eiste, dat onmiddellijk als adhaesie aan de studentenactie door de Partij van de Arbeid de eis zou worden gesteld, dat de communistische partij verboden werd. Door GOEDHART werd hierop geantwoord, dat als de communistische partij verboden moest worden, dat dat niet alleen in Nederland kon plaats hebben, maar dat dan alle nog niet onder het communistische juk zuchtende landen hetzelfde moesten doen. Spreker voegde er aan toe, dat hij begrijpen kon, dat er om een verbod gevraagd werd.

Uitgetr. door:

RM

Op aanwijzing van: B

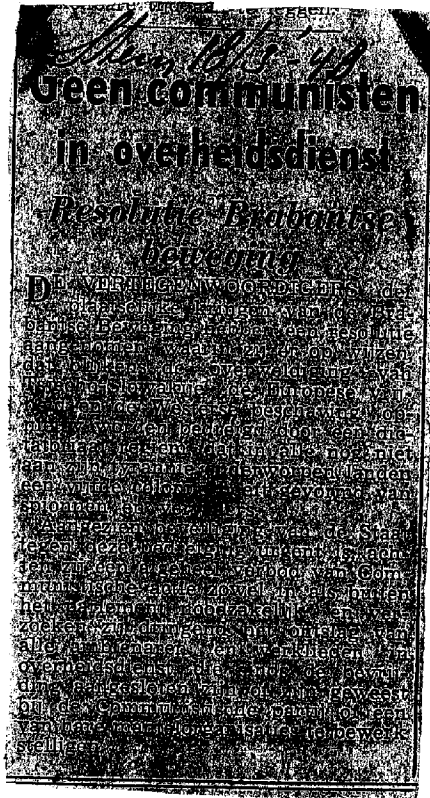
Datum: 12-6-50

UITTREKSEL

Voor ..... O.D. 967 ..... Naam Maatregelen en meningen ter bespreking
bestaan of macht der CPN
Origineel in ..... OD 349 ..... Naam Maandrapporten Limburg
Volg nr. .... Ag. nr. 31752 ..... Aard van het stuk Pol.maandverslag
..... Afz. Commissaris van Pol.Kerkrade Datum 18-3-'48

De door de Regeering genomen maatregelen tegen de communisten zijn door de bevolking onverdeeld gunstig ontvangen. Men vindt de maatregelen nog lang niet drastisch genoeg en wacht als het ware met ongeduld hierop. De bevolking is zich terdege bewust van het grote gevaar van de zijde van het communisme.

Uitgetrokken door ..... G.H. Afd./Sectie ACD4a ..... Datum 16-4-48

Volgno.
24.MRZ.1948
31937.
B BUREAU B 24-3-48

GEWEST 's-HERTOGENBOSCH
DER RIJKSPOLITIE
DISTRICT BREDA
COMMANDANT

Nota/G.P.I./GEHEIM/'48

Bovenstaand krantenbericht ter kennisneming - o.t.b. - doorgezonden aan de Heer Hoofd C.V.D. te 's-GRAVENHAGE.

Typ:R.

BREDA, 23 Maart 1948.

De wnd. Districtscommandant,
De Officier der Rijkspolitie 1e klasse.

G.L.F.J. BEKKER.

Meer 18/3-48
Geen communisten

in overheidsdienst

**Resolutie Brabantse
beweging**

DE VERTEGENWOORDIGERS der plaatselijke kringen van de Brabantse Beweging hebben een resolutie aangenomen waarin zij er op wijzen dat blijkens de overweldiging van Tsjecho-Slowakije de Europese vrijheid en de Westerse beschaving opnieuw worden bedreigd door een dictatoriaal regime dat in alle nog niet aan zijn tyrannie onderworpen landen een vijfde colonne heeft gevormd van spionnen en verzetters. Aangezien bevestiging van de Staat tegen deze bedreiging urgent is achten zij een algemeen verbod van Communistische actie zowel in als buiten het parlement noodzakelijk en verzoeken zij dringend het ontslag van alle ambtenaren en werklieden in overheidsdienst die sinds de bevrijding aangesloten zijn of zijn geweest bij de Communistische partij of een van hare mantelorganisaties te bewerkstelligen.

Volgno.
24 APR 1948

31937.

B
BUREAU B
24-3-48

GEWEST 's-HERTOGEN BOSCH
I DER RIJKSPOLITIE
DISTRICT BREDA
COMMANDEANT

Nota/C.P.I./GEHEIM/148

Bovenstaand krantenbericht ter kennisneming - o.t.b. - doorgezonden aan de Heer Hoofd C.V.D. te 's-GRAVENHAGE.

TYP:R.

BREDA, 23 Maart 1948.

Te wnc. Districtscommandant,
Te Officier der Rijkspolitie 1e klasse.

G.H.J.J. B E K K E R.

Raad van Eindhoven:

Vuilnisbakken belangrijker dan de lonen in de D.U.W.

Het was een zeer bewogen raadszitting welke Maandagavond werd gehouden. Pg. Van Turnhout interpeleerde B. en W. naar aanleiding van de door hen afgewezen 1 Mei-meeting. Er was een motie van de gemeenteraad van Beerta (Gr.), welke motie elsen inhield ter verbetering van de sociale toestanden in de D.U.W. En tenslotte konden de K.V.P. en de P. v. d. A., maar ook zelfs B. en W. niet achterblijven om ook eens een verklaring af te leggen tegen de communisten.

Pg. Schoonbeek in de Raad

Na de installatie van pg. Schoonbeek werd door de K.V.P. en de P. v. d. A. een verklaring afgelegd zoals elders in de gemeenteraden al is geschied.

De verklaringen kwamen er o.a. op neer, dat die communisten nu Welvaartscomités op wilden gaan richten, terwijl toch iedereen wist dat zij (K.V.P. en P. v. d. A.) het monopolie van de „sociale rechtvaardigheid“ en van de „ongelijkmatige verdeling van de armoede“ hadden.

Wat een figuur sloegen deze ridders zonder blaam, toen de motie over de slechte sociale toestanden in de D.U.W. aan de orde kwam. Nadat pg. Van Turnhout met loonzakjes in zijn hand een aantal voorbeelden had opgesomd van lonen van f 23,—, welke door huisvaders werden verdiend in de D.U.W. rondom Eindhoven, riep hij de K.V.P. en P. v. d. A. toe:

„Hier is nu de kans om jullie frasen en demagogie over sociale rechtvaardigheid niet alleen met de mond, maar in de praktijk te bejelden.“

Het Tweede Kamerlid Van Lienen wist toen alleen maar te zeggen: „De D.U.W. is toch geen werkverschaffing meer en horen die lonen van de D.U.W.-arbeiders nu eigenlijk wel hier thuis?“

Fel strömde Van Turnhout de K.V.P. en P. v. d. A. in zijn antwoord op de door hen afgelegde verklaring. Gij hebt de mond vol over democratie en vaderlandsliefde, zo zei Van Turnhout, maar tijdens de bezetting toen het er ook weer op aan kwam dit in de praktijk te bewijzen, toen zaten de K.V.P.-ers op hun wethouderszetels onder het regiem van de moffen.

„Nee Majesteit“

Doodstil was het in de raadzaal, toen Van Turnhout zeide: En ook hier in de raad zitten van die heren „democraten“ die tijdens de bezetting lekker op hun stoeltje bleven zitten en de ambtsketen om de nek van de N.S.B.-burgemeester Pulles hingen. Het zijn de „heren“ van Engeland-Buskens en Van der Putt en het zijn ook zij weer die nu de Communisten antidemocraten en geen goede vaderlanders durven noemen. Toen de Koningin direct na de bevrijding in Eindhoven kwam werd zij door het gemeentebestuur en de illegaliteit in het Van Abbe-museum

ontvangen. Toen zij aan Van der Putt vroeg: „Wie bent u?“; en hij antwoordde: „Wethouder van der Putt“, toen vroeg de Koningin: „Oh, dan bent u zeker wel ondergedoken tijdens de bezetting“ en toen moest deze „goede democraat“ antwoorden op een fluitertootje: „Nee Majesteit“. En het zijn nu deze lui, aldus Van Turnhout, die hun verwijten durven te richten aan het adres van de Communisten.

Heel dit kabaal tegen de Communisten, zo ging hij verder, is niets anders dan een rookgordijn waarschter de K.V.P. en de P. v. d. A. proberen de armoede en het gebrek, welke zij aan ons volk hebben gebracht, te verbergen.

Want zij zijn verantwoordelijk voor de lage lonen van de werkers van ons land. De „socialist Drees“ drukt de loonstop op de ruggen van de arbeiders. De „socialist Liefstijck“ stelt de heren kapitalisten in staat ondanks alle zgn. armoede van ons land miljoenenwinsten uit ons volk te persen.

Niet de Communisten, maar de K.V.P. en de P. v. d. A. zijn verantwoordelijk voor de woningellende en het kleding- en schoei-

seltekort van het Nederlandse volk.

Niet de Communisten, maar zij zijn de „vaderlanders“ die ons land willen uitleveren aan een vreemde mogendheid en het willen verkopen aan het kapitalistische Amerika. Het is niet mogelijk de hele rede van Van Turnhout hier te beschrijven, want ook over de 1 Mei-meetings welke door B. en W. zijn verboden heeft Van Turnhout nog het een en ander gezegd. Het was hierbij dat hij de quasidemocratie van de heren aan de kaak stelde. Gij hebt de mond vol over democratie, zo zei hij, maar tegelijkertijd belet gij 10 % of nog meer van 't Nederlandse volk haar inzichten en doelstellingen bekend te maken. Toen de burgemeester dan ook nog verklaarde dat bij de a.s. verkiezingen de Communisten geen toestemming voor openbare meetings zouden krijgen en op andere faciliteiten niet behoefde te rekenen, antwoordde Van Turnhout: „Dat is dan uw democratie. Maar wij zullen dan aan de Eindhovense bevolking bekend maken welk gemeentebestuur wij hier hebben. Maar ik zeg u, dat dit alles als een boemerang zal werken, en op uw eigen hoofd zal neerkomen.“

Ondanks alles groeien wij, juist tegen de verdrinking in.“ Van Turnhout eindigde ongeveer met de woorden: „Niet de KVP of P.v.d.A., maar wij staan hier als openbare aanklagers in dienst van de Nederlandse werkers en wel tegen de armoede en het gebrek dat gij ons volk hebt opgelegd.“ De vooruitstrevendheid van de heren raadsleden bleek ook wel uit het feit, dat zij over de aanklacht van Van Turnhout over de mistoestanden in de D.U.W. geen woord zeiden, maar het wel leuk vonden een half uur vol te bazelen over wie nu eigenlijk de vuilnisbakken mocht leeghalen. Aangenomen werd verder nog het voorstel de ene school, welke Eindhoven in '48 mag bouwen, in de St. Jozeph-parochie te bouwen. Een bewogen maar leerzame raadsvergadering is het geweest.

BESS. No. 0967

CRT.: Waarb. H.

DATUM: Linnburg

7-7-48

09 967

Linnburg
09 967

UITTREKSEL

Voor OD 967 ..... Naam Maatregelen en meningen ter bespr. macht der CPN
Origineel in OD 341 ..... Naam Maandrapp. Drente
Volg nr. .... Ag. nr. 32487 ..... Aard van het stuk Maandr. Maart 1948
..... Afz. Rijkspol. Assen. ..... Datum 2.4.48

Van de zijde van enige burgemeesters in de provincie Drente is een toenemende interesse merkbaar voor communistische activiteit. Onder meer is dit gebleken uit aanvragen om de gangen van bepaalde communisten na te gaan. Indien ten deze positieve resultaten worden bereikt, zal hierover uitvoerig worden gerapporteerd. Voor de vrijwillige hulppolitie bestaat duidelijk gebrek aan belangstelling: aanvragen zijn zeer schaars en praktische nihil te noemen.

Uitgetrokken door A ..... Afd./Sectie alp - 1 ..... Datum 26-4-48

UITTREKSEL

Voor OD 967 Naam Maatr. en Meningen ter beperking van
de macht van C.P.N.
Origineel in OD 346 Naam Maand rapporten Zuid-Holland.
Volgnr. Ag.nr. 32537 Aard van het stuk Maandrapport.
Afz. Politie Leiden Datum 2-4-48

In de maand Maart 1948 stonden de gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije ook in deze gemeente in het teken van de belangstelling. De Leidse afdelingen van de P.v.d.A. en van de C.P.N., belegden hierover openbare vergaderingen. Ook in de Leidse Gemeenteraad werd het gebeurde besproken door de fractie-leider van de P.v.d.A. en deze legde namens zijn fractie de verklaring af, dat geen enkel voorstel van de communisten in de Raad door de P.v.d.A. zou worden gesteund en bij benoeming van Raads-commissies etc. geen stem zou worden uitgebracht op een communist.

Uitgetrokken door PR Afd./Sectie ACD 4 Datum 23-7-48
Op aanwijzing van B III

UITTREKSEL

Voor OD 967 Naam Maatr. en meningen ter beperking
bestaan of macht der C.P.N.
Origineel in OD 345 Naam Maandoverzichten Noord-Holland
Volg nr. Ag. nr. 32605 Aard van het stuk Maandoverzicht
Afz. I/D Amsterdam Datum 14-6-48

Naar aanleiding van het feit, dat de directie van de Apollohal op de 1ste Paasdag haar zaal ter beschikking heeft gesteld voor een feestavond van het ANJV, te houden bij gelegenheid van het congres, ontving deze directie een anoniem schrijven dd. 23 Maart 1948, waarin onder verwijzing naar het bovenstaande beleefd doch dringend wordt gevraagd:

Uw zaal niet meer af te staan aan communistische of op communistische leest geschoeide bijeenkomsten, en het schrijven vervolgt dan; Als er toch weer een vergadering mocht plaats vinden van dezelfde strekking, dan zijn wij genoodzaakt Uw zaal enige schade te berokkenen hoezeer ons dat zou spijten voor U en de slachtoffers.

In deze brief wordt voor bericht, dat; afschrift is gericht aan de directie's van het RAI-gebouw, het Concertgebouw en Krasnapolsky

Vastgesteld is, dat vermoedelijk reeds een begin van uitvoering aan dit dreigement is gegeven. Bij de aanvang van de feestavond te ca.

19.45 uur, werd een begin van brand onder de zitplaatsen ontdekt, hetgeen slechts een kleine storing teweeg bracht.

In de op 30 Maart gehouden conferentie van de directies der hiervoor genoemde gebouwen, bleek, dat behalve de directie der Apollohal, de andere directies geen brief hadden ontvangen.

De Vertegenwoordiger van de directie van het RAI-gebouw deelde mede, dat zijn NV besloten had niet meer aan de communisten te verhuren, de andere heren besloten zich nog niet uit te spreken zolang de overheid geen voorbeeld gaf. Besprekingen met de raadsfracties zullen worden gevoerd, opdat de Gemeenteraad zich in positieve of negatieve zin zal uitspreken.

Daarna zou de Burgemeester nog eens gevraagd worden hoe hij over het verhuren aan communisten dacht.

Uitgetrokken door PR Afd./Sectie ACD 4 Datum 14-6-48

Politie te Amsterdam.
INLICHTINGEDIENST.

B

Amsterdam, 1 April 1948.

Volgno.

- 5 APR. 1948

Nr. 2041-B-1948.

BUREAU B

6 APR 1948

ACD 32608

Geheim.

Verslag van de zitting van de Gemeenteraad van Amsterdam op 24, 25 en 31 Maart 1948, gehouden in het Stadhuis van de Gemeente Amsterdam, behandelende een motie waarbij de Communistische Wethouders Seegers en Polak werden uitgenodigd af te treden.

[Deze motie luidde aldus:

De ondergetekenden hebben de eer de Raad het volgende voor te stellen:

De Raad heeft kennis genomen van een drukwerk, dat op grote schaal is verspreid in de stad, behelzende een "oproep aan de Amsterdamse bevolking".

Blijkens deze oproep heeft de Amsterdamse Raadsfractie van de C.P.N. het initiatief genomen tot de vorming van "Het voorlopig Welvaartscomité Amsterdam".

Deze oproep is ondertekend o.m. door:

X L. Seegers, wethouder-voorzitter en

X B. Polak, wethouder.

In dit stuk wordt de Amsterdamse bevolking opgewekt over te gaan tot het stichten van comité's voor nationale welvaart in buurten en bedrijven met het doel, op grondslag van een program van directe eisen een gemeenschappelijke strijd te voeren.

Voorts nam de Raad kennis van een manifest, dat eveneens op straat werd verspreid en waarvan het opschrift luidt:

"Praag en.....Den Haag".

Dit drukwerk is ondertekend door de Communistische partij van Nederland "De Waarheid". Deze partij geeft in dit stuk haar lezing van de revolutie in Praag met de opwekking die weg ook hier te gaan.

Uit de berichtgeving omtrent de gebeurtenissen in Praag is gebleken, dat de communisten bij hun greep naar de macht zich bedienend van comité's van actie, waaraan de plaatselijke besturen en de gemeenteraden ondergeschikt werden gemaakt en die tot taak hadden de overheidsdiensten en de particuliere bedrijven te bezetten en te zuiveren.

De leden der Raadsfracties, waarvan de ondertekenaars van deze motie de voorzitters zijn, hebben bij de verkiezing van Wethouders, in September 1946 medegewerkt aan de verkiezing van de heren Seegers en Polak tot Wethouders, in het vertrouwen, dat deze gedurende de tijd, dat zij deel uitmaken van het College van Burgemeester en Wethouders, de regels der democratie, zoals deze in Nederland geldend zijn, niet zouden schenden. De Raad beschouwt, gelet op de inhoud en de strekking van genoemde publicaties, het initiatief tot het stichten van zogenoemde welvaartscomité's te Amsterdam, genomen ook door de genoemde wethouders, onverenigbaar met de regels der democratie, zoals deze in Nederland geldend zijn, waardoor het bedoelde vertrouwen niet meer bestaat.

.....2.....

Op grond van vorenstaande overwegingen nodigt de Raad de heren L. Seegers en B. Polak uit, hun zetels in het college van Burgemeester en Wethouders ter beschikking te stellen.

Amsterdam, 24 Maart 1948.

Faber,
Steinmetz,
- Rustige,
Le Cavelier.]

Hierop nam de communistische fractievoorzitter Henk Gortzak het woord en viel in een rede die ongeveer 2½ uur duurde, verschillende personen, zowel in als buiten de Raad aan, tot het tenslotte zo erg werd dat de Burgemeester Mr. A. J. d'Ailly hem tweemaal tot de orde moest roepen. Gortzak stoorde zich echter daaraan niet en ging op dezelfde manier voort. Hij beweerde dat de K.V.P. een steeds zwaardere druk op de Partij van de Arbeid uitoefende en dat men in Praag juicht maar in Amsterdam huilt. Wat hebben de communistische wethouders misdään, aldus Gortzak. Toevallig is nu een Amerikaanse kruiser de haven van Amsterdam binnengelopen, maar als dat nu eens een Russische kruiser was geweest, dan had men ons verweten Russische matrozen te hulp te hebben geroepen. Vooral het gemeenteraadslid S. Tas van de P.v.d.A. werd hevig door Gortzak aangevallen wegens diens geschrijf in het dagblad "Het Parool", over de huidige toestand in Tsjecho-Slowakije. Toen de heer Tas interrupeerde en de naam Hannie Schaft noemde, werd Gortzak kwaad en trok toen, onder het applaus van het publiek op de tribune, pas goed van leer, waarbij de voorzitter tevergeefs de orde trachtte te herstellen. Voorts beweerde Gortzak dat, als Rusland ons land zoude aanvallen, zij (de communisten) aan de zijde van Nederland zullen staan. Hij deed aan het slot van zijn rede een hartstochtelijk beroep op de P.v.d.A. om de linkse meerderheid in B. en W. te behouden.

Op een zeer rustige toon, ondanks de voortdurende communistische interrupties, diende de heer Faber (P.v.d.A.) hem van repliek. De Communisten, aldus Faber, hebben zichzelf in een isolement gedreven. Ons drijft alleen de realiteit. Weigeren de Communistische Wethouders antwoord te geven op de ingediende motie, dan zullen wij aan het door hen gegeven antwoord wellicht enige gevolgen verbinden.

Hierba nam het Gemeenteraadslid Steinmetz (K.V.P.) het woord. Hij had gehoopt dat men de samenwerking die tijdens de bezetting bestond had kunnen voortzetten. Maar drie jaar na de bevrijding, aldus Steinmetz, moet er op dezelfde wijze als eertijds tegen de N.S.B., alarm worden geslagen en moeten we ons wapenen om niet nogmaals te zullen worden opgeroepen voor een verzet tegen o.a. het wegvoeren van onze mannen en vrouwen in buitenlandse concentratiekampen. Het waren communisten die destijds de wethouderszetels onder zich en de Partij van de Arbeid wilden verdelen en ~~de~~ Katholieken en Protestanten uitsluiten. Zo democratisch waren zij toen al.

Terwijl de communisten voortdurend interrupeerden en hem het spreken onmogelijk trachtten te maken, kwam Steinmetz er tegen op dat de communisten zich het verzet tijdens de oorlog aanmatiggen. Is het niet droevig, dat de Nederlanders elkaar vanwege politieke beginselen de verzetsdoden trachten af te snoepen? De gevallen zullen ach en wee roepen dat zij tegen elkaar worden uitgebeeld, aldus Steinmetz. Het is in het concentratiekamp te Vught gebeurd dat een communist, toen verzetsstrijders gefusilleerd werden, uitriep "Het is maar goed dat ze voor de bijl gaan, ze

hebben ons altijd in de wielen gereden". De communisten schreeuwden hierop: "Noem namen". Steinmetz noemde daarop de naam van Wethouder Seegers, waarop de communisten zo woedend werden dat ze Steinmetz voor leugenaar uitscholden. Het tumult werd zo groot dat de voorzitter genoodzaakt was de vergadering voor een kwartier te schorsen.

Na heropening duurde de vergadering tot middernacht en werd toen verdaagd tot Donderdag 25 Maart 1948 te 20,30 uur.

Op deze zitting was de sfeer heel wat rustiger en kwamen zowel communistische Raadsleden als die van andere partijen aan het woord.

X Eerst sprak de communist van Santen. Deze betoogde dat de ingediende motie een schande is voor de Gemeenteraad van Amsterdam. Voorts deed ook hij een felle aanval op de heer Tas die hij een Anti-Semiet noemde. Hij werd toen door de voorzitter verplicht dit woord terug te nemen. Overigens was het een niets zeggende rede, behoudens dat hij de toestand in Tsjecho-Slowakije verheerlijkte.

— Hierna voerde het Raadslid Le Cavelier (V.V.D.) het woord. Deze nam het de communistische Wethouders kwalijk dat zij als Wethouder zitting hadden genomen in de Welvaartcomité's.

(Van Santen (C.P.N.) interrupeerde "ze mogen zeker wel armoedecomité's oprichten".

De heer Le Cavelier antwoordde hierop dat men natuurlijk de welvaart van een volk mag voorstaan, maar dan moet dat gebeuren in de democratische organen zoals, de Gemeenteraad en dan zijn dergelijke comité's niet nodig. Juist het feit dat men de democratische, door het volk gekozen organen, voorbijgaat, is de oorzaak dat de Raad geen vertrouwen meer in de communistische Wethouders kan stellen.

Nadat Wethouder Polak nog had medegedeeld, dat hij er niet aan dacht om als Wethouder af te treden, werd de vergadering te 24 uur verdaagd tot Woensdag 31 Maart 1948.

Op de zitting van de Gemeenteraad van 31 Maart 1948 vervolgde Wethouder Polak zijn, op 25 Maart 1948 onderbroken rede. Hij hield een scherp betoog waarin hij de wettelijke en juridische mogelijkheid van het aangeboden ontslag beschreef en bestreed en alle tegen hem ingebrachte beschuldigingen weerlegde.

(Wethouder Seegers hield eveneens een betoog waarin hij opmerkte dat hij niet genegen was zijn Wethouderszetel prijs te geven. Aan het einde van zijn betoog deelde hij nog mede dat, indien de Nederlandse veiligheid zou worden bedreigd, van welke zijde dan ook, de aanvaller de C.P.N. tegenover zich zal vinden.

— Hierna sprak Wethouder Franke, namens het college van B. en W. Nimmer, aldus deze spreker, was er in het college groot verschil van mening met de communistische Wethouders, op wier persoonlijk gedrag niets viel aan te merken. Onze bezwaren dateren vanaf het moment dat deze Wethouders hun handtekening hadden gezet onder een manifest dat opriep tot vorming van z.g. welvaartcomité's. Dit was volgens Franke niet in overeenstemming met het ambt van Wethouder. De communisten juichen de gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije toe, wat voor ons een waarschuwing is dat ook hier de democratie in gevaar kan komen. Spreker deelde verder mede dat er op 20 Maart j.l. een vergadering is geweest van de bedrijfskernen van de Gemeentebedrijven. De heer Brandenburg (C.P.N.) heeft daar gezegd dat in Amsterdam het werk "plat" moest. Hierop interrupeerde de heer Gortzak "Uw spionnen hebben U, zoals meer is gebeurd, verkeerd ingelicht", waarop de heer Franke antwoordde: "Het spijt mij mijnheer Gortzak..

CO 31934
E 3

maar ook U hebt daar het woord gevoerd!"
X Het Raadslid Van Wijk riep hierop weer: "Daar weet je niets van",
waarop de heer Franke vervolgde: "het spijt mij mijnheer Van Wijk
maar U was er ook bij". Op deze gezegden van de heer Franke werd er
van communistische zijde niet meer geïnterrupeerd. De heer Franke de-
deelde nog mede, dat een lid van de Unie-banden, die eveneens op de-
ze bedrijfskernvergadering aanwezig was, hem deze inlichtingen had
verstrekt.

X De fractievoorzitter van de P.v.d.A. de heer Faber, verklaarde hier-
na dat, indien de communistische Wethouders hun zetel niet ter be-
schikking zullen stellen, de ondertekenaars van de motie die stappen
zouden ondernemen die er op gericht zijn het beoogde doel te be-
reiken.

Nadat Gortzak en Van Santen (C.P.N.) nog enige woorden hadden gespro-
ken werd de motie in stemming gebracht. Het resultaat was dat 29
stemmen voor en 14 (die der C.P.N.) tegen de motie werden uitge-
bracht.

Te 18 uur werd de zitting gesloten.

Verzonden aan: Hfd. C.V.D. Haag.
H.C. Amsterdam.

J-3.

00967

bylage 33732

VERTROUWEN

in eigen

Kracht

VOOR EEN DEMOCRATISCH ONAFHANKELIJK EN WELVAREND NEDERLAND
Uitgave: C.P.N. (de Waarheid), afd. Delft. Redactie : Markt 25a. No. 3

Hoe gemener de laster van de reactie,
des te beter daaruit blijkt: de juistheid van onze actie.

Het is nu alweer bijna 3 jaar geleden, dat de oorlog een einde kreeg en dat wij van de vloek en de ellende van de Duitse bezetting werden verlost. Niet graag zouden wij het nog eens alles doormaken, maar het heeft toch zijn goede kant gehad. Want nu weten we allemaal, wat het fascisme werkelijk is.

En weet U nog hoe het ging? Eerst waren ze zo geschikt en gedroegen ze zich nogal rustig. Toen kwam er een eerste maatregel, die er nog niet zo erg uitzag. Dan volgde er nog een en nog een. Steeds meer en steeds erger. En het liep tenslotte uit op de gruwelijke terreur en de ergste vervolgingen. Laten we dit niet vergeten. Uit het verleden, uit onze eigen ervaringen kunnen we veel leren.

Toen hebben we gezien, hoe het fascisme te werk gaat. Want op precies dezelfde manier ging het ook in Duitsland en Italië. En we kunnen nog méér leren uit de geschiedenis. Want vóórdat Hitler en Mussolini aan het bewind kwamen, waren er in die landen zogenaamde democratische regeringen. Deze regeringen begonnen ook met maatregelen om de rechten van de arbeidersklasse af te breken. Zij maakten daardoor de weg vrij voor het fascisme. En natuurlijk werd dit alles gedaan, zogenaamd om de communisten te bestrijden. Maar anti-communisme is in alle tijden en op alle plaatsen nooit anders als een rookscherm geweest, waarachter de arbeidersklasse werd aangevallen.

Als we ons dit herinneren en als we deze feiten overdenken, feiten, die iedereen weet, dan kunnen we pas de grote betekenis begrijpen van wat deze week in Delft is gebeurd.

Eéns moet iemand de eerste zijn, hebben de burgemeester en wethouders van Delft, welk college uit Katholieken en P.v.d.A.-ers bestaat, gedacht. Eéns moet iemand de eerste zijn. En waarom zouden wij dat niet kunnen zijn? En inderdaad, het is hen gelukt. Hun valt de wel zeer twijfelachtige eer te beurt, in ons land te behoren tot de eersten, die openlijk en met een weergalozе schaamteloosheid zijn overgegaan tot de meest flagrante schending van de eerste en grootste en meest primaire vrijheden, die het Nederlandse Volk zich heeft kunnen verwerven: de vrijheid van vergadering.

Het besluit is gevallen. De Communistische Partij Nederland "De Waarheid" en nevenorganisaties zal in het vervolg geen gebruik meer kunnen maken voor vergaderingen, filmvoorstellingen of andere bijeenkomsten van de gemeentelijke gebouwen en lokaliteiten, met inbegrip van Stads Doelen. Wel is het zo, dat wij het recht op vergaderen nog bezitten wanneer wij een lokaliteit kunnen huren van particuliere eigenaars. Doch wat dit in de praktijk betekent valt wel op te maken uit het feit, dat de Directie van Stads-Doelen (Van Bommel) gemeend heeft niets beters te kunnen doen, dan ons ook de toegang tot Musica te ontzeggen, zodat in werkelijkheid ons iedere mogelijkheid ontnomen wordt, om vergaderingen van enige omvang te beleggen. Te meer treft dit, waar de tijd van de verkiezingen met rasse schreden nadert. Nu elke partij in de gelegenheid blijft zijn vergaderingen te houden, wordt de C.P.N. uitgesloten op het argument van eventuele ordeverstoring, een argument, dat wel zó afgezaagd, voos, minderwaardig en onwaarachtig is, dat het verbijstering wekt, hoe mensen die het praedicaat Christelijk op hun naamkaartje hebben staan, zich van deze argumenten nog durven bedienen. Iedere Delftenaar is er getuige van geweest, dat de avonden van de beste buurtvereniging niet ordelijker zijn geweest dan die van ons. De waarheid is voor ieder duidelijk. De arbeidersklasse mag niet vooruitstrevend meer zijn, zij moet zich schikken naar de wensen der reactie.

Dat dachten ook B en W., en zij waren de eersten. Maar er is een oud woord, dat zegt: De eersten zullen de laatsten zijn !

TUSSEN DE MUREN VAN VAN WALSUM'S WERKKAMER.

Onmiddellijk na het bekend worden van de maatregelen van B & W hebben twee vertegenwoordigers van de C.P.N. afd. Delft een onderhoud gehad met de burgemeester. Het is heel interessant om eens iets te vertellen van dit gesprek, want deze vroede vader beweert immers, dat hij democraat is en de democratie verdedigt. Hem werd erop gewezen, dat, nu de C.P.N. niet meer de beschikking had over een behoorlijke vergaderruimte. Juist nu de verkiezingen in zicht zijn is dit wel een vergaande aantasting van de democratische rechten, vooral omdat nu ook Musica niet meer beschikbaar is.

Daarop antwoordde onze democraat: "Dat betreurt ik ten zeerste.

Vraag: "Waarom betreurt U dat ?" Burgemeester: "Wij willen op democratische wijze de C.P.N. in de verkiezingen slaan".

Vraag: "Bent U er dan voor, dat de communisten zendtijd krijgen?"

Burgemeester: "Na Tsjecho Slowakije niet meer!"

Antwoord: "Dat is onjuist. Vóór Tsjecho-Slowakije was U er ook al tegen, want U hebt er in de 2e kamer nooit voor gestemd."

Maar hoewel de burgemeester het dan wel betreurt, dat de directie van Stads Doelen de zaal Musica ook heeft opgezegd, is hij toch niet bereid, dit aan deze directie kenbaar te maken. Het bleef dus bij betreuren tussen de 4 muren van zijn werkkamer.

Burgemeester vertelt: de C.P.N. is op zijn retour.

Vraag: "Waarom dan al deze maatregelen zoals versterking van het politie apparaat en deze zaalafdrijving ?" Burgemeester blijft het antwoord schuldig.

Een opmerking nog; burgemeester: Bedenk, dat tijdens de bezetting zelfs Rauter "De Waarheid" niet kapot kon krijgen. Verwacht U nu werkelijk, dat deze maatregelen daartoe dan wel in staat zullen zijn?

De burgemeester zegt, deze discussie toch wel nuttig te vinden en geeft de wijsheid ten beste, dat fascisme en communisme één zijn. Hij wordt hierop onmiddellijk uitgenodigd tot een openbaar debat met één van de leden van de afdeling Delft der C.P.N.. Natuurlijk accepteert hij dit niet. Het aanbod wordt hier nogmaals herhaald.

De methoden, die in Delft toegepast worden door B & W. laten wel met ontstellende duidelijkheid zien, wat dit soort democratie in werkelijkheid waard is. En we kunnen de heren dan ook alleen maar dankbaar zijn, dat ze zich op een dergelijke manier ontmaskeren, zodat iedere Nederlander zich met eigen ogen kan overtuigen van heel de voosheid van hun gezwets over democratie.

Laat deze zaalafdrijving in Delft het sein zijn voor het gehele werkende volk, om in beweging te komen, om pal te staan en deze aanslag op zijn rechten af te wijzen. Een eensgezinde, vastberaden wil zal alle pogingen van de reactie tot mislukking doemen.

Wij zullen in de bedrijven handtekeningen verzamelen om te protesteren tegen deze maatregel. Tekent allen in.

Laat het tot ieder doordringen, wat er op het spel staat. Leert uit het verleden en hebt vertrouwen in eigen kracht.

De strijd van de arbeidersklasse om een betere toekomst wordt voortgezet tot het zegevierend einde en daar zullen dergelijke minderwaardige methoden als hier in Delft worden gebruikt niet de minste verandering in kunnen brengen.

PROTESTEERT !

TEKENT ALLEN !

Inlichtingendienst Delft

No.550/48

Delft, 19 April 1948

1948 APR. 1948

B
BUREAU B
11 APR 1948

AC 53 730

I.D.Delft heeft de eer U hierbij te doen toekomen een te Delft verspreid pamflet afkomstig van de C.P.N.(de Waarheid) afd. Delft, blijkbaar als reactie op de houding van Burgemeester en Wethouders van Delft in verband met de weigering tot verhuur van de zalen van de Stads Doelen te Delft.

I.D.Delft.

OPGELEGD

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst

Javastraat 68

te

's-Gravenhage

996

stoot. Het bleek duidelijk in de 12e beurt van Van der Pol dat hij niet alleen het korte spel tot in de punten

Zaterdag Emmabloem-collecte

Het blijkt nodig te zijn, nogmaals een oproep te plaatsen tot het verkrijgen van de collectanten en collectrices voor de Zaterdag a.s. te houden Emmabloem-collecte. Wellicht heeft men de eerste aankondiging over het hoofd gezien, en daarom herhalen wij nog even, dat zij, die Zaterdag, willen mee-collecteren, zich kunnen aanmelden in het gebouw van de gemeentelijke geneeskundige dienst bij de Waterstoren, 's morgens van 9-12 en 's middags van 2-6 uur.

Men kent het doel der Emmabloem-collecte: het bijeenbrengen van gelden ter bestrijding der tuberculose in onze gemeente. De Helderse commissie tot bestrijding der tuberculose heeft veel geld nodig, want er zijn nog steeds vele stadgenoten, die aan deze gevreesde ziekte lijden.

Laat een ieder Zaterdag zo'n klein bloempje kopen, waarmee zo'n groot werk van naastenliefde wordt verricht. Alle bescheiden gaven vormen met elkaar een belangrijk bedrag, dat de commissie in staat stelt weer een flink aantal tuberculeuze en praetuberculeuze personen een gezondheidskuur te laten ondergaan.

WAAR ZIJN ONZE SCHEPEN?

Laatste positie Nederlandse passagiers- en vrachtschepen, Woensdag 21 April: Arkeldijk, Antwerpen-Vera Cruz, pass. Bahama's. — Berkel, '20-4 van Rotterdam te Huelva. — Bijlonden, '20-4 van New York te Norfolk. — Grootebeer, Amsterdam-Java, pass. '20-4 Point de Galle. — Indrapoera, Kaapstad-Rotterdam, '20-4 van Lissabon. — Joh. de Witt, Amsterdam-Java, '20-4 te Gibraltar. — Kota Agoeng, '20-4 van New York naar Orleans. — Limburg, '20-4 van Bombay naar Colombo, Salanda, '20-4 van La Goulette naar Londen. — Sibajak, '20-4 van Batavia te Rotterdam (20.45 uur). — Sloterdijk, pass. '20-4 19 uur Ouessant, wordt '22-4 1 uur aan de Hoek van Holland verwacht. — Tegelberg, '20-4 van Santos naar Rio de Janeiro. — Waterman, Rotterdam-Batavia, pass. '20-4 Gibraltar. — Zeeman, Rotterdam-Java, '20-4 18.30 uur te Marseille, vermoedelijk 21-4 vandaar.

Boisevain, 18-4 van Manilla n. Hongkong; Colyto, '20-4 van R'dam te Tehuava; Dordrecht, Ipswich-Suez, 17-4 te Port Said; Erinna, 18-4 van Miri te Shanghai; Jacob Cats, 21-4 v.m. van R'dam te Chesapeake; Lemsterkerk, Bombay-R'dam, pass. 21-4 Ouessant; Maaskerk, 21-4 van Lagos te FORTHOURT; Nieuw Amsterdam, R'dam-New York, 21-4 15 uur te en 11.30 uur v.m. van Havre; Saporosa, 19-4 van Madras naar Canada. — Stad Maasticht, '20-4 van Bona naar Vlaardingen. — Tamo, Rosario-Rotterdam, pass. '20-4 Fernando Moronha.

RAADSREFLEXEN

Communisten in isolement. Verweer beneden peil

DE KLEINE communistische fractie in de Helderse gemeenteraad is Dinsdagavond in een geïsoleerde positie gekomen. De verklaringen daaromtrent van de leiders der vier andere fracties — Partij van de Arbeid, Protestant-Christelijke groep, Katholieke Volkspartij en Volkspartij voor Vrijheid en Democratie — lieten aan duidelijkheid niets te wensen over. Na de verklaring van de heer Smith distancierden ook de andere niet-communistische fracties zich van de CPN-vertegenwoordigers. Het deed in dit stadium bijzonder prettig aan, dat zowel de heer Smith als de heren mr. Mulder, Raan en Prins namens hun fractiegenoten voorop stelden, dat 't hier niet ging tegen de personen van de heren Schreuder en Rijk. Men was sportief genoeg om te erkennen, dat deze beide raadsleden als mens wel te respecteren waren en dat zij het technische werk in de commissies tot nu toe naar behoren hadden verricht. Als vertegenwoordigers ener partij, die zich — zo als de heer Smith zeide — heeft verplaatst van de democratische naar de dictatoriale lijn, kon men hun echter niet langer zijn vertrouwen schenken. In de praktische verhoudingen van het ogenblik mocht dat dan geen veranderingen brengen — de heren Schreuder en Rijk blijven hun huidige functies, welke voortvloeiën uit hun raadslidmaatschap, normaal bekleden — voor de toekomst brengt de isolatie der communisten consequenties met zich.

In de eerste plaats: voor de niet-communisten. Wethouder Van der Vaart trok, nadat alle fractieleiders hun standpunt hadden uiteengezet, de conclusie dat de zo groot mogelijke eensgezindheid in de raad, welke ook de meerderheidspartij steeds heeft nastreefd, bewaard is gebleven. De juistheid daarvan zal in de toekomst, zodra de raad voor beslissingen ten aanzien van de communisten wordt geplaatst, moeten blijken. Onmiddellijk na de verklaring van de heer Smith trok mr. Mulder deze eensgezindheid even in twijfel. Uit het feit dat de P. v. d. A.-fractie zonder overleg met de andere fracties tot het afleggen van een anti-communistische verklaring had besloten, had de prot.-chr. woordvoerder geconcludeerd dat de Partij van de Arbeid zich, evenals in de Tweede Kamer was gebeurd, had willen opwerpen als het bolwerk bij uitnemendheid tegen het communisme. Van P. v. d. A.-zijde werd daarop geantwoord dat men min of meer gerechtigd had op een initiatief der kleinere fracties. Hoe het ook zij, het ontbreken van overleg-vooraf — wie daartoe het initiatief had, moeten nemen doet bij 't zake — deed het afleggen der verschillende verklaringen bijna handelen op het niveau der partij-politieke stunts, terwijl toch de verklaringen zelf — vooral die van mr. Mulder — zich bewogen op een niveau, hoger dan dat waarop de partij-politieke meningen zich plegen te bevin-den.

HET VERWEER van de communisten kwam niet boven dit laatste niveau uit, wat reeds bleek uit de opmerking van de heer Schreuder: „Ik zie de strijd tegen het communisme niet anders dan als een strijd van het kapitaal tegen de arbeid." Zelfs wanneer hij het hiermede bij het rechte eind had, dan nog kwam zijn standpunt niet op een hoger niveau. Hij kwam daarmee geen stap verder dan tot de keuze: kapitaal of arbeid. Zijn tegenstander koos het kapitaal, welnu, hij de arbeid. In de strijd tussen deze beide zouden de communisten slechts gebruik maken van geweld, wanneer dit hun werd opgedrongen. Dat was een gewaagde opmerking, welke onmiddellijk herinneringen wakker riep aan een zekere „Führer", welke immers een „opgedrongen oorlog" heeft moeten voeren.....

MR. MULDER daarentegen liet duidelijk uitkomen dat de strijd van thans niet meer kan worden gezien als een sociaal-economische strijd, maar als een filosofisch-geestelijke strijd. Het is een strijd tussen degenen, die hun normen ontleen aan het eigen beperkte menselijke inzicht, en degenen, die hun normen ontleen aan de Goddelijke openbaring. Zelfs Godlochenaars zullen een eindweegs — en wellicht al ver genoeg — met deze gedachte kunnen meegaan, wanneer zij althans tot de erkenning zijn gekomen dat het aan allerlei zware beperkingen gebonden menselijke kenvermogens hoogstens in staat moet worden gebracht tot een vergelijk vermoeden van normatieve begrippen. Slechts wie aan zelfoverschatting lijdt kan menen, dat de mens zelf tot het stellen van de juiste normen in staat is.

De heer Schreuder bleef — en misschien zag hij dit wel als een verdienste — met beide benen op de grond, waarbij hij de vastheid van deze grond gemakshalve als een axioma aannam. Zijn discussieertrant geraakte echter beneden het aanvaardbare minimum toen hij begon te gewagen van „nu hele Christelijke kliek". Zeer merkwaardig was zijn verwijt aan het adres van de Paus, die met zijn grote macht alang had moeten zeggen: „Leggen jullie de wapens neer". Zou de heer Schreuder van mening zijn, dat een dergelijke opdracht ook de ontwapening van een mogendheid als de Sovjet-Unie tot gevolg zou hebben? Het zou in het gunstigste geval betekenen het weerloos maken van een bedreigde.

DE ISOLATIE der communisten brengt uiteraard ook 'voor hen zelf' consequenties met zich. Zij worden als vertegenwoordigers van een partij, welke een on-Nederlands stelsel verdedigt, van een bestaand vertrouwen versto-

ken. Zodra straks de isolatie effectief wordt, verdwijnen zij successievelijk van vertrouwensposten. Dan kunnen zij, zolang zij als leden van de gemeenteraad een bepaalde volksgroep vertegenwoordigen, slechts hun stem uitbrengen en voor het overige hun toevlucht nemen tot het stellen van vragen in de raadsvergaderingen.

De heer Mulder heeft doen uitkomen, dat hij ook deze beide wegen zou willen zien afgesneden. Uiteraard niet door 'n daad der andere partijen, maar door 'n daad van de communisten zelf. Hij wees de heren Schreuder en Rijk op het voorbeeld dat idealistische communisten in enkele andere gemeenten hebben gegeven. Deze hadden begrepen, dat zij niet langer een partij konden vertegenwoordigen, welke een volko-

men on-Nederlands houding inneemt, en zij hadden hun zetels daarom ter beschikking gesteld. De heer Mulder hoopte, dat ook de beide communisten in de Helderse raad zouden inzien, dat zij — door onwetendheid of éénzijdig idealisme — tot nu toe in een verkeerd gareel hadden meegelopen. „Wanneer zij willen dat wij hen blijven respecteren, dan moeten zij nu heengaan," concludeerde mr. Mulder.

De heren Schreuder en Rijk zijn niet heengegaan. Zij blijven op hun post in de strijd tussen kapitaal en arbeid, en vertragen daardoor de nadering van het tijdstip waarop — op grond van normen, boven het niveau van kapitaal en arbeid gelegen — kapitaal en arbeid tot de zo gewenste samenwerking kunnen komen. „Straks zal de CPN versterkt en versterkt uit de strijd komen," zo voorspelde de heer Schreuder, kennelijk in de overtuiging dat een dergelijke overwinning de mensheid tot zegen zou strekken. De eerstvolgende verkiezingsuitslag zal de voorspelling des heren Schreuder waar maken of logenstraffen.

RAADSREFLECTOR

ning als verzekeerd kan worden beschouwd en verklaarde de fancy-fair voor geopend.

De penningmeester van JVC, de heer T. Speur, dankte de ere-voorzitter voor zijn welgemeende woorden en verzocht de aanwezigen zich naar de tent op het toneel te begeven, waar thee met gebak werd aangeboden. Daar vandaan bood de versierde zaal een fleurige aanblik en de geluidsinstallatie van de heer J. Vonk zorgde voor een nummertje muziek. Onderwijl waren de vele dames-helpters reeds begonnen met de bezoekers door de vele attracties iets lichter in hun beurs te maken. De heer Speur deelde nog mede, dat voor het gebak en 'soep' voor het rad van avontuur de grote medewerking van bakker G. de Leeuw verkregen was, die daarvoor een eresaluut toekomst. Verder was van het lid P. Stins uit Indonesië een gift van f 25 voor het trainingsfonds ontvangen.

Bij een rondgang constateerden we, dat er vele attractieve instellingen aanwezig waren. Er was dus „voor lack was wils" en de bezoekers befoelden zich allerminst te vervelen, want men kon ook nog een dansje maken. Ook Zondag verliet alles uitstekend.

JUTTERTJES

De Adressen Bureau enz., uitsluitend 's middags na vier uur.

Te koop aangeboden

Een Van Delfts tweeling-wagen f 85.— Br. ondr nr 415, Bureau van dit blad

Broedkijp f 10.— De Ruysterstraat 37 na 3 uur

Een kano f 35.— Sluisdijkstraat 141

Vier stoelen en 2 armstoelen f 70.— kolonformis f 30.— en oud Radiotelefoon zonder luidspreker opgesteld, met f 15.— Jan in 't Velstraat 37

Grijze swagel mantel gr. mt f 35.— en 1 zwarte wintermantel gr. mt f 25.— Adres: Julianastraat 17

Een lamp met zijden kap f 25.— Weststraat 68

Een 2-pers. elken ledikant met springbalk f 35.— en wit merk formis f 30.— Cerasstraat 29

Dressoir, elken tafel met bladen, 4 stoelen met bijpassend tafeltje en een vloerkleed; alles in prima staat f 225.— Dahliastraat 122; na 6 uur

Bruin manteltje met mutsetje „pin 3 jr f 10.— grote cocodrurmat (geschikt voor 3zakk) f 10.— en 2 binnen- en buitenbanden 24 x 1 3/8. Ruinjesweg 18, Hulsduinen

Loose JLO-motor 80 cc, 3 veranellings, compleet, in prima staat, f 175.— Rijksweg K 68 nabij 't Zand

Breedte klappen bij J N Bakker, Callantsvoorgevaert, Julianaadep; Telefoon 281

Vier klappen en 3 duiven met lok, samen f 40.— Krugersstraat 100

Stuifje paardenmeest J Mielijik, Visstraat 53

Z g a n 2-persoons kano f 75 Te bezorgen na 12 uur; Bothestraat 32, Den Heider

Een z g a n beklede wieg f 30.— en 1 z g a n bruine mantel mt 30, zonder punten, f 30 te Vroocstraat 51

Twintig boeken z g a n f 36.— Adres: Niasstraat 25

Te koop gevraagd

Een box-camera Middenweg 130, Den Heider

Een handaalmachtig Ruyghweg 168

Te huur aangeboden

Slaapkamer met volledig pension en huiselijk verkeer Singel 127

Personeel

Gezraagd: net zelfstandig meisje Aanmelden tussen f en 7 uur: mevnr Nelis, Spoorstraat 82

Een-net dagmeisje gevraagd Adres: Pastorenstraat 4

Halfwas en leerling kan geplaatst worden ter opleiding rijkswielvak Pa Moree, Sluisdijkstraat hoek Ruyghweg

Net meisje bleedt zich aan als werkster ook voor de schoonsmaak Ruyghweg 38

Z g a n damesschoenen mt 42 met steunzool f 15.— Adres: Bureau van dit blad

Een z g a n marine-baadje f 25.50, 1 imitatie bontjasie z g a n f 20.— en 1 z g a n kinderstoel f 17.50 Adres: Violentstraat 58

Een grijze moderne kinderswagen z g a n met bedje en sierdekken f 65.— Alleen in de morgenuren Bassingracht 132

Een divan f 35.— Joubertstraat 19

Nette burgerwoning, Binnenhaven 80 Te bevnr: Meisdijkstraat 1, Hulsduinen

Een jongenspijnour-pakje lft 12-13 jr f 27.— f sjoelbak f 20.— 1 pr Amerikaanse herenschoenen mt 42 f 12.— en 1 pr lage herenschoenen z g a n mt 44 f 12.— Adres: Bureau van dit blad

Een meisjesmantel lft 7 & 8 jaar, f 10.— zonder punten Adres: Schagenstraat 31

Nw baby-waagschaal f 30.— en 3 kinderbadjes lft 4-8 en 8 jr a f 10.— Ruyghweg 114

Een Philips radio z g a n, 4 golfengten (aparte vissersj-golt) f 135.— De Weststraat 29

Een z g a n toonbank met schoepbak Westerdijk 43, Wiefingen

Te huur gevraagd

Woningruil Door overplaat- sing aangeboden: ruime woning, op te stand te Den Heider, voor iets dergelijks te Amsterdam Br. ondr nr 420, Bureau van dit blad

Ruilen

Wegens overplaatsing K M, nette woning gevraagd te Hilversum of omgeving voor woning te Den Heider Goudsbloemsstraat 40

Huis Van Hogendorpsstraat 61, uur f 5.—, voor kleinere huis met een woonkamer; liefst Vogelbuurt

Benedenhuis met 1 slaapkamer en zolderkamer, uur f 4.85, Loodsgracht 31, voor huis met 2 slaapkamers, tot f 5 Woning Brakveldeweg 111, uur f 4.60, voor woning in Vogelbuurt, uur tot f 6.25

D

OOOR omstandigheden zijn wij niet in staat te etaleren zoals wij gewend zijn. Wij hopen echter binnen korte tijd de goederen in de bekende sortering aan U te kunnen tonen en adviseren U nu even aan te lopen, waar de bekende IDECO-service aanwezig is, om U van dienst te zijn!

IDECO's

Lichtpaleis Keizerstraat 117

Ruilen Den Heider-Amsterdam Nette woning, uur f 5.— voor woning, uur f 30.— per maand Br. ondr nr 421, Bureau van dit blad

Woningruil Door overplaat- sing aangeboden: ruime woning, op te stand te Den Heider, voor iets dergelijks te Amsterdam Br. ondr nr 420, Bureau van dit blad

Huis met 2 kamers, 2 slaapkamers, keuken, bijkeuken en tuin, voor kleinere huis; liefst centrum Te bevnr: Bureau van dit blad

Diversen

Jeugdband vraagt accordeon- list(e) Adres: Bureau van dit blad

POLITIE DEN HELDER

~~A 348~~
UITGEBOKT

DEN HELDER, 28 April 1948.

N.B. GELIEVE BIJ HET ANTWOORD NAUWKEURIG DATUM EN NUMMER VAN DIT SCHRIJVEN TE VERMELDEN.

BUREAU B

GEHEIM. 30 APR 1948

Volgno.
29 APR. 1948
ACD/34354

Dossier: - No.--

B XI 5-5-48
B III 20-4-48

H.B. XIV
CO 5/4 B
22/1/59
00906

Ter voldoening aan Uw schrijven, d.d. 30 Maart 1948, nr. 31590, Geheim, en onder verwijzing naar de slotalinea van Uw schrijven, d.d. 9 Maart 1947, nr. Kab. Geheim, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen een exemplaar van de "Helderse Courant" van 22 April 1948, waarin - met rood omljnd - een overzicht voorkomt van het op Dinsdag 20 April j.l. in de Raad dezer gemeente besprokene ten aanzien van het door de Partij van de Arbeid gedane voorstel om de Communistische Raadsleden uit de verschillende Raadscommissies in deze gemeente te weren. Ter verduidelijking diene nog, dat de in het overzicht genoemde personen Schreuder en Rijk de namen van de twee Communistische Raadsleden dezer gemeente zijn.

De stemming van de bevolking dezer gemeente is rustig, terwijl de algemene politieke toestand mij geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

De Commissaris van Politie,

(K. Rijpma)

uit OD 348
A.C.D.
Werkgr. Vern

22/1/59

in OD 967

Aan de Heer Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
 J a v a s t r a a t nr. 68
 te 's-G R A V E N H A G E.

UITTREKSEL

Voor ..... OD 967 ..... Naam Maatregelen en meningen ter beperking, bestaan of macht der C.P.N.

Origineel in ..... OD 244 Stad Utrecht Naam ..... C.P.N.-vergaderingen .....

Volg nr. .... Ag. nr. .... 34440 ..... Aard van het stuk verslag besloten verg. C.P.N. te Utrecht op 22-4-48 Afz. .... Hoofdc. Utrecht ..... Datum 26-4-48 .....

G. A. FAAY opende de vergadering en begon direct over het onderwerp: "het niet kunnen verkrijgen van de benodigde zaalruimte voor de viering van de 1-Mei-feesten". (Burgemeester en Wethouders van Utrecht hebben n.l. aan de C.P.N. en hare mantelorganisaties zaalruimte geweigerd, omdat "van een overheid, die zich zelf als zodanig respecteert, geen medewerking kan worden verwacht aan de activiteit van een partij, welke de grondslagen van het staatsbestel aantast" - I.D. Utrecht)

Uitgetrokken door ..... 3i ..... Afd./Sectie ..... B ..... Datum 1-7-48 .....

UITTREKSEL

Voor ..... OD. 967 ..... Naam Maatregelen en meningen ter bespreking bestaan
of der macht der CPN

Origineel in ..... OD. 342 ..... Naam ..... maandrapport Overijssel .....

Volg nr. .... Ag. nr. 34844 ..... Aard van het stuk .....

..... Afz. .... Pol. .... Enschede ..... Datum 5.5.48 .....

Maandrapport over de maand April 1948, betreffende de Gemeente Enschede.

Op een in deze maand gehouden gemeenteraadsvergadering werd door de fractie-voorzitter van de P.v.d.A een verklaring afgelegd, waarin het aan de CPN geschonken vertrouwen werd opgezegd.

In aansluiting hierop verklaarden de fractievoorzitter van de KVP en de Prot. Chb. fractie zich hierover te verheugen.

De woordvoerder van de CPN-fractie, J. H. J. van het REVE, hield daarop gedurende 1½ uur een langdragige beschouwing ter bestrijding van de op de CPN gedane aanvallen.

Uitgetrokken door ..... GH ..... Afd./Sectie ACD-4 ..... Datum 12.8.48 .....

UITTREKSEL

Voor ..... OD. 967 ..... Naam Maatregelen en macht der CPN .....

Origineel in ..... OD. 344 ..... Naam Maandrapporten Utrecht .....

Volg nr. .... Ag. n55155 ..... Aard van het stuk verslag .....

Afz. I.D. Utrecht. Datum 7.5.48

Rapport over de maand April 1948, betreffende de algemene politieke toestand in de gemeente Utrecht, Zuilen, Maartensdijk (Tuindorp) en Jutphaas.

COMMUNISTISCHE PARTIJ NEDERLAND.

Grote beroering werkte het besluit van B. en W. van Utrecht, om aan de CPN de "Handelsbeurs", een aan de gemeente toebehorend gebouw, te weigeren naar aanleiding van haar aanvraag om aldaar het 1 Mei feest te houden. Het communistische raadslid BERNARD WILHELM LINDEMANN, geboren te Zwolle 17-3-1883, wonende Amsterdamsestraatweg 319 te Utrecht, stelde vragen hierover aan B. en W. Het antwoord luidde, dat Ben W. de communisten die zich achter de gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije stellen, niet meer als betrouwbare burgers aanmerken. Van een overheid, die zich zelf als zodanig respecteert, kan geen medewerking worden verwacht aan de activiteit van een partij, welke de grondslagen van het staatsbestel aantast. In het beschikbaar stellen van localiteit in gemeentegebouwen voor vergaderingen van de CPN zou een zodanige medewerking gelegen zijn."

Volgens "De Waarheid" van 22-4-48 wordt hiermede het recht van vergadering, dat de Grondwet alle Nederlandse burgers waarborgt, door B. en W. van Utrecht aan een gedeelte van de bevolking ontnomen.

Ook het bestuur van het District Utrecht der CPN hekelt sterk de houding van B. en W. en dus van de P.v.d.A. en KVP. De kwalificatie "onbetrouwbare staatsburgers" tracht het teniet te doen, door te wijzen op de vele met name genoemde communistische verzetsstrijders in de afgelopen oorlog. De overige plaatselijke bladen beperkten zich tot publicatie van de vragen van B. en W. Lindemann en van de motivering van B. en W.

Opvallens was wel het volgende bericht, voorkomende in het "Nieuw Utrechtse Dagblad" van 29.4.48 onder de titel:

"COMMUNISTEN UIT ONBETROUWBAARHEID"

Voor het college van B. en W. van Utrecht geldt als richtsnoer, dat sinds de gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije, waar de CPN zich achter heeft gesteld, de communisten niet las betrouwbare staatsburgers kunnen worden aangemerkt en dus althans uit sle utelposities behoren te worden geweerd.

Uitgetrokken door ..... GH ..... Afd./Sectie ACD 4a ..... Datum 7.6.48 .....

UITTREKSEL

Voor OD 967 Naam Maatregelen en Macht der CPN
Origineel in OD 344 Naam maandrapporten Utrecht.
Volg nr. 35155 Ag. nr. 35155 Aard van het stuk verslag
Afz. I.D. Utrecht, Datum 7.5.48

Rapport over de maand April 1948, betreffende de algemene politieke toestand in de gemeenten Utrecht, Zuilen, Maartensdijk (Tuindorp) en Ootphaas.

ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGDVERBOND.

Ook ten aanzien van dit verbond hebben B. en W. besloten de gymnastieklokaalen der diverse gemeentescholen niet langer ter beschikking te stellen. Als antwoord op de in verband hiermede door het communistische raadslid CHRISTIAAN ULTZEN, geboren te Utrecht 13.6.00 wonende Alb. Thymstraat 5bis te Utrecht, gestelde vragen, heeft het College van B. en W. het navolgende geantwoord:

- "Dat de daarbij betrokken wethouder namens ons College U heeft medegedeeld, dat het aan het Alg. Ned. Jeugdverbond, afd. Utrecht,
- "in den vervolge geen gymnastieklokaalen van de gemeente meer beschikbaar zal stellen, achten wij volkomen verantwoord.
- "Dat de lichamelijke opvoeding van de jeugd, in genoemd Verbond verenigd, wordt benadeeld is daarvan niet een noodzakelijk gevolg, omdat de lokalen blijkens de aanvraag gebruikt werden voor volksdansen en zang.
- "De vraag of de gezondheidszorg medebrengt, dat volledige gelegenheid voor lichamelijke oefeningen in gymnastieklokalen wordt gegeven is dan ook niet in het geding.

Zelfs indien dit zo ware, dan zijn wij om dezelfde redden als om welke wij geen lokaliteit in gemeentegebouwen voor vergaderingen van de CPN willen beschikbaar stellen, niet bereid op onze beslissing terug te komen en de bedoelde lokaliteiten aan het Alg. Ned. Jeugdverbond, dat als mantelorganisatie van de CPN moet worden beschouwd, bij afloop van de huur weder te verhuren.

Uitgetrokken door GH Afd./Sectie ACD 4A Datum 7/6 48

ONDERWERP:

Inlichtingen omtrent een te Voorst
gehouden Raadsvergadering.

APELDOORN, 16 Mei 1948.

OPGELEED

Volgno.

21 MAI 1948

ACD/35843

Hiermede heb ik de eer U HoogEdelGestrenge beleefd te berichten, dat in de Waarheid van Vrijdag, 30 April '48, het navolgende bericht voorkomt:

" K.V.P. stond in TWELLO alleen.

"In de gisteren gehouden raadsvergadering te Twello deed de "K.V.P. fractie het voorstel om geen Communisten meer in "raadscommissies te benoemen. De voorzitter, de burgemeester van Twello, sloot zich bij dit voorstel aan, maar de "fractie leider van de P.v.d.A. verwierp het als ondemocratisch.

"Toen de C.P.N. stemming verlangde, stemde alleen de K.V.P. "tegen het opnemen van een Communist in de samen te stellen "commissie van georganiseerd overleg. De P.v.d.A., de V.V.D "en de C.H.-fracties stemden voor. Fg. Daan werd tot lid "van deze commissie gekozen.

Naar aanleiding van de inhoud van bovenstaand bericht, mede om de politieke oriëntering van de fractieleider van de P. v.d.A. te Twello te kunnen beoordelen, is een onderzoek ingesteld, waarbij het navolgende is gebleken.

Bij de aanvang van de raadsvergadering der gemeente Voorst, gehouden te Twello op 28 April 1948, werd door de heer Straatman, fractievoorzitter van de K.V.P., de navolgende verklaring afgelegd.

"Gezien de houding van de Communistische Partij op nationaal en internationaal gebied, ziet de fractie van de K.V.P. "P. zich genoodzaakt het vertrouwen op te zeggen tegenover "de communistische fractie. De C.P.N. huldigt ondemocratische beginselen, hetgeen de laatste tijd herhaaldelijk is "gebleken en onomstotelijk is komen vast te staan. Zij "biedt onder andere geen waarborg voor de vrije meningsuiting, vrijheid van geweten en ~~en~~ vrijheid van onderwijs. "Daarom zal de K.V.P. op geen enkele wijze meer met deze "fractie kunnen samenwerken en zal zij haar geen enkele "steun kunnen geven bij benoeming van welke functie of commissie dan ook".

Toen onmiddellijk hierop de communistische raadsleden, met name v.d. Vegt en Daan, van repliek wilden dienen, werden de discussie's op aandringen van de voorzitter verschoven tot de rondvraag.

In de inmiddels aangevangen vergadering werden commissies benoemd voor het nazien der gemeentebegroting en de begroting van de keuringsdienst. De leden dezer commissies werden uit de vergadering door de voorzitter aangewezen en uitgenodigd zitting te nemen. De communisten werden hierbij gepasseerd; over de samenstelling van deze commissies werd niet gestemd.

Bij de samenstelling van een commissie voor georganiseerd overleg inzake bezoldiging en toelagen gemeente personeel, ontspan zich echter een discussie toen de C.P.N. leden verklaarden dat ook een vertegenwoordiger van hun fractie in deze commissie behoorde te worden benoemd.

Aan
de Heer Districtscommandant
der Rijkspolitie
te APELDOORN.

De heer

De heer Berends, fractie-voorzitter van de P.v.d.A., verklaarde toen, dat hij het met democratische begrippen in overeenstemming vond, dat alle arbeidersbonden in deze commissie vertegenwoordigd waren en geen enkele politieke partij diende te worden uitgesloten, waarop de communist H.A.Daan, in de commissie werd benoemd met 13 tegen 3 stemmen.

Tegen stemde de K.V.P.-fractie; voor stemden de P.v.d.A., de C.P.N., de C.H. en de V.V.D. fracties. Een voorstel van de C.P.N. om in de te voren reeds benoemde commissies alsnog een communist op te nemen, kwam niet nader in behandeling, toen de voorzitter van de K.V.P. verklaarde, dat het niet aanging om een reeds genomen besluit in dezelfde vergadering te herroepen.

De communistische raadsleden voornoemd, verklaarden bij de rondvraag dat zij, ondanks de tegenwerking, rustig voort zouden gaan om op hun manier het belang van de gemeente te dienen. V.d.Vegt verklaarde nog dat het weren van de communisten uit de begrotingscommissie tot gevolg zou hebben dat de raadsvergaderingen langer en onaangenamer zouden worden, aangezien de C.P.N. fractie nu afzonderlijk, buiten de begrotingscommissie om, haar wensen en grieven te dier zake in de Raad naar voren zou brengen.

Deze opzet van de comm. is inmiddels verijdeld, door aanneming van het besluit dat alle vragen, de begroting betreffende, schriftelijk moeten worden ingediend.

Omtrent de politieke oriëntering van de fractievoorzitter van de P.v.d.A., genaamd:

Jan Hendrik BERENDS, geboren te Voorst, 18 Maart 1891, van beroep kantoorbediende, wonende te Wilp, H.31, gemeente Voorst, kan worden gemeld, dat hij zich meermalen in anti-communistische zin heeft uitgelaten en geen lezer is van De Waarheid. Voor de oprichting van de P.v.d.A. was hij een links georiënteerde socialist.

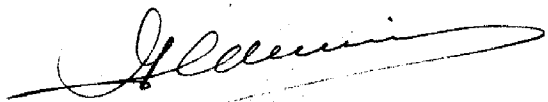
welke
naam en opbrengen
op kaart

op kaart.

De Adjutant der Rijkspolitie,
H. de Wilde.

Aan
de Heer Districtscommandant,
der Rijkspolitie
te

APELDOORN.

GEWEST ARNHEM DER RIJKSPOLITIE.
District APELDOORN.
COMMANDANT.

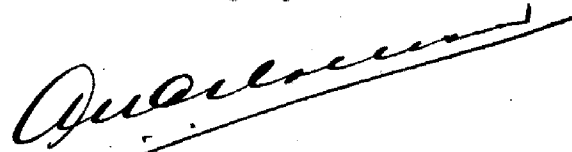
G e z i e n en doorgezonden aan de Heer
PROCUREUR-GENERAAL, fgd. Directeur van Politie te
ARNHEM, Bovenbeekstraat no. 21 en

in doorslag aan

het Hoofd van de C.V.D. te 's GRAVENHAGE, Javastraat no.68.

APELDOORN, 18 Mei 1948.

De Districtscommandant,
De Dirig.Off. der Rijkspolitie 3e kl.

A.M.C. Mollerus.

De Afdeling BERGEYK van de KATHOLIEKE VOLKSPARTIJ
in vergadering bijeen;

gehoord Dr. Theunissen uit 's-Hertogenbosch over het
onderwerp:

"KATHOLICISME EN COMMUNISME"

waarin naast een scherp afbakenen van de vele problemen
sprekers' grote liefde voor het Christelijk Oosten naar
voren kwam;

overtuigd van de noodzakelijkheid dat een actief op-
treden tegen het communistisch systeem een gebiedende eis
is geworden;

DRINGT ER BIJ DE REGERING, HET EPISCOPAAT EN HET
HOOFDREESTUUR VAN DE KATHOLIEKE VOLKSPARTIJ OP AAN
het initiatief te nemen tot:

1. het vormen van een Nationaal Kabinet, om te komen
tot een politiek binnenlands afweerfront, met uit-
sluiting van de communisten;
2. Interkerkelijk Overleg, om te komen tot een geeste-
lijk afweerfront;
3. contact-opname met België in de eerste plaats en
alle Westerse landen om te komen tot een interna-
tionaal afweerfront, om, indien nodig, gezamenlijk
tegenmaatregelen te nemen, b.v. het verbod van de communis-
tische partij;

B E S L U I T :

deze motie ter kennis te brengen van Zijne Excellen-
tie DE MINISTER-PRESIDENT als vertegenwoordiger der Neder-
landse Regering;

Zijne Eminentie KARDINAAL J. DE JONGE, Aartsbisschop
te Utrecht,

en het HOOFDREESTUUR VAN DE KATHOLIEKE VOLKSPARTIJ,
deze motie te publiceren;

en gaat over tot de orde van de dag.

B e r g e y k, 26 Februari 1948.

HET REESTUUR DER KATHOLIEKE VOLKSPARTIJ,
De Secretaris, De Voorzitter,
(A.J.H. van Deijk) (J.A. Linders)

Voor eensluidend afschrift,
SINHOVEN, 21 Mei 1948.
DE DISTRICTSCOMMANDANT,
Dirigerend Officier der
Rijkspolitie 3e klasse,
a.d. De Adjudant der Rijkspolitie,

A. G. V i s s e r s.

Artikel, voorkomende op de voorpagina van het te Breda ver-
Breda verschijnende dagblad "DE STEM" van Zaterdag 20 Maart
1948.

COMMUNISTISCH GEWOET, OOK IN BRABANT.

Hoe BEDRINKELIJK de mentaliteit is, dat het met de
voortgang van het communisme in de provincie Noord-Brabant
zo'n vaart niet loopt - je merkt er weinig van, zegt men im-
mers - bleek ons deze dagen uit gesprekken met enkele voor-
aanstaande figuren.

Zonder het geheel van communistische activiteit in
onze provincie ook maar bij benadering te kunnen signaleren
of de grootte van hun "apparaat" te kunnen bepalen, waren de
symptomen van activiteit, welke ons werden medegedeeld toch
wel van die aard, dat ze een tipje oplichten van hetgeen er
momenteel gaande is.

In een gemeente van amper 5000 inwoners bleek een com-
munistische cel aanwezig van niet minder dan 40 leden.

Dit kwam aan het licht, doordat dat een bonafide Ne-
derlandse bezoek kreeg van een propagandist, die onder aller-
lei schone voorwendselen en door middel van geldelijke toe-
zeggingen, een nieuw lid voor de kern trachtte te winnen.

De bezoeker was echter zo verstandig hiervan te be-
stender plaatsse aangifte te doen, waardoor de celgroep ten
worden nagegaan.

Een ander geval deed zich voor na de zitting van een
gemeenteraad, waarbij een motie werd aangenomen, welke voor
het communisme vernietigend was. Enkele dagen daarna werd de
Burgemeester van deze gemeente bezocht door een rijksambtenaar
voor een bepaalde kwestie.

Deze ambtenaar deelde terloops mede, dat de Burgemees-
ter "op de zwarte lijst" was genoteerd.

Voor concludend afschrift,

HEERHOVEN, 21 Mei 1948.

DE DISTRICTSCOMMANDANT,
Dirigerend Officier der
Rijkspolitie 3e klasse,
n.o. De Adjudant der Rijkspolitie,

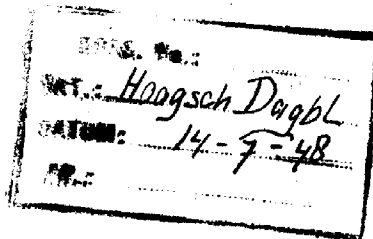

A. C. V i s s e r s .

UITTREKSEL

Voor **OD 967** ..... Naam **Maatregelen en Meningen ter Beperking
Bestaan of Macht der C.P.N.**
Origineel in **OD 348** ..... Naam **Maandrapporten Noord-Brabant.**
Volg nr. .... Ag, nr. **36678** ..... Aard van het stuk **Maandrapport Mei 1948**
..... Afz. **Politie Den Bosch** ..... Datum **31 Mei 1948**

Door de voorzitter van de plaatselijke afdeling van de Communistische Partij Nederland "De Waarheid" was toestemming gevraagd tot het houden van een Mei-meeting op een openbaar plein der gem. Den Bosch. Gezien de algemene houding, die ten opzichte van de Nederlandse communisten aangenomen werd en lettende op de gebeurtenissen op politiek terrein in andere landen, door toedoen van de communisten werd in de gemeente Den Bosch besloten deze partij niet toe te staandeze en dergelijke meetings te houden. Als stelregel werd aangenomen deze partij zuiver binnen haar grondwettelijke rechten te houden en haar geen gunsten, in welke vorm dan ook toe te staan.

Uitgetrokken door **IIIh** ..... Afd./Sectie **BIII** ..... Datum **7.6.'48**

Tegen extremisten van links en van rechts

(Eigen bericht)

DEN HAAG. — Naar wij vernemen hebben de mededelingen van minister Witteman in de Eerste Kamer over de hernieuwde toepassing van het ambtenarenverbod, in de eerste plaats betrekking op de wederinstelling van de „Commissie van Hoogstaande Mannen”, welke krachtens artikel 97 van de Ambtenarenwet, de regering van advies zal moeten dienen over de vraag, aan welke ambtenaren op grond van hun voor de veiligheid van de Staat gevaarlijke gezindheid eervol ontslag moet worden verleend.

Deze commissie is in 1940 door de Duitsers opgeheven en het gevolg was, dat toepassing van het ambtenarenverbod niet mogelijk was. Door de wederinstelling van de commissie zal dit verbod weer inhoud krijgen.

Tegelijkertijd zal worden onderzocht, in hoeverre de lijsten moeten worden bijgewerkt van verenigingen en mantelorganisaties waarvan het lidmaatschap reeds kan worden beschouwd als het bewijs voor een gezindheid, welke voor de veiligheid van de Staat gevaarlijk is.

Op de oude lijsten stonden, zoals men zich wellicht nog herinnert van voor de oorlog, een groot aantal fascistische organisaties. Doch ook de Communistische Partij Holland stond op deze lijst. Thans echter heeft deze partij haar naam veranderd in „Communistische Partij Nederland”. En voorts zijn de mantelorganisaties van deze partij aanzienlijk veranderd. Aangezien wel kan worden aangenomen, dat, indien de toepassing van het ambtenarenverbod weer wordt opgenomen, in de eerste plaats aan de communisten wordt gedacht, zal uiteraard reeds wat de communistische partij en organisaties betreft de lijst moeten worden gewijzigd en aangevuld.

Wij hebben echter de indruk, dat de regering niet uitsluitend naar de extreme linkerkant kijkt. Enige tijd geleden heeft minister Beel in het parlement duidelijk tot uitdrukking gebracht, dat de regering niet alleen de linkse extremisten, doch evenzeer de rechtse extremisten heeft gewaarschuwd.

UITTREKSEL

Voor OD 967 Naam Maatregelen en meningen beperking C.P.N.

Origineel in OD 243 Naam C.P.N.-or anisatie

Volgnr. Ag.nr. 46521 Aard van het stuk Plannen afd. Overheid C.P.N. en enige mededelingen.

Afz. Pol. Amsterdam Datum 21-9-48

Hieronder volgen enige mededelingen, welke van doorgaans goed ingelichte zijde werden vernomen.

1. Volgens Gerhard GROOT-ROESWIJK, geboren 22-10-1913 te Amsterdam zou Willems van ES, geboren 31-5-1908 te Amsterdam de E.V.C. als bezoldigd bestuurder moeten verlaten en weer bij het bedrijf van het G.E.B. terugkeren.
  2. Willems van WIJK, geboren 23-12-1908 te Amsterdam zal vermoedelijk binnenkort weer naar een particuliere betrekking moeten omzien, omdat de kasmiddelen bij het District Amsterdam der C.P.N. opraken. Metaalbewerker van beroep zijnde, zou hij willen proberen bij de Fokker-fabrieken te komen, doch zijn geestervanten hadden te kennen gegeven, dat een dergelijk bedrijf zo'n bekende communist niet in dienst zal nemen.
  3. De onder sub. 2 genoemde W.v. WIJK liet zich er over uit, dat "De Waarheid" geen schok van enige betekenis meer kan verdragen, daar het bedrijf dan niet kan blijven functioneren.
  4. De C.P.N. blijft er scherp op voorbereid, dat er een verbod voor Overheidspersoneel komt, dat het lidmaatschap van de C.P.N. voor personeel in Overheidsdienst uitsluit. Als dit het geval is, gaat het werk van de C.P.N. op illegale wijze gewoon door. In verband hiermede wordt er spoed betracht, de zelfstandigheid van de bedrijfsgroepen zo spoedig mogelijk geheel door te voeren. Politiek zijn de bedrijfsgroepen reeds gedeeltelijk zelfstandig, doch wat de contributieregeling betreft nog niet. De bedoeling van een en ander is mede te voorkomen, dat bij doorvoering van een zogenaamd "Ambtenarenverbod" de mogelijkheid van "oprollen" van de Overheid aanwezig zou zijn, indien de contributie-inning aan de rayons wordt overgelaten. In het laatste geval zou bijvoorbeeld iemand van het rayon, die, in het bezit van een lijst met namen, contributie "loopt", aangehouden kunnen worden, waardoor het opzoeken van illegale Overheidsleden een eenvoudig werkje zou wezen. Bij het zelfstandig maken van de bedrijfsgroepen zal tevens bereikt worden, dat in het vervolg het ene bedrijf niet precies weet, wat er bij het andere bedrijf gebeurt.
- Als politiek instructeur bij het vormen van zelfstandige bedrijfs-groepen der afdeling Overheid-C.P.N. is aangewezen voornoemde W.v. WIJK, terwijl Bertus BRANDSEN, geboren 28-10-1914 te Utrecht waarschijnlijk belast zal worden met het zelfstandig maken van de bedrijfsgroep "Metaal" der C.P.N.
- Willems Adrianus ROELOFS, geboren 20-2-1913 te Amsterdam, die, zoals uit vorige correspondentie is gebleken, niet meer het vertrouwen geniet, nodig voor een bestuursfunctie, zal vermoedelijk geen plaatsje in het bestuur van een bedrijfsgroep krijgen.

Uitgetrokken door IIHh Afd./Sectie BIII Datum 25-10-48

Op aanwijzing van IIHa

BOEK. No.: 02967
CRT.: Waakh. H.
DATUM: 23-9-48

Communistische wethouders in Amsterdam verjaagd

Twee reactionnairen benoemd!

(Van onze Raadsverslaggever.)

De Verenigde Reactie in de Amsterdamse gemeenteraad heeft onder leiding van de P.v.d.A. de opdracht van Wallstreet uitgevoerd en de beide communistische wethouders B. S. Polak en L. Seegers ontslagen. In hun plaats werden twee bekende reactionnairen aangesteld: de anti-revolutionaire heer in 't Veld en de katholieke heer Steinmetz. Zij kregen beiden 27 stemmen. De communistische fractie bracht haar stem uit op de pgt. L. Seegers en B. S. Polak.

Dit optreden van de reactie geschiedde in naam van de democratie. Het is duidelijk, wat de inhoud van deze „democratie” is, wanneer men bedenkt, dat het werkende volk bij de verkiezingsuitspraak duidelijk een vooruitstrevend beleid heeft gewenst en thans de zes Amsterdamse wethouderszetels door 3 P.v.d.A.-ers met 15 raadszetels, door 2 katholieken met 8 raadszetels en door 1 anti-revolutionair met 3 raadszetels worden beheerd. De vertegenwoordigers van het werkende volk, die 15 zetels in de Raad bezetten zijn uit het college geweerd.

Pgt. Henk Gortzak heeft in een vlammend betoog er de nadruk op gelegd, dat hoe dan ook, de communistische wethouders met vlag en wimpel in het college zullen terugkeren. Hij stelde vast, dat de verwijdering van de communistische wethouders op bevel van Wallstreet geschiedde.

„Bewijzen”, kraaide de heer Sal Tas... „Wilt u soms, dat ik u een cheque laat zien getekend door meneer Truman en uitgereikt aan de P.v.d.A.?” vroeg pgt. Joop van Santen. Maar daar gaat het immers niet om. De wereld is verdeeld in twee kampen, het democratische anti-imperialistische kamp en het Amerikaanse imperialistische kamp. Wie

zich tegen de communisten keert, zit onvermijdelijk in het kamp van Wallstreet.

Luid applaudisseerden de communistische raadsleden en mensen op de publieke tribune, toen Henk Gortzak aan het eind van zijn redevoering de reactie in het gezicht slingerde, dat Amsterdam eens een werkelijk democratisch bestuur zal hebben.

De heer Faber (P.v.d.A.) zei, dat de P.v.d.A. geen Amerikaanse opdrachtgevers heeft en ook de bezitters niet welgevallig is. (Deze opmerking verwekte een ware lachorkaan in de Raad).

Een dankwoord

Na de stemming namen de afgezette communistische wethouders hun zetels in de Raad in. De burgemeester sprak een dankwoord tot hen waarin hij gewaagde van het vele en belangrijke werk, dat de communistische wethouders in het belang van Amsterdam hebben verricht. Hij zegde hun in het bijzonder dank voor de samenwerking ook na de gerezen politieke moeilijkheden. Hij sprak de hoop uit, dat zij ook als raadsleden de belangen van de stad even goed zullen behartigen. Dit was het eerste loyale woord.

GEMEENTEPOLITIE

Volgno. SCHIEDAM
29 SEP. 1948
SCHIEDAM, 27 September 1948
ACD/46600

DOSS.: P.I.D.
No. 122/48
TYP.: St/vd

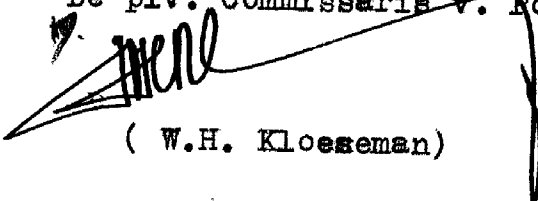
SCHIEDAM, 27 September 1948

Aan de Heer Hoofd v.d. Centrale Veiligheidsdienst
Den Haag

ONDERWERP: Besloten vergadering CPN en gemeente-
BIJLAGEN: raadsvergadering.
ANTWOORD OP:

Ik heb de eer UEG. hierbij een
verslag te doen toekomen van de op Vrijdag
24 September 1948 te Schiedam gehouden
Gemeenteraadsvergadering en besloten leden-
vergadering der CPN.

De plv. Commissaris v. Politie

(W.H. Kloeseman)

Kort verslag van de BESLOTEN ledenvergadering van de C.P.N. gehouden op Vrijdag 24 September 1948 in het Volkskoffiehuis aan de Lange Haven 33 alhier.

Hoewel het niet mogelijk is een goed gedetailleerd verslag te geven van bovengenoemde vergadering, is het misschien toch van belang enige bijzonderheden te melden.

Deze vergadering werd te omstreeks 20.00 uur geopend. × | Inleider was een zekere Jac. de Louw. De personalia van deze persoon ontbreken. De vergadering werd door ongeveer 40 personen bezocht.

Eveneens op Vrijdag 24 September 1948 werd gemeente-raadsvergadering gehouden.

Bij geruchte was reeds vernomen dat de KVP fractie zou trachten de communisten uit de diverse commissies te weren, althans geen stem meer op hen zou uitbrengen. Deze raadsvergadering werd bijgewoond door de vier C.P.N. raadsleden, t.w. A. Labruyere, B. Kedde, A. v.d. Laan en B. Colle. Bij meerderheid van stemmen werden de communisten uit alle raadscommissies geweerd. B. Kedde heeft in deze vergadering een verdedigend woord gesproken. Tot wanordelijkheden is het niet gekomen. Te 22.00 uur was deze vergadering afgelopen.

Hierna begaven de vier C.P.N. raadsleden zich op weg naar het Volkskoffiehuis, waar de besloten vergadering der C.P.N. werd gehouden. Na hun aankomst aldaar werd nog lang over het genomen raadsbesluit gediscussieerd. Deze vergadering eindigde te omstreeks 1.00 uur middernacht.

27 September 1948.

-.--.-.-.-.-.-.-.-

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 8 October 1948.

No.: B 46600
IIIa IIIc 2
Onderwerp: J. de Louw.

UITGEBOKT

n.a.v. schr. van Schiedam, no
46600 in OD 967

GEHEIM.

In verband met Uw schrijven P.I.D. 122/48 dd. 27.9.1948 heb ik de eer U te berichten, dat de daarin genoemde Jac. de LOUW is genaamd: Jacques Charles de LOUW, geb. 14.12.1920 te Vlissingen, assistent-accountant, wonende Asterstraat 89 te 's-Gravenhage.

Hij is redacteur van "De Waarheid" en een der stuwkrachten van het district Den Haag van de C.P.N., waarin hij speciaal is belast met de scholing en vorming.

Het Hoofd van de Dienst
namens deze:

ag
/

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
SCHIEDAM.

J.G. Crabbendam.

UITTREKSEL

Maatregelen en meningen ter beperking
bestaan of macht der C.P.N.

Voor OD 967 Naam

Origineel in OD 346 Naam Maandrapporten

Volgnr. Ag.nr. 48726 Aard van het stuk

Afz. ID Schiedam Datum 1.11.48

Door de Poolse vereniging in Nederland werd 28 Augustus 1948 een besloten vergadering met feestavond gehouden in gebouw "De Amstelbron" te Schiedam. Deze vergadering had geen politiek karakter.

Op Vrijdag 24 September 1948 had een gemeenteraadsvergadering plaats, waarin besloten werd dat de communistische raadsleden geen deel meer zouden uitmaken van de diverse commissies. Nadat de vier C.P.N.raadsleden zich hadden begeven naar het Volkskoffiehuis, waar door de C.P.N. een besloten vergadering werd gehouden, is er over dit punt nog tot 1.00 uur middernacht gediscussieerd. Een juist verslag kan niet worden weergegeven.

Het is de laatste tijd wel opgevallen dat er in v.m. Kethel door de C.P.N. meer activiteit wordt ontplooid. De zeeman Hendrik Bergsma houdt geregeld contact met een gering aantal communisten, dat in Kethel woonachtig is. Wanneer hij thuis is van een reis vinden in Kethel regelmatig bijeenkomsten plaats. Het is zijn wens, dat er in Kethel regelmatig meer aandacht wordt besteed aan de EVC. Hiervoor belegde hij een vergadering op 20 October 1948 in "De Halve Maan" te Kethel, doch slechts 24 personen gaven aan zijn uitnodiging gehoor, wa. een achttal Schiedammers. Het Schiedams C.P.N. gemeenteraadslid A.v.d.Laan gaf van zijn belangstelling blijk.

Uitgetrokken door Afd./Sectie Datum

Op aanwijzing van

OD 967

BOSS. No.: 108.967
ORT.: Volkskrant
DATUM: 21-12-38
PAR.: _____

met ~~aan~~ verwijzing daarnaar
in de OD's 224 en 720 B.

**Pamfletten in beslag
genomen**
(Van onze verslaggever.)
AMSTERDAM, 20 Dec. — Op laat-
van de officier van Justitie, mr. H. A.
Wassenbergh, zijn vernomen de op-
lagen van twee pamfletten met op-
ruiende strekking, respectievelijk van
de C.P.N. en een Comité van Actie uit
de Vlamgroepen, in beslag genomen.
Tot de inbeslagname werd volgens
de officier van Justitie overgegaan om-
dat de regering daartoe aanvankelijk
de wens te kennen had gegeven en de
inhoud van de pamfletten in strijd was
met de wet. Mochten in de komende
dagen meer van dergelijke pamfletten
vermeld worden, zo zou de of-
ficier van Justitie maatregelen wij-
wedrom maatregelen nemen, wanneer
de inhoud bedreigend is voor de re-
gering of openbaar van aard.
In de gehele Zaanstreek hebben com-
munisten gereed tegen het conflict
in Indonesië. Met kan en menie schli-
gerden zij op tal van wegen opruiende
slagzinnen, zoals: „De troepen terug!”
„Indonesië vrij!” „De jeugd wil geen
oorlog!” Vooral in Wormer, IJsp, Zaan-
dijk en Westzaan was de activiteit
van de communisten groot. Door de
plaatselijke politie zijn onmiddellijk
maatregelen getroffen om de slagzin-
nen van het wegdek te verwijderen.

UITTREKSEL

Voor OD 967 Naam ~~Maatregelen en Meninge~~ ~~ten ter Beperking~~
~~Bestaan of Macht der CPN~~
Origineel in OD 344 Naam ~~M~~aandrapport
Volgnr. Ag.nr. 51108 Aard van het stuk
Afz. I.D. Amersfoort Datum 7.12.48

De communistische leden van de Amersfoortse Gemeente Raad zijn tijdens de zitting van dinsdagavond niet in de Commissies van bijstand herkozen. Zij zullen dus in het vervolg niet meer kunnen deelnemen aan de voorbesprekingen over de door de Raad te behandelen onderwerpen. De heer J. STEINEBACH (Arbeid) deelde voor de stemming mede, dat zijn fractie haar standpunt sedert de begrotingszittingen, toen alle fracties behalve die van de P.v.d.A. te kennen gaven niet meer op de communisten te zullen stemmen, heeft gewijzigd. De communistische fractieleider in de Tweede Kamer, de heer Wagenaar, heeft geweigerd een duidelijk antwoord te geven op de hem door de heer Van der Goes van Naters gestelde vraag, of hij bij een aanval van het Oosten op het Westen met gekruiste armen zou staan. Na die weigering vindt de raadsfractie van de P.v.d. A. geen aanleiding meer, bij benoeming van raadscommissies stemmen op communistische raadsleden uit te brengen.

Uitgetrokken door I.V. Afd./Sectie IVB Datum 15.2.49
Op aanwijzing van B. IIIC

Almelo, 25 December 1948

Geheim K. II No. 326

4 JAN. 1949

AC 52721

Nadat dezerzijds van betrouwbare zijde was vernomen, dat gedurende de avonden van Vrijdag, 24 December 1948, een extra-editie van het dagblad "de Waarheid" te Almelo zou worden verspreid, is contact opgenomen met de gemeentepolitie te Eindhoven en te Amsterdam, waar genoemde editie reeds zou zijn inbeslaggenomen.

Door de politie te Eindhoven werd medegedeeld, dat aldaar tot inbeslagname van een gedeelte van de extra-editie van "de waarheid" was overgegaan, in verband met het colportage-verbod opgenomen in de Algemene Politie Verordening te Eindhoven.

De politie te Amsterdam deelde mede, dat de extra-editie van "de waarheid", no. 193, dd. 23 December 1948, aldaar was inbeslaggenomen, opgrond van een artikel op de voorpagina, getiteld "Jonkheer van der Goes van Waters: "Schiet", waarin verschillende beledigende clausules zouden voorkomen. Verder had de Officier van Justitie te Amsterdam telegrafisch opdracht gegeven aan alle politie-instanties in het arrondissement, genoemde editie inbeslag te nemen, opgrond van de beledigende inhoud.

Door de Officier van Justitie te Almelo werd, na met vorenstaande in kennis te zijn gesteld, opdracht gegeven genoemde editie bij aantreffen inbeslag te nemen en de politie te Enschede, Hengelo(0), Goor en Rijssen hiermede in kennis te stellen, waaraan onmiddellijk is voldaan.

Bij informatie op het station der Nederlandse Spoorwegen te Almelo bleek, dat meergenoemde editie aldaar niet was aangekomen.

Te omstreeks 21.15 uur werd ten politieburele te Almelo bericht ontvangen, dat om 19.30 uur op een klein gedeelte van "de Riet" te Almelo de extra-editie van "de Waarheid" was verspreid.

Door leden van de recherche was inmiddels post gevat nabij verschillende verdachte adressen en een versterkte surveillance was ingesteld. Bijzonderheden werden echter niet meer geconstateerd.

Een exemplaar van de extra-editie van "de waarheid", No. 193, dd. 23 December 1948 gaat hierbij.

Het Hoofd van de Plaatselijke
Inlichtingendienst,

Redactie en administratie:
 N.Z. Voorburgwal 230 A'dam-C.
 Telefoon Directie en Redactie 35 (3 lijnen)
 Telefoon Advertentie-afdeling 39704
 Hoofdredacteur: Fred. Schoonenberg
 Directeur: N. van der Drift
 Gem. Gro-rek. W 5607, Postgro-rek. 246337
 Abonn. 35 ct. p.w., f 1.62 p.m., f 4.65 p.w.
 (inclusief incassokosten)

DE WAARHEID

VOLKSDAGBLAD VOOR NEDERLAND

Donderdag 23 December 1948

EXTRA-EDITIE

5 cent

8e Jaargang

No. 193

Paul de Groot in Tweede Kamer: „STAAKT HET VUREN!”

„Indonesië wordt graf van Nederlandse imperialisme”

Drees vergelijkt zich met Tsaldaris

„Waakzaamheid tegen het fascisme in Nederland”

Nadat de besluiten reeds lang en breed genomen waren en de nieuwe overval op het Indonesische volk reeds drie dagen geleden was begonnen, kwam de Tweede Kamer Maandag bijeen om een regeringsverklaring aan te horen. Binnen, zowel als buiten het gebouw was een extra politiebewaking aangerukt. „Onze Jongens terug — Weg met de koloniale oorlog — Vrede en vriendschap met Indonesië” — deze kreten klonken op van de publieke tribune, nadat min-pres. Drees zijn rede had beëindigd. Op de tribune zelf ontstond handgemeen: een vrouw werd in het gezicht geslagen en even later door de politie van de tribune gesleurd. Ook verschillende andere personen werden hardhandig verwijderd. De voorzitter bewerkte zijn lessenaar ijverig met de hamer. „Indonesië wordt het graf van het Nederlandse imperialisme”, waarschuwde Paul de Groot, algemeen secretaris van de C.P.N., Maandagavond tijdens de debatten. Herhaalde malen werd zijn betoog door een roffellende hamer en Joelende Kamerleden onderbroken. „Wij zullen onvermoeid verder strijden tot alle Nederlandse gezinnen hun zonen en vaders weer terug hebben en tot de vrijheid in Nederland en Indonesië zal hebben gezegevierd” — deze belofte legde de communistische spreker af. Een voorstel van de C.P.N.-fractie om het vuren in Indonesië onmiddellijk te staken werd met 80 tegen 8 stemmen verworpen. De Partij van de Arbeid toonde zich ook nu weer de voorhoede van de koloniale reactie en stemde tegen. Alleen de communisten gaven hun stem, aan de motie-De Groot.

„Ik heb mij”, aldus De Groot, „toen ik het woord gevraagd heb in deze vergadering, afgevraagd wat de houding moet zijn van een vertegenwoordiger van het werkende volk in een zitting als deze, waar van te voren, achter de rug van het volk om de afspraken reeds zijn gemaakt en politiebewaking in de gangen aanwezig is.”

De voorzitter: Ik verbied u zo voort te gaan, omdat het kritiek is op maatregelen, die alleen de voorzitter neemt.

Gerben Wagenaar: Dat had u vanmiddag tegen de politie op de tribune moeten zeggen.

De voorzitter: Ik roep de heer Wagenaar tot de orde. Ik heb hem nu voor de eerste keer gewaarschuwd. De tweede keer neem ik andere maatregelen.

„Is het mij veroorloofd kritiek op het beleid van de voorzitter te oefenen?” zo vroeg Paul de Groot, scherp.

„Wij zijn nog niet in Griekenland. Wij hantieren nu gedachte en bestie...”

„Omtrent de ontwikkeling in de eerste uren van de strijd kan nog het volgende worden gemeld: Om 3 uur Zondagmorgen (Zaterdagavond 8 uur Nederlandse tijd) meldde radio Djokjakarta, dat een Nederlands vliegtuig de stad bombardeerde. Eerder werd echter aan toegevoegd, dat nog geen Nederlandse parashutstroepen boven de stad waren verschenen. Om 5 uur (Ned. tijd: middernacht) volgde het bericht, dat jagers en bommenwerpers een aanval op de stad ondernamen. De omroeper vermeldde de aanval met die van Japan op Pearl Harbour en merkte op dat beide aanvallen op Zondag werden ondernomen.”

„Omtrent de ontwikkeling in de eerste uren van de strijd kan nog het volgende worden gemeld: Om 3 uur Zondagmorgen (Zaterdagavond 8 uur Nederlandse tijd) meldde radio Djokjakarta, dat een Nederlands vliegtuig de stad bombardeerde. Eerder werd echter aan toegevoegd, dat nog geen Nederlandse parashutstroepen boven de stad waren verschenen. Om 5 uur (Ned. tijd: middernacht) volgde het bericht, dat jagers en bommenwerpers een aanval op de stad ondernamen. De omroeper vermeldde de aanval met die van Japan op Pearl Harbour en merkte op dat beide aanvallen op Zondag werden ondernomen.”

„Omtrent de ontwikkeling in de eerste uren van de strijd kan nog het volgende worden gemeld: Om 3 uur Zondagmorgen (Zaterdagavond 8 uur Nederlandse tijd) meldde radio Djokjakarta, dat een Nederlands vliegtuig de stad bombardeerde. Eerder werd echter aan toegevoegd, dat nog geen Nederlandse parashutstroepen boven de stad waren verschenen. Om 5 uur (Ned. tijd: middernacht) volgde het bericht, dat jagers en bommenwerpers een aanval op de stad ondernamen. De omroeper vermeldde de aanval met die van Japan op Pearl Harbour en merkte op dat beide aanvallen op Zondag werden ondernomen.”

„Omtrent de ontwikkeling in de eerste uren van de strijd kan nog het volgende worden gemeld: Om 3 uur Zondagmorgen (Zaterdagavond 8 uur Nederlandse tijd) meldde radio Djokjakarta, dat een Nederlands vliegtuig de stad bombardeerde. Eerder werd echter aan toegevoegd, dat nog geen Nederlandse parashutstroepen boven de stad waren verschenen. Om 5 uur (Ned. tijd: middernacht) volgde het bericht, dat jagers en bommenwerpers een aanval op de stad ondernamen. De omroeper vermeldde de aanval met die van Japan op Pearl Harbour en merkte op dat beide aanvallen op Zondag werden ondernomen.”

„Omtrent de ontwikkeling in de eerste uren van de strijd kan nog het volgende worden gemeld: Om 3 uur Zondagmorgen (Zaterdagavond 8 uur Nederlandse tijd) meldde radio Djokjakarta, dat een Nederlands vliegtuig de stad bombardeerde. Eerder werd echter aan toegevoegd, dat nog geen Nederlandse parashutstroepen boven de stad waren verschenen. Om 5 uur (Ned. tijd: middernacht) volgde het bericht, dat jagers en bommenwerpers een aanval op de stad ondernamen. De omroeper vermeldde de aanval met die van Japan op Pearl Harbour en merkte op dat beide aanvallen op Zondag werden ondernomen.”

„Omtrent de ontwikkeling in de eerste uren van de strijd kan nog het volgende worden gemeld: Om 3 uur Zondagmorgen (Zaterdagavond 8 uur Nederlandse tijd) meldde radio Djokjakarta, dat een Nederlands vliegtuig de stad bombardeerde. Eerder werd echter aan toegevoegd, dat nog geen Nederlandse parashutstroepen boven de stad waren verschenen. Om 5 uur (Ned. tijd: middernacht) volgde het bericht, dat jagers en bommenwerpers een aanval op de stad ondernamen. De omroeper vermeldde de aanval met die van Japan op Pearl Harbour en merkte op dat beide aanvallen op Zondag werden ondernomen.”

„Omtrent de ontwikkeling in de eerste uren van de strijd kan nog het volgende worden gemeld: Om 3 uur Zondagmorgen (Zaterdagavond 8 uur Nederlandse tijd) meldde radio Djokjakarta, dat een Nederlands vliegtuig de stad bombardeerde. Eerder werd echter aan toegevoegd, dat nog geen Nederlandse parashutstroepen boven de stad waren verschenen. Om 5 uur (Ned. tijd: middernacht) volgde het bericht, dat jagers en bommenwerpers een aanval op de stad ondernamen. De omroeper vermeldde de aanval met die van Japan op Pearl Harbour en merkte op dat beide aanvallen op Zondag werden ondernomen.”

„Omtrent de ontwikkeling in de eerste uren van de strijd kan nog het volgende worden gemeld: Om 3 uur Zondagmorgen (Zaterdagavond 8 uur Nederlandse tijd) meldde radio Djokjakarta, dat een Nederlands vliegtuig de stad bombardeerde. Eerder werd echter aan toegevoegd, dat nog geen Nederlandse parashutstroepen boven de stad waren verschenen. Om 5 uur (Ned. tijd: middernacht) volgde het bericht, dat jagers en bommenwerpers een aanval op de stad ondernamen. De omroeper vermeldde de aanval met die van Japan op Pearl Harbour en merkte op dat beide aanvallen op Zondag werden ondernomen.”

Waarom deze extra-editie?

Wij richten ons met deze extra-editie in het bijzonder tot de leden en aanhangers van de Partij van de Arbeid.

De kranten, die Gij leest, stellen u niet in de gelegenheid het gesprokene in de volksvertegenwoordiging behoorlijk te lezen. De bladen van de Partij van de Arbeid brengen de rede van de fractieleider van de P.v.d.A., jonkheer mr. Van der Goes van Naters, moedwillig onvoldoende. Zij wagen het niet zijn betoog, dat een aanschakeling van juridisch bargoens, armzalig en nietszeggend is, maar door en door verraderlijk en arbeidersvijandig in zijn strekking, aan u bekend te maken.

Wij doen dit met deze extra-editie en wij wekken u op het betoog van deze adellijke voorganger van uw partij zorgvuldig te lezen. Tevens hebben wij de voornaamste passages uit de rede van de algemeen secretaris van de Communistische Partij, Paul de Groot, opgenomen, alsmede ons commentaar „Eenheid of fascisme”.

De motie-De Groot

De namens de communistische fractie door de algemeen secretaris van de C.P.N., Paul de Groot, ingediende motie luidde:

De Kamer, kennis genomen hebbende van de regeringsverklaring van 20 December 1948, dringt er bij de regering op aan, de Nederlandse strijdkrachten in Indonesië opdracht te geven onverwijld het vuren te staken.

De volgende leden van de Tweede Kamerfractie van de Partij van de Arbeid hebben tegen de motie gestemd en dus hun goedkeuring gehecht aan het schieten.

Van den Born
 Van der Brug
 Burger
 Donker
 Goedhart
 Van der Goes van Naters
 Hofstra
 Kruis
 De Loor

Eenheid of fascisme!

DE zitting van de Tweede Kamer op Maandag jl. had een historische betekenis. Niet alleen door het onderwerp, de koloniale oorlog, dat behandeld werd, maar vooral omdat deze zitting een demonstratie was van toenemend fascistisch gevaar in ons land. De Kamer vergaderde onder bewaking van marechaussee en militaire politie, die zich in de gangen, welke alleen voor Kamerleden toegankelijk zijn, verdekt hadden opgesteld, in de nabijheid van de plaatsen der communistische afgevaardigden. Voor de poort stond de terroristische „Steun Wettig Gezag” opgesteld en rondom het Binnenhof klonken de rauwe krefen van brooddranken, of gewoon-dronken, fascistische jongelingen.

Op de publieke tribune werd een vrouw die haar zoon op luide toon terugvroeg, door een persoon in burger op moffen-maniër in het gezag geslagen. De politie grinnikte...

De zitting zelf gaf een beeld van gelijk-schakeling, zoals die uit de Duitse Hitler-parlementen bekend is.

De beraadslaging ging over leven en dood van honderdduizenden, over de vraag of Nederland een beschaafd land of een roofstaat geworden is.

Maar de anders zo breedsprakige reactionaire Kamerleden maakten het kort. Als het om de koloniale roof-oorlog gaat, vallen alle verschillen tussen de kapitalistische voorvoetiers weg. De anti-revolutionair Schouten verklaarde niet meer in de oppositie te zijn en schaarde zich achter Drees.

Welter deed hetzelfde en verweet de regering alleen, dat zij niet eerder naar hem geluisterd had.

Dominie Zandt, die gewoonlijk urenlang over het vaccinatie-vraagstuk spreken kan, beperkte zijn licht toe Gods zegen over de regering af te smeeken.

Er is geen andere oppositie meer in het Nederlandse Parlement dan de communistische. De communisten alleen vertegenwoordigen het werkende volk te midden van deze schijn-democratie, die de naakte dictatuur van het koloniale kapitaal omhult.

De woordvoerder van de P.v.d.A. overtrof zichzelf in krupperige onderdanigheid aan dit kapitaal. Wij raden alle leden en aanhangers van de P.v.d.A. aan, de letterlijke tekst van de rede aan het adellijk opperoofd hunner partij te lezen. Die rede had op gramofonplaten opgenomen moeten worden zodat zij de koude, arrigante stem hadden kunnen horen, waarmee deze man over allerlei misdadige warm-kwesties sprak. Zijn zijns zo was de wijze waarop de elementen in Indonesië

is. Dit alles wijst op de zenuwachtigheid, die er heerst bij degenen, die zulke maatregelen hebben genomen. Wat ons betreft: wij blijven er juist onder, want wij hebben wel andere dingen meegemaakt en daarvoor niet ons kortfijte gepakt."

De laatste opmerking bracht ook de ver Voorink, die langs het stenografekeje op en neer wandelde, tot stilte.

Bommen op open steden

de Regeringsverklaring, aldus ver-
yigde De Groot zijn rede, die heden-
iddag is voorgelezen. Gelijkt in alle
zichten op alle vorige verklaringen;
is even inzicht even ondoorgaan-
lijk, heeft even formalistische kron-
slingen en is even onwaarsachtig als
eerdere verklaringen. Als altijd deelt de
egering ook nu geen concrete feiten

MOESO

MOESO was sinds 1920 de stand-
vastige strijder tegen de kolo-
niale overheersing van zijn volk, een
man wiens naam door iedere Indo-
nesiër, zelfs zijn grootste vijanden,
met achting uitgesproken wordt. In
de gevangentassen, ballingschap, moe-
delijke illegale arbeid, heeft hij zijn
volk trouw gediend, onbaatzuchtig,
arm en eerlijk.

Mis schien is het juist daarom dat
hij door de aanvoerder van de P.v.d.
A. zo vurig wordt gehaat.
Er moet worden geverst dat Moeso
in de strijd is gevallen. Maar zelfs
een vermoorde tegenstander is voor
de edele tong van de P.v.d.A.-jonker
niet veilig.

In de Kamerzitting van Maandag
vond hij geen woorden voor het bom-
barderen van open steden door zijn
luchtmacht, doch poogde nog de na-
gedachtens van Moeso te bezoedelen.
Tot in het graf vervolgd de haat
van de knechten van het olie-kapit-
taal de edele strijder voor de mens-
heid. Dit bewijst de zedelijke vervul-
dering die hans in de P.v.d.A.
hoogtij viert.

militaire actie in Indonesië begonnen
is met een bombardement uit de lucht
op een open stad, met een aanval uit
de lucht op een open stad, op weerloze
vrouwen en kinderen, op miljoenen in-
gezetenen, zonder enig voorafgaande
waarschuwing. Dat gaat nog iets ver-
der dan de Duitsers in 1940 in Rotter-
dam hebben gedaan; die hebben ten
minste nog gewaarschuwd.

Wanneer de heer Romme hier spreekt
over het Nederlandse karakter van de
troepen, dan twijfel ik niet aan het Ne-
derlandse karakter van de jongens zelf.
Een oomblik van een open
stad is echter in strijd met het
Nederlandse karakter. Wanneer
de heer Romme dit hier zonder
protest laat voorbij gaan, moet ik
constateren, dat zijn onderschei-
dingsvermogen tussen Nederlands
en Duits karakter zeer veel te
wensen overlaat. Dat eerste op-
treeden stempelt de gehele actie
reeds als in strijd zijnde met alle
opvattingen van volkenrecht, men-
schelijkheid en beschaving.

Wie zal de verklaringen over recht en
vrijheid, die men met bommenwerpers
brengt, ernstig nemen? Laat de rege-
ring de rapporten over Zuid-Celebes
publiceren, dan zal het Nederlandse
volk weten welke vrijheid de heeren
zou in het optreden van de heeren
zal iedere onbevooroordeelde toeschou-
wer slechts het volkenrecht kunnen zien.
Van der Goes van Naters:

Moeso!
De Groot: Moeso is een held.
De Voorzitter: Moeso... d nuppi ooyiloch
De Voorzitter: Wilt u spreken tot
de voorzitter en niet tot andere leden
van de Kamer?
De heer De Groot: Dan moet men
niet de onbeschaamde moed hebben een
held als Moeso te belasteren. Ik ben
verontwaardigd nu dergelijke interrup-
ties hier worden gehoord van Tsaldaris.

Als Tsaldaris.....
De Groot vervolgde zijn rede met de
vraag: Met welke redenen motiveert de
Regering nu haar optreden? Zij spreekt
over bestandschendingen. Over welk
bestand heeft de Regering het? Is het
(Zie verder pag. 2)

Ruygers
Schepes
Schermherhorn
Schilthuis
Van Steen
Sturkens
Tendeloo (mei.)
Tulin
Vermëer
Vondeling
Vorrink
Willems

Het PvdA-Tweede-Kamerlid J. de Kadt,
was even voor de stemming de Kamer
uitgeglip.

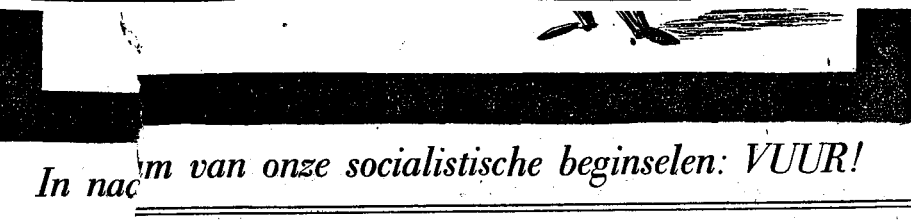
Jonkheer v. d. Goes van Naters:

**Rede ter verdediging van
koloniale roofzucht**

Hieronder geven wij de rede weer, die
jonkheer mr. Van der Goes van Naters
namens de P.v.d.A.-fractie op 20 Dec.
j.l. in de Tweede Kamer heeft gehouden.
De curstet gezette regels zijn toelich-
tingen van ons. (Red. W.).
De heer v. d. Goes begon als volgt:

„Mijnheer de Voorzitter! In de afschu-
velijke realiteit van dit ogenblik wil ik
beginnen met mijn verbondenheid uit te
spreken met de constructieve elementen
in de republiek en — dit moet ik er aan
toevoegen — wil ik mij uitdrukkelijk
distancieren van hen, die buiten deze
Kamer en in deze Kamer al lang gelaagd
hebben naar een gewelddadige oplossing
van dit conflict. Ik zeg tegen hen —
om de woorden te citeren, die prof.
Romme tegen de communisten heeft ge-
bruikt — „nulla communio.”

Geen gemeenschap dus met Weiter en

SCHIET!

Hij zeide:
„In de eerste plaats dan het punt van
het inzetten van de Nederlandse troepen,
waar ook in Indonesië, waar een toestand
van onveiligheid bestaat. Het is bekend,
dat deze term „toestand van onveiligheid”
niet in onze wetgeving voorkomt, maar
dat hij door de heer Hatta zo is omschreven
in zijn aide-mémoire. Ik accepteer die
schets. Ik vind het een duidelijk kenmerk
en was men maar gebleven bij de consequenties van die
schets, immers, de aide-mémoire van de
heer Hatta heeft ten aanzien van het
inzetten van Nederlandse troepen in de
omstandigheden, en ook in noodgeval-
len gezegd: „Ja! Daarnaast heeft de republiek,
maar het is moeielijk te bepalen wie de
republiek verder als geheel is, gezegd:
neen, terwijl, voor zover ik meen te weten,
de Mogendheden, die wij als vrienden
beschouwen in de wereld, er „ja” op
zeiden. Wij weten, dat de republiek over
dat inzetten van de Nederlandse troepen,
daar waar orde en rust waren verstoord,
later met een amendement is gekomen, nu
dat dit alleen zou gebeuren met de toestem-
ming van de federale Interimregering. Toen
was praktische politiek niet meer mogelijk.”

„(Zoals Hitler gezegd zou hebben: Ja, als
jullie Nederlanders mijn „Reichswehr”
niet toe willen laten, dan is praktische
politiek niet meer mogelijk, dan ga ik
schieten).
De heer v. d. Goes van Naters ver-
volgde:
„Op het ogenblik is er nog geen federale
interimregering, maar als een dergelijke
federale Interimregering er wel is, is het
denkbaar, dat zulk een nieuwe regere-
federale interimregering er wel is, is het
denkbaar, dat zulk een nieuwe regere-
moet oplossen, de zaak niet meer zou
kunnen verwerken. Het is denkbaar, zeg
ik, dat die federale Interimregering de
toestand niet meer zou kunnen verwerken
en noodzaak zou zijn ontslag te nemen,
omdat in dat geval Nederlanders en
Indonesiërs tegen Indonesiërs zouden
moeten vechten. Het is denkbaar dat die
Interimregering dat niet zou kunnen
dragen en ontslag zou nemen. Dan is die
consensus met de federale Interimrege-
ring niet mogelijk. En dan juist is er
zo'n kritieke periode, waarin het gebruik
van troepen noodzakelijk zou kunnen
zijn. Dit zou dan niet te verwerken en
ook niet te verwerkliken zijn. Het is
ons bekend, dat de leiders van de fede-
ralisten daarvoor zijn teruggekomen en
daarom was het stellen van dit amendement
door de republiek niet reëel.”

„Het tweede punt, nauw samenhangende

met het eerste, is de eis, naar mijn
mening terecht, door de Nederlandse
Regering gesteld — een eis, die ook door
het buitenland als volkomen redelijk is
geaccepteerd — van het onfriedd
mand. De Republiek kon zich daarmede
niet verenigen. De door haar voorgestane
gemeenschappelijke generale staf zou in
werkelijkheid niet meer zijn dan een
adviserend orgaan, dat zou behouden
twee leiders, twee bevelen, één over het
federale en één over het Nederlandse
leger, waarbij vaststaat, dat het federale
leger praktisch gedurende een reeks van
jaren alleen zou bestaan uit de T.N.I.
Ook dat was niet te verwerkliken.”
„Precies! Het was niet te verwerkliken,
omdat de kolonialen nu eenmaal verlangden,
dat het zelfstandige leger, dat de
vrijheid kon verdedigen, moest ver-
dwijnen.”

Hij ging hierna over op de kwestie der
bestandschendingen en concluderde:
„Daarom was het dus niet mogelijk, met
de republiek tot overeenstemming te
komen.
Ik geloof echter niet, dat dit mag terug
slaan op de persoon van de heer Hatta
en op zijn groep. Het is de Kamer be-
kend, dat ik, met vier van onze mede-
leden, het voorrecht heb gehad, in Ba-
tavia direct contact te onderhouden met
de Regeringsdelegatie. Daaruit is mij ge-
bleken, dat het oordeel van onze on-
derhandelaars over Hatta als onderhande-
laar uitgesproken gunstig was. Ik zie
geen enkele reden om dat oordeel nu te
veranderen — ik kom hierop straks nog
terug, want ik acht dit een kwestie
van groot gewicht — en daarom be-
treur ik — het spijt mij, dat ik het zeg-
gen moet —, als schadelijk voor 's lands
belang, het artikel, dat prof. Romme
vandaag in „de Volkskrant” heeft ge-
schreven. Ik wil het slot van dat artikel
hier citeren: De schrijver zegt daarin,
uitgaande van verschillende mogelijk-
heden van motieven van Hatta:

„En als hij dat alles dan deed met de
beste bedoelingen, met de beste
bedoelingen ook Tan Malakka en de
zijnen in het zadel zette” — ik heb
er nooit van gehoord, dat hij Tan
Malakka „met de beste bedoelinge-
gen” in het zadel zette, dan geldt
van deze man, wat voor de staats-
man het meest vernietigende is: dat
hij erger heeft gedaan dan een mis-
daad, dat hij fout heeft gehandeld.
Dan verdient hij, dat het Indone-
sische volk en dat de wereld het
enige doen wat in zo'n geval over-
blijft: zich van hem afkeren en hem
als staatman „verachten.”

„Mijnheer de Voorzitter! Ik vind dit ge-
schied nu — op dit ogenblik — strijd-
met 's lands belang en ik vind het een
fout, al zal ik mij gezinszins daarom van
hem afkeer.”

„Het tweede punt, nauw samenhangende

„(Zie verder pag. 2)

Geen communistic argumentatie
spreekt zo duidelijk over het totale ver-
val van de voormalige social-demo-
cratie als het kennismaken van deze
rede.

Niets kan de leden van de P.v.d.A. zo
duidelijk de gelijkschakeling in hun
eigen partij aantonen, dan de wijze
waarop hij de „afwijkende mening van
enkele fractieleden” weergaf. Deze „af-
wijkende” Kamerleden van de P.v.d.A.
was een spreekverbod opgelegd. Hun
namen mochten zelfs niet genoemd wor-
den en zij zelf waren te laf om in het
openbaar verantwoording voor hun
houding af te leggen.

Meester Jonkheer van der Goes van
Naters deelde den volken mede, dat er
een klein meningsverschil in zijn frac-
tie bestond. Daarmee basta. „Mauw
halten” is de nieuwste vorm, ook van
partij-democratie in de P.v.d.A.

De motie-De Groot verlangde een uit-
spreek van het grootste belang: voor
of tegen voortzetting van de slachting!
Op de communisten na, stemden alle
Kamerleden van de P.v.d.A. voor voort-
zetting!

De „linkse” held De Kadt was de enige,
die zich uit de voeten had gemaakt,
maar zulk een houding is nog erger dan
die van zijn bentgenoten, die, stuk voor
stuk, de persoonlijke verantwoordelijk-
heid voor de roof-oorlog in Indonesië
door hun uitgepraakte stem op zich heb-
ben geladen.

De tijd zal komen, dat hierover recht
gesproken zal worden en dan zal men
zich niet op anonieme „afwijking” kun-
nen beroepen.

Het op stottende wijze uitgesproken
antwoord van minister Sassen paste in
het van fascisme doordrenkte geheel.
Naar Amerikaans gebruik kwam hij
met „geheim documenten” voor de
dag, die uit het archief van de republi-
keine opperbevelhebber weggenomen
zouden zijn, en die de angstwekkendste
krijgsplannen tegen de Nederlanders
onthulden.

Men kreeg de indruk, dat niets meer
of minder dan een invasie in Nederland
heeft gedreigd! Op die rede ging geen
mens in, het was ook de moeite niet
waard.

Machtsvertoon, terreurgroepen, gelijk-
schakeling, oorlog, het zijn alles kop-
pen van dezelfde draak, het fascisme.
Drees liet daar in zijn verklaring zelfs
geen zweem van twijfel over bestaan,
toen hij zijn regering vergeleek met de
fascistische minderheids-regering van
Tsaldaris in Griekenland.

Zover is het gekomen! Dat wil zeggen,
zover gaan de machtslusten van hen,
die in het na-oorlogse Nederland hun
tijdelijk bewind uitoefenen.

Maar zij rekenen zonder de waarde. Wi-
de weg van het fascisme opgaat, zal
door de anti-fascistische strijd verslan-
gen worden! Het fascisme was onder
Hitler een geduchte macht. Maar Hitler
is dood en Seyss-Inquart heeft de strop
gekregen, die hem toekwam. De rugge-
graat van het fascisme is definitief ge-
broken, en wie het wil' doen herleven,
zal dat tot zijn schade ondervinden.

Maar zonder strijd, zonder eenheid is
dit niet mogelijk.

Hebben de arbeiders van de P.v.d.A. en
het N.V.V. lust om onder een regering
van het Grieks-fascistische type te
leven?

Zo niet, dan is nu de tijd gekomen om
met hun partij- en hun vakverenigings-
leiders te breken en de eenheid met de
communisten tot stand te brengen.

Tweede Kerstdag grootse herdenking gevallen verzetstrijders

Hiervoor wordt verzameld op het historische Water-
looplein om 12.30 om van-
daar in optocht naar de
Oosterbegraafplaats te
marcheren.

Op het kerkhof zelf zal
een defilé plaatsvinden.
Het muziekcorps Forzan-
do zal toepasselijke muziek
ten gehore brengen, ter-
wijl het koor „Morgen-
rood” zal zingen.

Kameraden. Dit is niet
een herdenking zonder
meer. De toestand is voor
het Nederlandse volk dreig-
end genoeg om juist bij

deze herdenking de gelofte
af te leggen, de strijd
voor de vrede en tegen
iedere vorm van fascisme
voort te zetten.

Wij strijden in het heden
en in de toekomst voor de-
zelfde idealen als waar-
voor deze kameraden zijn
gesneuveld.

Maakt door uw deelname
aan deze betoging een
massa-appel voor de
voortzetting van de strijd
voor vrede en recht.

Komt dus allen tweede
Kerstdag om 12.30 uur
naar het Waterlooplein.

GERBEN WAGENAAR SPREEKT HERDENKINGSWOORD UIT

„Het tweede punt, nauw samenhangende

Vervolg zitting Tweede Kamer

Nederlandse arbeiders zullen geen Nederlandse Tsaldaris dulden

De verantwoordelijken zullen hun straf niet ontlopen

(Vervolg van pag. 1)

misschien het Renville-dictaat dat het Indonesische volk en de Indonesische republiek met de bajonet is opgelegd? Geen volk dat naar vrijheid streeft kan zulke accoorden, zulke bestanden erkennen. Ik kan mij indenken, dat Indonesiërs zich individueel daarbij niet neerleggen, evenmin als wij het gedaan hebben, evenmin als de Nederlandse verzetsstrijders het gedaan hebben tegenover de Duitse invallers en voor de Duitsers op de knieën gezoken zijn. Bovendien: deze bestandschendingen zijn eenzijdige beweringen van Regeeringszijde; is daarop enige controle? Enige controle is daarop niet geweest. Zelfs de Commissie van Goede Diensten, die men toch niet van democratische gevoelens verdenken kan, heeft ook bestandschendingen geconstateerd van de zijde van de Nederlandse troepen. En bovendien: deze bestandschendingen zijn eenzijdig afkondiging van het Bewind Indonesië in Overgangstijd (B.I.O.) is toch één van de kapitalistische bestandschendingen die van de zijde van de Nederlandse regering plaats hadden.

Er is in de Regeeringsverklaring maar één heldere passage voor mij, en dat is daar, waar de Regering-Oude zich zelf op één lijn stelt met de Griekse Regering-Tsaldaris. Het zal u toch wel bekend zijn, dat deze Regering-Tsaldaris in Griekenland door de openbare mening in de gehele wereld, en terecht, als een nazi-Regering wordt beschouwd, als een Regering, die het wereldgeweten heeft haalderlijk en terecht, in opstand heeft gebracht. Nog onlangs werd bekend, dat men meins van 13 jaar door deze Regering-Tsaldaris is terechtgesteld en dat de politieke commissie van de Verenigde Naties heeft moeten ingrijpen om paal en perk te stellen aan de wreedheden van deze Regering.

De Voorzitter: Ik moet de geachte afgevaardigde verzoeken, de Regering van een bevrijdende natie buiten het debat te laten. Anders zou ik deze passage uit het stenogram moeten laten schrappen. De Groot: Deze regering is door de Nederlandse Regering zelf in het debat gebracht. Maar deze parallel, die in de Regeeringsverklaring betrokken wordt, het zich vergelijken met een buitenlandse Regering, die uitsluitend op geweld steunt, op buitenlandse steun en op wapens, die wij van het buitenland krijgen, is op zichzelf reeds een veroordeling van de Regeeringspolitiek. Daarmee plaatst deze Regering zich buiten het Nederlandse volk. Daarvan moeten de Nederlandse arbeiders en de Nederlandse werkelijke democraten — niet democraten met de mond, maar met de daad, goede nota nemen en waken tegen de mogelijkheid, dat de Griekse politiek, die thans in Indonesië aan de dag wordt gelegd, ook in Nederland een ernstige bedreiging wordt.

Woordbreuk tegenover de kiezers

[Voor de verkiezingen hebben de partijen, die thans in het kabinet tegenwoordig...

vinden, dat de Nederlandse arbeidersklasse die weg niet zal opgaan. Zij is in staat spoedig een einde te maken aan een dergelijk beleid, wanneer zij zich aaneenluit en wanneer zij de krachten, die zij bezit, op de juiste wijze gebruikt. Dan kan zij een democratische regering tot stand brengen! Het optreden van de huidige regering in Indonesië zal haar eigen val verhaasten. De regering is in Indonesië in het strijperk getreden, en zij waagt ons land en onze jongens er aan, tegen krachten, die vele malen sterker zijn dan zij. Door weermachtsberichten mag men zich niet laten imponeren. Wij weten wat zij waard zijn.

Men kan door de verovering van Djokja of andere steden op Java en Sumatra het stelsel niet redden. Het imperialisme in O-Azië stort ineem. Generaal Spoor zal het niet meer kunnen tegenhouden, want Tsjiang Kai Sjiek heeft het reeds verloren.

Wie meent met een actie als deze het imperialisme te kunnen redden, zal het tegendeel ondervinden en zal zien, dat Indonesië het graf wordt van het imperialisme. De Volkskrant voorspelt een "roze, bloedige guerrillastrijd in de herjang, die staat inderdaad te wachten. Wanneer in Azië op het ogenblik, en ook elders, de machten van het verleden slagen worden toegediend, dan is het altijd begonnen met een guerrilla in de bergen, die daarna echter in de vlakke komt afslaan.

"Het is moeilijk hierover te spreken." Paul de Groot spreekt verder op zachte toon, want wij traten mee en voelden mee de smart van hen, die in deze dagen van hun leven worden beroofd, of zij militair zijn of burger, Nederlander of Indonesiër, of het vrouwen, mannen of kinderen zijn. Wij voelden diepe deernis en hebben medegevoeld en achten het onze plicht die uit te spreken tot de moeders en echtgenoten, die thans staan te midde van het ontzettende geweld, toebereid, die dag en nacht in doodangst aan hun kinderen en mannen denken. Wat ons betreft, de communisten in deze Kamer en daarbuiten, wij kunnen daarvoor zonder gewetenswroeging denken, omdat wij de enigen in dit land zijn, wier geweten zulver is. Omdat wij de enigen zijn geweest, ook in deze Kamer, die in 1945 al bij de Grondwetswijziging, toen artikel 192 werd gewijzigd, waarbij de dienstplichtigen dwang werd opgelegd om naar overzees te trekken, met onze beperkte krachten alles hebben gedaan, wat in ons vermogen lag, om de ramp te verhinderen, die wij hieruit zagen voortkomen en die nog lang niet ten einde is.

Wij beloven diegenen, die in ons hun vertrouwen hebben gesteld en al diegenen, die thans gebukt gaan onder een leed, dat wij naar wij denken, reeds achter ons volk lag, dat wij onvermoed verder zullen strijden tot alle Nederlandse gezinnen hun zonen en vaders weer terug hebben en tot de vrijheid in Nederland en in Indonesië zal hebben gezegevierd.

Vier communistische moties Voor hogere lonen en gratificatie

De communistische fractie diende gistermiddag, bij de behandeling van de begroting van Sociale Zaken, een viertal moties in.

1. De Kamer, van oordeel dat de huidige lonen onvoldoende zijn om in de kosten van het levensonderhoud te voorzien, nodigt de regering uit die maatregelen te nemen, welke loonsverhoging mogelijk maken.

2. De Tweede Kamer der Staten-Generaal dringt er bij de regering op aan het college van rijksbemiddelaars te machtigen tot het geven van de vereiste beschikkingen waardoor aan de particuliere ondernemers de vrijheid wordt verleend tot het uitkeren van een Kerstgratificatie aan hun personeel, met de bepaling, dat voor dit jaar de grens, vastgesteld in de beschikking van 19 April 1948 wordt verhoogd tot 4%.

(Wij tekenen hierbij aan, dat door de aanvaarding van deze motie een 2% gratificatie zou uitgekeerd kunnen worden door de ondernemers, die hier toe bereid zijn).

3. De Kamer, overwegende de moeilijke omstandigheden waarin de gezinnen van de D.U.W.-arbeiders verkeren, van oordeel zijnde, dat hierin onmiddellijk verbetering moet worden gebracht, nodigt de regering uit opdracht te geven tot het uitkeren van een Kerstgratificatie en gaat over tot de orde van de dag.

4. De Kamer, gezien de grote nood, die in het bijzonder bestaat bij de ouden van dagen, verzoekt de regering de uitkeringsnormen in overeenstemming te brengen met de wensen van de Bond van Ouden van Dagen neergelegd in het adres van 12 October j.l.

De stemming over die communistische voorstellen vindt hedenmiddag plaats. Voor ons Kameroverzicht verwijzen wij naar elders in dit blad.

De beurs was tevreden

De beurs was Maandag tevreden. De speculanten brachten hun stemming tot uiting door voor aandelen van koloniale ondernemingen belangrijk meer te bieden dan vorige week. Immers, een koloniale oorlog is een oorlog tot veiligestelling van de koloniale winsten. En als de koersen stijgen, zeggen de aandeelhouders dus: onze vooruitzichten stijgen!

De koers der aandelen van de Handelsmaatschappij Amsterdam steeg met 15%. Amsterdam Rubber 20%, Vortanlanden en Koninklijke Olie 7%. De Billiton Maatschappij (Bauxiet op Banka en Billiton) kondigt aan dat zij in 1940-'46 een winst van 7,45 miljoen gulden heeft behaald. In 1947 bedroeg de winst alleen 2,43 miljoen, samen dus 10 miljoen gulden.

De Hollandse Bank Unie, die voornamelijk in de koloniale gebieden werkt, meldt dat de gang van zaken in het eerste halfjaar van 1948 „zeer bevredigend“ was.

N.V.V.-bestuur laat zich door Neher „voorlichten“

De heer Neher, van wie is bekend, dat hij sinds lang op het standpunt van er op los slaan staat, heeft Maandag op uitnodiging van het bestuur van het N.V.V. de raad van het verbond omtrent Indonesië voorgelicht.

De bijeenkomst van de hoofdbesturen van de bij het N.V.V. aangesloten bonden vond plaats in het gebouw van de Diamantbewerkerbond te Amsterdam. Zoals te verwachten, keurde de raad de koloniale oorlog goed door de „wens“ uit te spreken dat hij zo spoedig mogelijk worde beëindigd. Het ene beslissende woord, n.l. staakt het vuren en troekt de troepen terug, kwam niet over de lippen van Kuppers en Ad Vermoeulen, de bekende medewerker van fascist Woudenberg.

DOORZETTEN

Pools protest tegen Nederlandse agressie

Het Congres van de Verenigde Poolse Arbeiderspartij, dat op dit ogenblik in Warschau bijeen is, heeft de volgende resolutie aangenomen:

„Het Congres van de Verenigde Poolse Arbeiderspartij protesteert met verontwaardiging tegen de Nederlandse agressors, die hun ware gezicht van oorlogsaanstichters in dienst van het imperialisme hebben getoond. Het Congres zendt zijn broederlijke groeten aan het Indonesische volk, dat strijdt voor zijn vrijheid en onafhankelijkheid.“

MINISTER JOEKES heeft Dinsdag in de Tweede Kamer medegedeeld, bereid te zijn de huurder schulders duurttoeslag ook aan de jongere gehuwden, beneden de 23 jaar, toe te kennen. Hoe armzalig ook op zichzelf, hoe gering ook in vergelijking met de milliardden die ten behoeve van het koloniale kapitaal worden uitgegeven, is deze toezegging toch belangrijk.

Het uitsluiten van 23-jarigen van de gulden duurt-toeslag was een daad van grove willekeur. Zij blijft dit nog steeds voor de kostwinners en voor de ongelukkigsten die in de meeste gevallen nog op hogere- of ten minste gelijke kosten zitten als de gehuwden. Kort geleden echter heette het nog dat de uitbetaling van de toeslag, zelfs aan de gehuwden, totaal onmogelijk was. In alle toonaarden werd dit liedje door alle partijen gezongen, met uitzondering van de Communistische Partij. Zij was de enige, die deze eis met kracht stelde. 12 November, bij de aanvang der begrotingsdebatten, diende de communistische Kamerfractie reeds een motie in, die de toekenning van de duurttoeslag voor gehuwden eiste en voor allen die daarmee gelijkgesteld kunnen worden.

Met uitzondering van de Communistische partij, stemden alle partijen tegen. Nu te Joekes bij zijn verzet tegen deze eis een stapje teruggeweken, gecamoufleerd natuurlijk als een toezegging aan zijn partigenoot Van den Born, die er in November zelf nog tegen was. Niet alleen bij de regering is dit terugwijken merkbaar. In verschillende bedrijven, waar de arbeiders en arbeiders hun eisen hadden gesteld, bereikten zij succes.

Waar ligt dit alles aan? Is minister Joekes plotseling royaal geworden? Zijn de ondernemers minder op winst beluust? Zeker niet. Het geheim schuilt hierin, dat de arbeiders in de laatste weken het wapen van de staking in verschillende gevallen hebben gehanteerd. Zolang er slechts werd gevraagd, zolang het bij moppen bleef, zolang men achter de bestuurders van de une aan bleef hobbelen, werden de arbeiders afgescheept. Maar voor de staking hebben de kapitalisten angst, en die angst werkt zich ook uit op de regering.

De staking, massaal, gesloten, zonder onderkrulpers of verdeelheidszaaiers der Unie-bondsleidingen te dulden, is het werkzaamste middel der arbeidersklasse om zich tegen de verslechtering van haar levenspeil te verzetten. Op het ogenblik is dit wapen nog scherper geworden, door de oorlog, die het Nederlandse kapitaal in Indonesië ontkend heeft. Nu kan er geen enkele terughouding meer zijn, bij elke bewuste arbeider of arbeidersgroep om zoon te laten horen dat de verdediging en daarvoor de staking aan te binden. Nu kan er geen sprake meer van zijn, dat men zich oort praatjes over „wederopbouw“ en „herstel“ tot het dichtsmoeren van de buikriem laat bewegen.

Want het is helder als glas dat van de klasse, die bereid is een verwoestende en misdadige oorlog te ontketenen, nooit herstel of wederopbouw voor de werkers te verwachten is. De winsten die zij uit de arbeiders perst, gebruikt zij niet hiervoor, maar voor haar eigen coeleinden voor haar roofoorlog. Daarvoor neemt zij de overwerkte krachten van de arbeider, en daarvoor neemt zij het leven van zijn zonen. De verantwoordiging, die hierover alomtegenwoordig wordt gemaakt, maakt het

BRENG DE WAARHEID ONDER DAK

Iedere cent voor De Waarheid is een slag tegen de reactie
Meer dan een miljoen gulden werd reeds door de werkers van Nederland
brought voor de bouw van een eigen krantenbedrijf.

De Waarheid bouwt

Nog ruim 100.000 gulden zijn nodig om De Waarheid geheel onder dak te brengen.

Ook U kunt een steentje bijdragen door intekening op de 3e Obligatielening of door het schenken van steungelden.

INSCHRIJVINGSFORMULIER

der 2 1/2 pCt. Obligatielening 1948 van De Waarheid

Ondergetekende

Naam: _____

Adres: _____

Plaats: _____

verklaart hiermede in te tekenen voor een bedrag van:

(in letters) _____

(in cijfers) _____

op de 4% Obligatielening 1948

Datum: _____

Handtekening: _____

UITTREKSEL

Voor OD 967 Naam: Maatregelen en meningen ter beperking bestaan of macht der CPN.

Origineel in OD 244 Friesland Naam CPN.-vergaderingen

Volgnr. Ag.nr. 53254 Aard van het stuk

Afz. R.P. Heerenveen Datum 6.1.49.

VERSLAG VERGADERING C.P.N. te LEMMER, gemeente LEMSTERLAND, op 6 Januari 1949.

Het vergaderen wordt ons moeilijk gemaakt, zeide spreker en haalde het feit aan dat in de gemeente Idaarderadeel aan hen een spreekverbod was opgelegd. Hij memoreerde dat de z.g. Steun wettig gezag was geposteed bij het gebouw van de Tweede Kamer.

Hij memoreerde dat het Rai-gebouw te Amsterdam was geweigerd om te vergaderen zogenaamd omdat er vertimmeringen in moesten worden aangebracht. Zij waren echter bang, dat wij er zouden gaan timmeren, zeide spreker.

UITTREKSEL

Voor OD 967 Naam Maatregelen en Meninge n ter beperking ,
bestaan of macht der C.P.N.
Origineel in OD 244 Geld. Naam C.P.N.-vergaderingen.
Volgnr. Ag.nr. 53514 Aard van het stuk Verg.v.Werkers v.h.Distr.Centraal
Gelderland CPN. Afz. I.D.Arnhem. Datum 12.1.49.

Vergadering van Werkers van het District Centraal Gelderland der C.P.N. ter bespreking van de actie# "De Waarheid onder dak", gehouden te Arnhem op 10, Jan. 1949.

Spreker (G.F. PEETERS) zegt dat Nijmegen in een ongunstige positie verkeert, daar deze afdeling geen gelegenheid heeft om een openbare vergadering, feestavond of filmvoorstelling te houden (zaalafdrijving). Alles moet daar van man tot man, door persoonlijk bezoek gebeuren. We zijn langeslagen, we kunnen nog geen zaaltje van 2 bij 2 krijgen, aldus spreker. Onze zeer actieve penningmeester kan wegens ziekte van zijn vrouw hier niet aanwezig zijn, zegt spreker, die besluit met de mededeling dat zijn inziens Nijmegen met f.1272,- meer gepresteerd heeft dan de Arnhemse afdelingen met in totaal ongeveer f.1400,-. Hij zegt evenwel toe zijn best te zullen blijven doen.

00 967

DOSS. No.: DB 967
CRT.: Haagsch Dagbl.
DATUM: 10-3-34
AR.: .....

Strafvervolging geëist tegen C.P.N.-Kamerleden

NIJMEGEN. — De algemene vergadering van de afdeling Nijmegen van de Katholieke Volkspartij heeft volgens De Volkskrant, in een resolutie geëist, dat een strafvervolging zal worden ingesteld tegen alle Kamerleden van de Communistische Partij Nederland, die voor hun ambt te kennen geven, dat zij de verklaring van het partijbestuur der C.P.N. over de uitspraak van Thorez onderschrijven. De resolutie is gericht aan het Hoofdbestuur der K.V.P., de minister-president, de minister van Justitie en de voorzitters van Eerste en Tweede Kamer.

UITTREKSEL

Voor ..... OD 967 ..... Naam Maatregelen en meningen ter beperking, bestaan of macht der CPN.

Origineel in ..... OD 345 ..... Naam Maandrapporten Noord-Holland.

Volgnr. .... Ag.nr. 57455 ..... Aard van het stuk Maandverslag over Febr. 1949

..... Afz. I.D.Velsen ..... Datum 4.3.49.

Tijdens de begrotingsdebatten in de gemeenteraad werd door een woordvoerder van de Anti-Revolutionnaire Partij stelling genomen tegen het feit, dat te Velsen twee communisten deel uitmaken van het college van B. en W. . Volgens hem is de huidige samenstelling van het college geen afspiegeling van de politieke structuur van de Velsense samenleving. Hierna werd deze afkeuring over de samenstelling van het college door de andere fracties overgenomen. Door de Burgemeester werd tijdens een daarvoor passende gelegenheid de communistische wethouder van financiën Van EIJKEN gesuggereerd de portefeuille neer te leggen en heen te gaan.

Uitgetrokken door ..... G. .... Afd./Sectie ACD 4b. Datum 25.10.49.

Op aanwijzing van .....

in ~~11~~ 967

05967

12 Maart 1949

Vglans.

14 MRT 1949

AD/57572

ONDERWERP:

Toezending exemplaar
N.Nh.Dagblad van 9.3.49

Te Uwer oriëntatie moge ik Uw aandacht vestigen op het met rood gemerkte artikel "Staatsgevaarlijk", voorkomende in het R.K. Nieuw Noordhollands Dagblad van Woensdag, 9.3.49, waarvan een exemplaar hierbijgaat.-

* * Staats- * gevaarlijk

HET IS DUS ZOVER. De C.P.N. heeft zich in een omstandige resolutie, waarin zij in allerlei demagogische richtingen tracht uit te wijken, verklaard vóór het standpunt, dat de leiders van tal van landen, blijkbaar op order van de Kominform, hebben ingenomen.

Het komt, afgezien van alle camouflage-tactiek, hierop neer: ook de Nederlandse communisten zullen, in geval van oorlog, de zijde van Rusland kiezen en zich dus aan de zijde van de vijand scharen.

Nu ontkennen wij de vanzelfsprekendheid van ogenblikkelijk oorlogsgevaar. Gevaar is er zonder twijfel, en even stellig komt het op de eerste plaats van de zijde van de Sovjet-Unie, die mogelijk, net als Duitsland in 1939, door de slechte economische toestand, wat men ook mag beweren, zich tot een wanhoopssprong zou menen gedwongen te voelen! Rusland bereidt zich ten oorlog, terwijl het de vrede in de mond neemt. En de C.P.N. neemt in haar resolutie deze huichelachtigheid ten voeten uit over: het roept op tot vrede, in de mening blijkbaar, dat de mensheid, in dit geval in het bijzonder het Nederlandse volk, de wolf niet in de schaapskleren zou onderkennen.

Wij horen de laatste tijd teveel over de toestanden en verhoudingen in de door communisten beheerste landen, dan dat wij ook maar een ogenblik zouden menen, dat van deze machten de ware vrede te verhoppen zou zijn.

Maar de C.P.N. rekent blijkbaar met een oorlog op korte termijn. Zij spreekt in haar partij-resolutie van de internationale verbindingen, welke ook Nederland heeft aangegaan, niet met agressieve, maar met uitdrukkelijke defensieve bedoelingen, tegen de machten uit het Oosten, die hun plan de campagne economisch en militair gereed hebben, consequent en met meesterhand ontworpen.

Dat de Nederlandse communisten — beter gezegd, de communisten in Nederland, hetgeen nogwel iets anders is! — zich nu solidair verklaard hebben met de verklaringen van buitenlandse collega's, die openlijk hebben gezegd, dat zij in geval van oorlog, de zijde van Rusland zullen kiezen, betekent niets meer of minder, dat de heren voorgoed het masker hebben afgerukt.

Zij zijn hiermede ten duidelijkste en definitief gebrandmerkt als staatsgevaarlijk en dus is de klas-sieke vraag: Wat nu?, ad rem. Hier staat een groep, en een strak georganiseerde groep, gereed, in geval van oorlog, de Nederlandse strijdmacht in de rug aan te vallen. Hier openbaart zich de vijfde colonne in optima forma, hier kondigt zich een beweging aan, die de veiligheid van de Staat rechtstreeks bedreigt.

Dat is onduidbaar, daar moeten maatregelen tegen genomen worden. Bepaalde vragen, welke in de afgelopen weken weer actueel werden, o.a. naar aanleiding van het proces tegen Kardinaal Mindszenty, en die vroeger gesteld werden in verband met de gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije, dringen zich met onstuimigheid naar voren. Hoe staat de Nederlandse Staat nu tegenover de Communistische Partij? Mag de tekst van de resolutie, die staatsgevaarlijke meningen verkondigt, zo maar zonder meer verspreid worden? Kan men mensen, die op de eerste plaats voor deze onvaderlandse gedragslijn verantwoordelijk zijn — Wagenaar, Paul de Groot c.s. — doodgemoedereerd hun plaats in de Nederlandse volksvertegenwoordiging laten innemen? Kan, in een woord, de regering nog langer lijdelijk toezien, dat op deze wijze het nationale weerstandsvermogen wordt ondermijnd?

Wij wachten met grote belangstelling af, hoe de regering op deze houding van de Nederlandse communisten zal reageren en welke maatregelen wij „in de kortste keren“ van de verschillende gezagsorganen te wachten hebben. Wij wachten af, maar het zal niet lang mogen duren. De gevaarlijke, nu staatsgevaarlijke houding van de C.P.N. heeft al te lang vrij spel gehad.

De jongste ontwikkeling der gebeurtenissen stelt wel zeer in het gelijk degenen, die om strengere positief optreden tegen het communisme hebben gevraagd. Te lang kon hun ondermijndend werk voortgang hebben. Moge het nog niet te laat zijn!

AAN

de Heer HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

Javastraat No.68

te

's-Gravenhage.-

UITTREKSEL	
Um	: 488
Ag.no.	: 61780
Voer	: 967

08
967

Jaap Brandenburg, die ter gelegenheid van zijn 50ste verjaardag (22 Augustus) in "De Waarheid" werd geërd als partijveteraan, vooraanstaand illegaal functionaris etc., wijdde een artikel aan de wethoudersverkiezingen. Hij eiste in naam der democratie voor de C.P.N. een deel van de verantwoordelijkheid in het dagelijks bestuur der gemeent op. De vroegere verwijdering van C.P.N.-leden uit de colleges van B. en W. achtte hij in strijd met de wensen van het werkende volk, dat zijn vertrouwen in de partij niet had opgezegd blijkens de verkiezingsresultaten. Henk Gortzak betuigde daarmee in "De Waarheid" (16-8) zijn instemming.

De communistische raadsfractie van Amsterdam wendde zich schriftelijk tot de fractieleiding van de P.v.d.A. met het verzoek besprekingen te openen inzake de samenstelling van het nieuwe college van B. en W. der hoofdstad. De C.P.N.-afdeling Beerta-Drieborg deed eenzelfde stap om met de P.v.d.A. het college van B. en W. te vormen teneinde verkiezingsbeloften (uitbreiding woningbouw etc.) vervuld te krijgen. De resultaten bleken inmiddels voor de C.P.N. negatief te zijn. Zij bleef geweerd uit de wethouderszetels, die haar afgevaardigden voorheen bezetten. De Haagse C.P.N.-fractie heeft reeds uit protest een soort filibustersactie aangekondigd. Zij eiste dienovereenkomstig in de raadsvergadering van 29-8 bij ieder van de 36 punten der agenda hoofdelijke stemming.

In opdracht van de C.P.N. werd een nieuwe uitgave der partij genaamd "De Wethouders" verspreid. Het lag kennelijk in de bedoeling deze in de bedrijven vooral onder niet-communisten, inzonderheid onder leden der P.v.d.A. en van het N.V.V. te verspreiden.

UITTREKSEL

Voor ..... OD 967 ..... Naam ..... ~~Maat~~regelen en meningen ter beperking,
bestaan of macht der C.P.N.
Origineel in ..... OD 348 ..... Naam ..... Maandrapporten N.Brabant.
Volgnr. .... Ag.nr. .... 61312 ..... Aard van het stuk Maandrapport politieke toestand
..... Breda (Apr. 1949). Afz. .... R.P. Breda ..... Datum 3.5.49.

DISTRICT BREDA

COMMANDANT

Nr. S.P.I./170/49

Geen. 170/49

61312

Onderwerp: Minderjarige kinderen (1 April 1949)

Bijlagen: -

Ter verduidelijking van het verleden in de vijf verslagen te
«Bijlagen» van 17 April 1949, wordt het volgende vermeld:

De in de verslagen bedoelde kinderen zijn de voortzetting van uit-
landse kinderen (April 1949) die het land binnen kwamen met name o.b.
betreft de - van naam - kinderen - zeer vaak - ge-
neest.

Bij de verduidelijking van het verleden van de BSA - kinderen -
missies voor het Instituut Stroom Totaal Tegen en het pro-
gramma - vonden voor dit instituut, blijft hoogerderlijk (de r-
geenlijke wijzigingen) dat het kind - kinderen - leeft in
de huidige regering, zulke kinderen - omens het eerdere be-
leid in de Indonesische periode.

Vele kinderen zijn nu in de BSA - kinderen -
ke - bij de verduidelijking van het verleden van de BSA - kinderen -

De verduidelijking van het verleden van de BSA - kinderen -
de O.P.I. - kinderen - kinderen - kinderen - kinderen -
kinderen - kinderen - kinderen - kinderen - kinderen -

I
b

2) Het is van belang dat de kinderen - kinderen -
belang. Het is van belang dat de kinderen - kinderen -
triet - kinderen - kinderen - April 1949 - kinderen -

De Dir. van de BSA - kinderen - kinderen - kinderen -

AAN

de Heer HOOFD v/d CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
te 's-Gravenhage.

i/a/a/ 1) de Heer PROCURATOR-GENERAAL, f.d. Dir. v. Justitie
2) de Heer GEMEENTECOMMANDANT DER RIJKSPOLITIE
beiden te s-Hertogenbosch.

A f s c h r i f t

519/49

Eindhoven

B

GEMEENTE EINDHOVEN

Nr. 177S/1134K.

21 APR. 1949

Afd. III.

Eindhoven, 8 April 1949.

Onderwerp:
Openluchtmeeting.

Aan:

A. 60354

de Afd. Eindhoven van de Communistische Partij Nederland,
Secr.: 2e Akkermuntstraat 40,
EINDHOVEN.

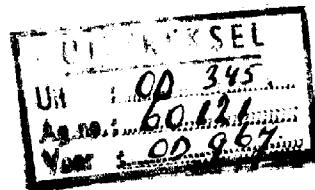
In antwoord op Uw desbetreffend verzoek d.d. 15 Maart 1949 om toestemming voor het houden van een openluchtmeeting op 1 Mei a.s. op het Wilhelminaplein of op een ander terrein, delen wij U mede, dat wij geen vrijheid kunnen vinden U de gevraagde toestemming te verlenen.

Burgemeester en Wethouders van Eindhoven,
(get.) KOLFSCHOTEN.

De Secretaris,
(get.) VAN ELK.

Ter kennisneming aan:
Hoofdcomm. van Politie,
Alhier.

Ter kennisneming aan:
het Ministerie van
Algemene Zaken,
's-Gravenhage.

60121

Verbinding 28

N. V.D. 1. 171. 49

ONDERWERP:

Maandverslag over Maart 1949

13 April 1949

Ik heb de eer U hierbij te doen toekomen het verslag over de maand Maart 1949.-

Alkmaar

C.P.N.

Bij de Algemene Beschouwingen "Gemeentebegroting 1949" gehouden in de Raadsvergadering van Donderdag, 17 Maart 1949, alhier, sprak de fractieleider van de P.v.d.A. SIETSMA, dat zijn fractie nog steeds op het standpunt stond, dat de communisten niet in gemeentelijke commissies kunnen worden opgenomen. Het Kominform-systeem is ook doorgedrongen tot de in Nederland wonende communisten.-

Het raadslid VENNEKER als woordvoerder der K.V.P. fractie liet zich eveneens in bovenstaande zin uit, daarbij aanhalende de mededeling van de Nederlandse communisten, dat zij zich in geval van een oorlog aan de zijde van Rusland zullen stellen. Dit maakt het noodzakelijk hun invloed tegen te gaan.-

KNUISTBEGH NEVEN (C.P.N.) herinnerde aan een uitspraak van Minister In 't Veld, dat de gemeentepolitiek niet los is te maken van de landspolitiek. De begroting is sluitend gemaakt door offers van de zijde der arbeiders. Spreker wees op het dure militaire apparaat en het Indonesische probleem. Wij, aldus spreker, zijn Nederlanders al juichen wij toe, wat er in Tsjecho-Slowakije gebeurd is. Van de communisten moet de eerste daad van aantasting der democratie hier nog bewezen worden. De C.P.N. weet, dat Amerika een aanvalsoorlog tegen de Sovjet-Unie voorbereidt en daarvan moet het volk bewust gemaakt worden. Spreker haalde daarbij een verklaring van STALIN aan en wees op de alom groeiende werkeloosheid. De Sovjet-Unie heeft zeker geen agressieve bedoelingen.

De Voorzitter vroeg niet te veel af te wijken van de gemeentebegroting.-

TORENVLIED (C.P.N.). Wat wij naar voren brengen is afkomstig van onze Paus.-

AAN

de Heer HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

Javastraat No.68

's-Gravenhage.-

KNUISTINGH NEVEN vervolgt dan met te zeggen, dat als de Russische legers de Amerikaanse imperialisten tot over onze grenzen zullen achtervolgen, zij de Nederlandse communisten aan hun zijde zullen vinden. Hij verdádigde tenslotte hogere steunnormen bij M.H., critiseerde de uitvoering der sportvelden in D.U.W.-verband en vroeg het effect van de plaatsing van a-sociale gezinnen in z.g. nettere buurten.-

HOYTINK (A.R.) vond de communisten verderfelijker dan de nationaal-socialisten en de eersten moeten uit de commissies worden geweerd. Spreker herinnerde aan de houding van de Provinciale Staten waar de P.v.d.A de communisten handhaafde. Spreker wil een positieve uitspraak van de P.v.d.A. dat zij geen samenwerking met de communisten wenst.-

TORENVLIED (C.P.N.) zegt in de raad een sfeer van geestelijke hoogmoed te hebben aangetroffen. Het proletariaat marcheert en niets zal haar tegenhouden. In deze raadszaal wordt een tragische comédie opgevoerd. Spreker haalde vervolgens het Indonesische probleem aan, waarop de Voorzitter hem verzocht bij de gemeentebegroting te blijven. Hij zeide geen landverrader te zijn. De voorzitter constateerde dat TORENVLIED niet bij de behandeling van de gemeentebegroting bleef. TORENVLIED antwoordde zich te moeten verweren en vervolgde: "De socialisten zitten hier niet voor de flauwe kul". De Burgemeester verzocht hem voor dit laatste woord een ander woord te gebruiken. TORENVLIED hekelde verder de Indonesische politiek, het woningvraagstuk, de gemeentelijke loonpolitiek en de verzorging van de regenkleding. De vrijwillige gemeentepolitie noemde hij een "sof". Naar aanleiding van de politieke onbetrouwbaarheid van de communisten vraagt spreker naar bewijzen. In Alkmaar is het met de geestelijke vrijheid al zover gekomen, dat een gemeentearbeider op het matje wordt geroepen, als hij een communistische vergadering bezocht heeft.

DE WILDE (P.v.d.A.) Wie is dat ?

TORENVLIED (C.P.N.) "Als ik de naam noem, krijgt de man last".- Na het antwoord van het College van B. en W., kregen de raadsleden een beperkte spreektijd opgelegd.-

TORENVLIED (C.P.N.) De geschiedenis der wereld is in bloed geschreven en er zijn nog maar 32 jaar communisten. Deze zijn misschien de gesel. Wij hunkeren naar samenwerking. Wij willen ook mens zijn. God schiep de wereld, maar de mens verdeelde haar. De Directeur van de hoogovens had 7 vrouwen.- aan extra vjes en de arbeiders kunnen niet toe. Zo gaat het overal. Dr. PHILIPS is een goed man, maar de verpersoonlijking van een concern. Voor de belangen van de

arbeidersklasse moet alles wijken.-

DE WILDE (P.v.d.A.) had graag willen horen, wie de gemeentewerkman was geweest, die voor zijn politieke overtuiging ter verantwoording was geroepen.-

COERTS, wethouder voor de P.v.d.A., antwoordde, dat geen tragische politieke comédie wordt opgevoerd. Laat de communisten heengaan als zij er anders over denken. Zij voeren hier zuiver verkiezingspropaganda. De C.P.N. voldoet niet aan artikel 9 van de Grondwet. Een partijverbod zou gewettigd zijn, maar we willen geen martelaren van de heren maken. Geen communisten in functies waar ze kwaad kunnen stichten.-

De C.P.N. hield deze maand geen openbare of besloten vergaderingen.-

E.V.O.

De A.B.W.B. hield in hotel "London" een ledenvergadering, die bezocht werd door plm. 25 personen.-

NED. VROUWEN BEW.

Van de op 8 Maart 1949 gehouden ledenvergadering van de Ned. Vrouwen Beweging in Valk's Lunchroom werd U een verslag toegezonden.-

VRIJDENKERS VER. "DE DAGERAAD"

Op Zondag, 6- en Zondag, 27.3.49 werd door de Vrijdenkersvereniging "De Dageraad" een openbare bijeenkomst gehouden. De volledige verslagen omtrent deze vergaderingen wrden U toegezonden.-

HUMANISTISCH VERBOND.

Van een op Woensdag, 16 Maart 1949, gehouden openbare vergadering van het Humanistisch Verbond, Afd. Alkmaar, werd U eveneens een volledig verslag toegezonden.-

Bijzonderheden dezen zich in deze gemeente niet voor, noch werd de arbeidsvrede gestoord.-

Uit : 00 345
Ag. no.: 64310
Voor : 00 967

Uit een oogpunt van organisatie bezien was het gehele congres een klungelige janboel. Slecht voorbereid en slecht uitgevoerd.

Overeenkomstig het besluit van de op 18 Mei jl. gehouden algemene vergadering van de afdeling Amsterdam, welke door ± 150 personen was bezocht, werd de voorgestelde reorganisatie, waarbij Amsterdam als gewest werd onderverdeeld in 5 afdelingen, goedgekeurd. Het ledental van het gewest Amsterdam bedraagt, volgens de op deze vergadering gedane mededeling: 3500.

ISOLERING VAN DE C.P.N. door: a. Humanistisch Verbond.

*hier tot volgend
nummer afgeschreven in:
0.9.62
dat 265
13/maai/afgemaakt
op naam de kofp.
: 00 1500
Bil. koning tot x*

De isolering van de C.P.N., die haar oorsprong vond in de actie voor de oprichting van de z.g. Welvaartscomité's en de solidariteitsverklaring van de leiders der C.P.N. met de Tsjechische revolutie, heeft in de afgelopen periode verdere voortgang gehad. Een voorbeeld hiervan is te vinden in het besluit, hetwelk door het op 9 en 10 April jl. gehouden congres van het Humanistisch Verbond werd genomen en op welk congres de verhouding tussen humanisme en communisme de hoofdschotel van de discussie vormde. In een uitvoerige inleiding betoogde de voorzitter, Dr. J. van PRAAG, niet tot de conclusie te willen komen, dat leden van het Verbond geen leden van de C.P.N. kunnen zijn. De herbenoeming van Mevrouw Van de MUYZENBERG-WILLEMSE tot lid van het hoofdbestuur zou, volgens hem, vertroebelen kunnen werken, omdat de C.P.N. en het Humanistisch Verbond nu eenmaal van een geheel andere veronderstelling uitgaan omtrent de mens. In een, na een uitvoerig debat aangenomen resolutie wordt vastgesteld: "dat het humanisme in het "conflict der wereldmachten nimmer stelling zal kunnen nemen in de vorm van onvoorwaardelijke aanvaarding van welke machtsformatie dan ook, maar dat het van zijn beginselen uit aan iedere macht redelijke eisen stelt, zoals die van verdraagzaamheid, waarachtigheid, vrijheid en gerechtigheid, die zich geenszins beperken tot het persoonlijk leven, maar evenzeer van kracht zijn op politiek en maatschappelijk gebied." Bij de verkiezing van de leden van het hoofdbestuur werd de communiste Mevrouw Van de MUYZENBERG-WILLEMSE niet herkozen.

De redactie van DE WAARHEID vond naar aanleiding van de op het congres genomen beslissing aanleiding om onder de titel: "Ingeschakeld in de anti-communistische ketterjacht" op de uitsluiting van de vertegenwoordiger van de C.P.N. in het Humanistisch Verbond haar mening over de genomen beslissing als volgt te formuleren, door te verklaren, dat het Verbond "een stap heeft gezet op de weg van de gelijkshakeling, die door de regeringspartijen en hun Amerikaanse meesters wel met byzondere voldoening zal zijn ontvangen."

b. Nederlandse Vereniging van Ex-Politieke Gevangenen. De bekende solidariteitsverklaring met de Sowjet-Unie, namens de C.P.N. door Paul de GROOT afgelegd, was voor het bestuur van de N.V.E.P.G. aanleiding om aan het op 22 Mei jl. te houden congres de vraag voor te leggen of het lidmaatschap van de C.P.N. verenigbaar is met dat

van

van de Vereniging. Het hoofdbestuur gaf als reden te kennen, dat de leden van de C.P.N. niet behoorden te worden toegelaten als lid van de vereniging, waarvoor al motief werd verwezen naar de verklaring van Paul de Groot welke in strijd werd geacht met de statuten der vereniging. In leiding gevende kringen van de C.P.N. wakte de bekendmaking van dit voorstel grote beroering en was de aanleiding om diverse beschuldigingen aan het adres van de "reactionnaire bestuurders" te publiceren.

"Het reactionnaire voorstel" -aldus DE WAARHEID- "stuit op groot verzet onder de vele leden die hierin terecht een politieke stellingname van het hoofdbestuur zien, waarbij het hoofdbestuur zich volkomen aan de zijde van "de krachten van het Atlantisch pact stelt."

Door de communistische leden van de afdeling Amsterdam werd, na bespreking in een gehouden vergadering op 3 Mei jl., een motie aangenomen, waarin van het hoofdbestuur wordt geëist een algemene vergadering te houden, waarop zowel door een lid van het hoofdbestuur als van de C.P.N. over het voorstel zal worden gesproken en in alle afdelingen soortgelijke vergaderingen te houden. DE WAARHEID ging intussen voort met het publiceren van een groot aantal afdelingen, welke zich tegen het voorstel van het hoofdbestuur hadden verklaard.

Ondanks het feit, dat de communistische woordvoerders H. GORTZAK en J. SCHALKER op het congres van de N.V.E.P.G. de gelegenheid kregen het voorstel van het hoofdbestuur te bestrijden, werd tenslotte na heftige discussie het door het hoofdbestuur ingediende voorstel met 52 tegen 41 stemmen aangenomen. De redactie van DE WAARHEID noemt dit besluit: "na de uitsluiting van de oud-Spanje-strijders en andere statenloze anti-fascisten, zeker "wel het schandelijkste besluit, dat een organisatie na "de bevrijding in Nederland heeft durven nemen."

Op 25 Mei 1949 kwamen van de 674 leden, die de afdeling Amsterdam van de N.V.E.P.G. telt, 135 leden in vergadering bijeen en werd besloten zich af te scheiden van de N.V.E.P.G. Dit besluit werd genomen omdat de afdeling Amsterdam van oordeel is, dat de belangen van de ex-politieke gevangenen en/of van hun nabestaanden door deze maatregel ten eerste worden geschaad. Bovendien acht zij de wijze, waarop het buitengewoon congres het besluit genomen heeft, ondemocratisch.

Het oude afdelingsbestuur, bestaande uit communisten, werd met de leiding van deze communistische afdeling belast, terwijl de communist Nico Mourer, die als oud-Spanjestrjder het Nederlandschap heeft verloren en geen lid van de N.V.E.P.G. kon zijn, in het afdelingsbestuur werd opgenomen.

Naar aanleiding van het uitreden van de communisten, werd door het hoofdbestuur van de N.V.E.P.G. op 3 Juni jl. een vergadering gehouden, teneinde te komen tot de oprichting van een nieuwe afdeling Amsterdam. Tijdens deze vergadering kwam een groep, bestaande uit kennelijk 80 communisten, onder leiding van de ex-voorzitter van de afdeling Amsterdam, L.H. KONING en het communistische gemeenteraadslid W. van WIJK de zaal binnen en eiste door het indienen van een motie, dat het hoofdbestuur de leiding van deze vergadering zou overdragen aan het bestuur van de (communistische) afdeling Amsterdam.

De

De voorzitter van het Hoofdbestuur ~~schuift de verantwoordelijkheid~~ ge discussie met de communisten de vergadering, verliet met zijn aanhang het vergaderingslokaal, om vervolgens in "De Pool" de vergadering zonder communisten voortgang te doen vinden, welke o.m. hierin bestond, dat een nieuw afdelingsbestuur werd gekozen, met als secretaris H. JIMMINK, Geuzenkade 84 te Amsterdam.

Een opmerkelijke tweeslachtige houding heeft de redactie van het weekblad DE VLAM in dit conflict aangenomen.

Onder de titel "Op de verkeerde weg met de uitsluiting der communisten", verklaart de Vlamredactie, niettegenstaande dat zij schrijft:

"Wij erkennen dat de cellenbouw der communisten, hun "blindelings gehoorzaken aan ieder bevel uit Moskou en "de methoden die zij in andere staten hebben toegepast "om aan de macht te komen, reden geven voor waakzaamheid "en ongerustheid..."

"Wij erkennen de onbetrouwbaarheid, de perfidie en het "Machiavellisme der officiële communistische leiding "van partij en vakbeweging,"

"De uitsluiting der communisten uit de Vereniging van "Ex-Politieke Gevangenen is een buitengewoon ernstig en "verontrustend teken"

Deze uitspraak is gebaseerd op de motivering van "de verandering van de geestesgesteldheid, niet bij de communisten, maar bij hun vroegere medestrijders."

"Men is bezig" -aldus de Vlamredactie- "de communisten "te isoleren, buiten de gemeenschap te sluiten, in afwachting van het ogenblik, dat men hen ook buiten de "wet zal kunnen stellen, al zou men daarvoor alle democratische rechten en vrijheden moeten verkrachten..." "Het besluit van de Vereniging van Ex-Politieke Gevangenen betekent een nieuwe fase, het ook persoonlijk tot "paria verklaren der communisten."

ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND.

X Hoewel de actie voor de vrijlating van de drie gearresteerde militairen, leden van het A.N.J.V., t.w. MOL, LANGENDIJK en VAN PRAAG, niet in vergelijking staat tot de actie, welke door het hoofdbestuur van het A.N.J.V. is gevoerd voor de vrijlating van Ratio Koster, heeft het toch de arrestatie van de drie genoemde militairen aangegrepen om een actie voor hun vrijlating te organiseren. Onder verwijzing naar de resultaten door het A.N.J.V., voor de vrijlating van Ratio Koster verkregen, heeft het hoofdbestuur "Het Nederlandse Volk" opgeroepen tot het organiseren van protestmoties met handtekeningen uit de bedrijven, het zenden van protesttelegrammen aan de Minister van Oorlog en het organiseren van petitionnementen in de volksbuurten.

In hoeverre "Het Nederlandse Volk" aan de oproep gehoor heeft gegeven kan dezerzijds niet worden vastgesteld. Wel kan worden verklaard, dat van een grote activiteit in Amsterdam geen sprake is geweest. De direct waarneembare actie is geweest het schilderen van de leuze: "Mol en Langendijk moeten vrij" op de straten en diverse gebouwen, welke leuzen door de dienst van de Stadsreiniging op de gebruikelijke manier werden verwijderd.

Met

/het feit

in 0887

B
GEHEIM

Haarlem

X
gff
Ⓚ

1 NOV. 1949
14/001194

Bericht: 26.10.49
Bron : Betrouwbaar
Inhoud : Idem
Actie : -----
Copie : -----

Ⓚ

E.F. A l b r e g t, Pegasusstraat 16, Haarlem, secr. P.v.d.A. en gem.raadslid in Haarlem verdedigt in P.v.d.A. besturen de maatregelen tegen C.P.N. afgevaardigden.

Hij acht de C.P.N. volkomen onbetrouwbaar. J.J. Voogd, Heussenstraat 18 Haarlem, gem. raadslid P.v.d.A. Haarlem bekijkt de zaak meer idealistisch en beschouwt b.v. de wering van C.P.N.ers uit commissies als een aantasting van het "democratisch recht". Hij zou wat dit betreft een uitzondering willen maken voor de commissies van militaire- en buktenlandse zaken. Einde.

A 26 October 1949.

Aan het:
Hoofd van de B.V.D.
Javastraat 68
's-Gravenhage.

Amsterdam zet E.V.C. buiten het Georganiseerd Overleg

Dreigementen van de communisten maken geen indruk — Raad zal advies-commissie voor verkeerszaken benoemen

DE democratie laat zich dus toch niet alles aandoen: dat is de conclusie uit de verwijdering van de Eenheids-Vakcentrale, gisteravond te half elf, uit het Amsterdamse georganiseerd overleg. Hetzelfde hebben wij in het voorjaar van 1948 gezien, toen de communistische wethouders uit het dagelijks bestuur werden gezet. Verdraagzaamheid is een uiterst kostelijk goed, maar haar werkingsfeer heeft een grens. In dit geval van de E.V.C. was die grens bij opzettelijke tegenwerking en woordbreuk bereikt.

Wij kunnen er kort over zijn. De woordbreuk zat in het niet-naleven van de in 1947 aanvaarde verplichtingen van het georganiseerd overleg, het zich niet-neerleggen bij genomen beslissingen, het niet-respecteren van vertrouwelijke mededelingen. Van alle kanten kregen wij gisteren krasse staaltjes van dit optreden, ophitsen tot staking door diezelfde Bond van Overheidspersoneel, die voor de E.V.C. in het overleg zit, een openbare meeting in „Frascati“, over vertrouwelijke besprekingen die in het overleg van de gang waren, enz. enz. Wethouder Franke sloot zich bij de aanslagers aan, en toen er 's middags een voorstel van de heren De Groot (r.k.), Herfst (r.k.), Roosten (a.r.) verscheen om de onhandelbare en onaangename associés buiten de deur te zetten, was het duidelijk dat ook B. en W. ermee accoord gingen.

Na schorsing en een formeel beraad sloten zij zich erbij aan. Natuurlijk bleven zware qualificaties en dreigementen van communistische zijde niet uit: „Ologsverklaring aan het proletariaat“, zij die hiertoe wilden besluiten, zouden „nog eens op hun knieën om een overleg smeken“ (hiermede qualificeerden de „volksdemocraten“ zich zelf!) en meer van dat fraais.

Nadat de heer Seegers deze banvloek had geslingerd, ging de motie met 27 tegen 9 stemmen erdoor.

***

TE betreuren is de noodzaak van het besluit inderdaad. Door het wroeten van de communisten heeft het georganiseerd overleg een knak gekregen. De toestand is nu zo, dat er weer een „groot deel“ van het georganiseerde gemeentepersoneel buiten het overleg is gekomen. De heer Le Cavelier herinnerde bovendien eraan, dat de ongeorganiseerden (of tenminste niet bij een landelijke vakcentrale aangesloten) reglementair ook niet zijn vertegenwoordigd en deze groep vormt ongeveer een derde van het totale aantal. De gemeente onderhandelt dus nu met een minderheid van haar personeel over lonen en verdere arbeidsvoorwaarden; een hoogst onbevredigende toestand voor de grote werkgeefster. Wel zal het gehele georg. overleg binnenkort toch op de helling komen, en dan zal het inderdaad wel weer geheel anders moeten worden georganiseerd.

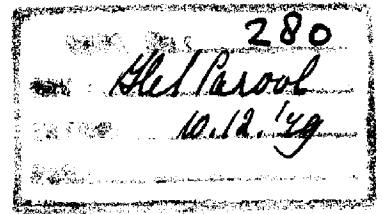
DES avonds Openbare Veiligheid, d.w.z. politie en brandweer. Voor veel zouden wij naar onze edities van vorige jaren kunnen verwijzen. Iets nieuws was in elk geval een voorstel van de heer Van den Bergh (p.v.d.a.) om een commissie in te stellen uit raadsleden, en eventueel anderen er bij, om de raad meer in de coördinatie van de verkeersproblemen te betrekken.

Wat de positie van deze nieuwe commissie zal zijn, is nog niet precies uitgemaakt; de burgemeester sprak van een adviserende taak en haalde de schoonheidscommissie ter illustratie van zijn bedoeling aan. Het voorstel is goedgekeurd.

Een ander punt: het conflict bij de vrijwillige politie. De heer Le Cavelier blacht het ter sprake en zeide, dat de commandant zich door zijn optreden van zijn staf en van het bestuur niet naak men zich herinnert bijna en bloot afgetreden) heeft geïsoleerd. De burgemeester stelde daar tegenover, dat het Kon. Besluit toch een andere organisatie had nodig gemaakt, en vond wel dat de commandant niet altijd met veel tact is opgetreden, maar dat het nieuwe bestuur in elk geval een nieuwe taak heeft en dat de ontwikkeling nu wel met vertrouwen kan worden tegemoet gezien. Daarbij bleef het.

Wij moeten de lezer een opsomming van de verdere punten, waarop de heer Ally had te antwoorden, besparen: verkeer, politie, brandweer, toezicht op de openbare zeden (waarover mej. Luns sprak), enz. enz. De heren Rustige en Burger (r.k.) klaagden over de tramwagens en vrachtauto's van steeds grotere afmetingen, en de heer Steelink (chr.-hist.) over een zekere overlast van honden op straat, maar tot conclusies kwam het niet. Traditioneel stemden de communisten tegen dit hoofdstuk van de begroting, waarna men tot de Openbare Gezondheid overging. De heer Sajet (p.v.d.a.) en de heer Wiggerman (r.k.), eveneens arts, voerden om te beginnen daarover het woord, en na hem de heer Polak (comm.), de derde medicus in de raad.

280

Standpunt der Uniebonden: E.V.C. ondermijnde het G.O.

(Van onze redacteur Sociale Zaken).
In een persconferentie van de Plaatselijke Unie van Overheidspersoneel heeft de voorzitter van dit contactorgaan, de heer S. Bonn, commentaar gegeven op het besluit van de gemeenteraad van Amsterdam, de Bond van Nederlands Overheidspersoneel (E.V.C.) niet te sluiten van deelneming aan het Georganiseerd Overleg. In 1947 hebben de Uniebonden zich er mee verenigd, dat het een democratisch recht was, indien de E.V.C. haar vertegenwoordigers kon aanwijzen voor de besprekingen in het G.O. over de arbeidsvoorwaarden van het gemeentepersoneel.

Te minder werd bezwaar gemaakt tegen de toelating van de E.V.C., omdat het toen fungerend bestuur van deze organisatie zich bereid verklaarde de gedragsregels die steeds gevolgd werden in de commissies voor het G.O., te zullen eerbiedigen. Dit hield in, dat men de besprekingen in deze commissies en de stukken, die men als lid daarvan ontving, niet aan de openbaarheid zou prijsgeven.

Naarmate de E.V.C. echter sterker onder communistische invloed geraakte, voelde men zich minder gebonden aan de eenmaal aanvaarde spelregels van het georganiseerd overleg. Eerst bij de staking der gemeentelijke schoonmakers, later bij de staking van een deel van het personeel der gemeentereiniging, achtte men het geoorloofd aan de vertrouwelijke besprekingen over de arbeidsvoorwaarden deel te nemen en gelijktijdig agitatie te voeren tegen het college van B. en W. en de partners in het G.O., de Uniebonden.

Bij de herziening van de lonen en salarissen met ingang van 1 Januari 1948 werd de grens van het toelaatbare volkomen overschreden: vóór, tijdens en na de behandeling van de loonvoordracht van B. en W. in de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg publiceerde men zonder enige terughouding uit de geheime stukken en besprekingen. Daarmee werden zowel B. en W. als de andere leden van de Commissie voor het G.O. in een dwangpositie gebracht, omdat zij zich wél verplicht achtten, het vertrouwelijk karakter der besprekingen te eerbiedigen.

Dat de gemeenteraad thans is gekomen tot zijn bovengenoemd besluit, heeft de E.V.C.-organisatie aan zichzelf te danken, zo menen de Uniebonden. Het Georganiseerd Overleg, dat ongeveer dertig jaar voortreffelijk heeft gefunctioneerd, is van te grote waarde, om het op een onverantwoordelijke wijze te laten ondermijnen.

280

G e h e i m .

- - - - -

R

Verbinding : 67.
Ons kenmerk: 1233/49 ID.
Onderwerp : Evers.

Datum: 20 Dec. 1949.

21 DEC. 1949

B
hadr. ID/7600

- | Het hoofd van de Nutsschool, Evers, is door het schoolbestuur te Eindhoven ter verantwoording geroepen. Er mogen in voornoemde school (waar van den Muijzenberg onderwijzer is) geen C.P.N.-bijeenkomsten meer plaats vinden.

" e i n d e "

afschrift uit 151

Bewaren in
E.V.C. i.v.m. georganiseerd v.w.z.

SOEL. No: 280
SER: Waarheid H
TATUM: 14-2-50

R.V.D.

967?

Minister Teulings weert E.V.C.
Minister Teulings verklaart in de Memorie van Antwoord betreffende de begroting van Binnenlands Zaken dat hij „op grond van de bestaande verhoudingen” de E.V.C. niet wenst te laten tot het Georganiseerde v.w.z. in Ambtenarenzaken.

280

191

NIET O.K.
ACD/46
DAT: 22.6.50
PAR: R.M.

08967
Waarheid H.
31-3-50

967

Communistische raadsleden door politie uit Zaandamsche raad verwijderd!

(Van een onzer verslaggevers.)

B. en W. van Zaandam zaten gisteravond in de knoel. Zij wilden de huren van gemeentewoningen verhogen, doch een interpellatie van pgt Maas bracht aan het licht, dat zij daartoe geenszins gerechtigd waren.

Teneinde echter het antwoord op de vragen van pgt Maas te ontwijken, provoceerde burgemeester Thomassen een rel tegen de Communistische fractie, met als gevolg dat Gerard Maas en Wim Mans door de politie uit de raadszaal werden verwijderd.

Pgt Maas had in zijn interpellatie geprotesteerd tegen het feit, dat B. en W. de huren van een aantal gemeentewoningen wilden verhogen, omdat er stopcontacten werden aangelegd. Volgens een voorschrift van het Gemeentelijk Electriciteits Bedrijf moeten er stopcontacten in iedere woning aanwezig zijn.

De gemeente móest deze dus laten aanleggen, maar mocht dit niet op de huren verhalen.

De bewoners van de betreffende wonin-

gen hadden daarom een adres gericht aan de raad, met het verzoek, de contacten te laten aanleggen, zonder de huren te verhogen. Dit verzoek werd door pgt Maas in zijn interpellatie overgenomen, waarbij hij er nog op wees, dat de toestand, waarin deze huizen verkeren, zeer slecht is.

B. en W. zaten met deze zaak danig in hun maag en om het antwoord te ontlopen, provoceerde burgemeester Thomassen een rel. Wild hamerend en schreeuwend trachtte hij onze pgt het spraken te beletten en de interpellatie tot de volgende zitting uit te stellen.

Toen pgt Maas weigerde te zwijgen en het optreden van Thomassen als fascistisch bestempelde, liet deze de politie aanrukken om pgt Maas uit de zaal te verwijderen. Blijkbaar geheel van streek gebracht door de juistheid van de gestelde vragen, liet Thomassen even later ook pgt Mans verwijderen, toen deze protesteerde tegen beledigingen aan het adres van de Communisten.

„Door dergelijke fascistische methoden zullen de Communistische raadsleden zich echter niet het zwijgen laten opleggen”, aldus stelde pgt Warmerdam na dit tumult vast en in scherpe woorden protesteerde hij tegen dit optreden van B. en W., dat er op gericht was een beantwoording van deze, voor hen pijnlijke zaak, uit te stellen tot na de verkiezingen.

Mans, W. 191

07.311
07.122.6

6.151 05.47
24 APR. 1950
ACD/04755

ONDERWERP: Het communistische Gemeenteraadslid
W.Hulst uit de woningcommissie ge-
weerd.

Handwritten notes on the left margin, including "K.P.N." and other illegible scribbles.

X
X
X

Willem Hulst, geboren te Krommenie, 9 December 1916, wonende te Assen-
delft, Dorpsstraat No 886, Willem Gijsbertus Martinus Nielen, geboren te Wormer-
veer, 11 November 1904, wonende te Assendelft, Dorpsstraat No 874 en Klaas Grin,
geboren te Assendelft, 24 Juni 1922, voorheen wonende te Assendelft, Genieweg No
42, thans Joh. Saenredamstraat No 17 boven, zijn leden van de communistischepartij
en tevens lid van de Gemeenteraad te Assendelft.

Voor het jaar 1949 was het communistische Raadslid W.Hulst door de
Raad aangewezen als lid van de woningcommissie.

Begin 1950 moesten door de Raad weer verschillende commissieleden
worden benoemd waaronder ook weer een lid voor de woningcommissie. Het is ge-
bleken dat Hulst een zeer actief lid van die commissie was geweest. Zo af en
toe bleek dat Hulst zijn lidmaatschap misbruikte door tevens propaganda te ma-
ken voor zijn partij. Als lid van de commissie kwam hij met zeer veel arbeiders
in aanraking, die ook wel bij hem thuis kwamen. Dit waren allemaal mensen die
graag een woning wilde hebben. Genoemde Hulst is handig genoeg om die mensen
wijs te maken dat zij wanneer er een woning beschikbaar kwam, zij die kregen
omdat hij als lid van de C.P.N. daar zijn best zo voor had gedaan.

Een en ander had tot gevolg dat bij Raadsbesluit van 27 Januari 1950,
W.Hulst uit de woningcommissie werd geweerd. De raadsleden van de P. v.d. A., de
K.V.P en de A.R. hadden te voren eenparig besloten om Hulst uit die commissie
te weren.

Dit besluit van de Raad bracht de gemoederen van de C.P.N. in opstand.
Er werden vergaderingen gehouden ten huize van Hulst en niet lang daarna zag
men de leden van de C.P.N. met lijsten lange de huizen lopen om de ingezetene
daarop te laten tekenen. De bedoeling hiervan was om Hulst weer in de woning-
commissie terug te krijgen. In totaal hebben 836 personen op die lijsten getekend.

Ik kon niet na gaan welke personen op die lijsten hebben getekend om-
dat er verschillende handtekeningen onleesbaar waren en ook om dat er geen
adressen bij stonden.

Achteraf bekeken hebben de leden van de C.P.N. gewacht met het aan-
vragen van een Raadsvergadering ter behandeling van hun verzoek tot kort voor
de verkiezingen van de Provinciale Staten, zodat dit tevens een prachtige ver-
kiezings propaganda voor de partij kon worden.

Op 17 April 1950 heeft de Heer Burgemeester der Gemeente Assendelft
de Gemeenteraad bijeen geroepen, te 20,00 uur. Als enigst punt stond op de agenda
vermeld, de behandeling van de C.P.N. motie ingediend naar aanleiding van het we-
ren van de C.P.N. afgevaardigde W.Hulst, uit de huisvestingscommissie.

Om 20,00 uur waren alleen de drie communistische raadsleden in de
Raadszaal aanwezig, alsmede de Heer Burgemeester en de Gemeente Secretaris.

Verder waren aanwezig de heren van de pers van het dagblad voor de
Zaanstreek "De typhoon", het dagblad "De Zaanlander" en een verslaggever voor
het dagblad "De Waarheid", die voor deze gelegenheid speciaal uit Amsterdam was
gekomen.

Wat nocht eerder is voorgekomen in de raadszaal te Assendelft, be-
vonden zich nu 30 personen, waaronder diverse vrouwen, in de raadszaal, op de zogena-
amde tribune die er niet is. Genoemd publiek bestond alleen uit leden van de
C.P.N.

De Burgemeester opende te omstreeks 20,15 uur de vergadering. Omdat
het vereiste aantal raadsleden niet ter vergadering aanwezig waren kon de ver-
gadering geen voortgang hebben. De Burgemeester stelde daarom voor om de behande-
ling van het verzoek van de C.P.N. uit te stellen tot de Raadsvergadering van
28 April a.d. (na de verkiezing).

De Burgemeester kloot daarop de vergadering en voor dat iemand iets
kon zeggen was de Burgemeester verdwenen. De drie communistische raadsleden zaten
elkaar raar aan te kijken en verdwenen even later met hun aanhang.

In verband met bovengenoemde raadsvergadering werden er door de

leden van de C.P.N. huis aan huis pamfletten gebracht.

Na afloop van de raadsvergadering deden zich geen orde verstoringen voor.

Met de Heer Burgemeester was afgesproken dat wij thuis zouden blijven tijdens de vergadering en mocht er zich iets voor doen wij dan dadelijk ter plaatse konden komen.

Bij dit rapport gaat een pamflet "Voor Rechtvaardigheid", een courantenutknipsel van het dagblad "De Zaanlander" en een pamflet "Kaarten op tafel". Van de personen vermeld onder het pamflet "Voor Rechtvaardigheid" gaan van die personen kartotheekstaten bij waarvan er nog geen was ingezonden.

Een dag te voren brachten leden van de C.P.N. te Assendelft een boekje rond, "Eenheid voor Vrede en Brood", welk boekje eveneens hierbij gaat.

Assendelft, 20 April 1950.

SW

No. 278/442 -1950- VERTROUWELIJK.

Gezien en in tweevoud, met 7 bijlagen, doorgezonden. Zie betreffende deze aangelegenheid ook mijn schrijven d.d. 10 Februari 1950, No. 85/442 -1950- Dienstgeheim-.

Van drie personen, die genoemd worden op het hierbij gevoegde pamflet "Voor Rechtvaardigheid", zijn informatiekaarten bijgevoegd. Van de overige, op het aangehaalde pamflet genoemde personen, zijn de gegevens reeds eerder ingezonden.

Tevens worden hierbij overgelegd: Een uitknipsel uit het dagblad "De Zaanlander", een pamflet met als titel "Kaarten op tafel" en een boekwerkje "Eenheid voor vrede en brood".

De aandacht wordt gevestigd op blz. 14 van dit boekwerkje.

Amsterdam, 22 April 1950.

Co. 04155

eenheid

voor vrede en brood

INLEIDING

WAAROM gaat het bij de komende statenverkiezingen?

In deze brochure vindt U een korte toelichting op de voornaamste eisen, die de belangen van de arbeiders, van de kleine boeren en tuinders, je van alle werkers met hoofd en hand weergeven.

Voor deze eisen treden de Communistische en partiloze kandidaten op in de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Overijssel, Groningen en Limburg, op gezamenlijke lijsten „Voor Vrede en Brood”.

In de overige provincies komen hiervoor de Communistische kandidaten op.

Dit program spreekt voor ieder begrijpelijke taal.

Geeft het ter lezing aan Uw omgeving, nadat gij er zelf kennis van hebt genomen.

Daardoor helpt ge mee de strijd voor vrede en brood te winnen.

VOOR DE VERDEDIGING VAN HET LEVENSPEIL

IN de eerste 5 maanden na de noodlottige devaluatie van de gulden zijn de kosten voor het levensonderhoud zeker met 15% gestegen. De officiële cijfers bereiken thans een percentage van 9%, maar ieder weet, dat de regeeringsstatistieken altijd mijlen bij de werkelijkheid ten achter zijn.

Daartegenover staat, dat de lonen van een deel der arbeiders met 5% zijn verhoogd, terwijl overigens tienduizenden werkers, waaronder de gepensioneerden, in het geheel geen enkele verhoging ontvingen.

En dat alles is geschied nadat Liethack en andere P.v.d.A.-ministers en journalisten bij hoog en bij laag hadden bezworen, dat de devaluatie geen prijsverhoging met zich mee zou brengen.

Dat is geschied, nadat diezelfde autoriteiten gezegd hadden, dat deze door Amerika afgedwongen waardevermindering van de gulden, een ware zegen voor Nederland zou zijn.

Het is thans voor vrijwel iedere denkende Nederlander duidelijk geworden, dat de onmiddellijke toepassing van de tweede vijf procent verhoging van lonen en salarissen en verdere aanpassing daarvan bij de stijging van de kosten van het levensonderhoud moet worden verwezenlijkt.

Het gaat om een menswaardig bestaan!

De nood in de gezinnen van de werkers stijgt met het uur. Steeds moeilijker wordt het om van het schrale loon de nodige kleding, de nodige brandstof, ja zelfs de uddelijke voedsel te kopen om nog maar te zwijgen van de zo noodzakelijke uitgaven voor vernieuwing van het meubilair en andere huishoudelijke zaken.

De werkende bevolking van Nederland is aan een meedogenloze uitbuiting onderworpen.

De vijf procent loonsverhoging, voorzover uitgekeerd, is reeds lang door nieuwe prijsstijgingen achterhaald en verre overtroffen. Maar daarbij komt, dat vrouwen en jeugdigen deze loonsverhoging op enkele door strijd verkregen uitzonderingen na, in het geheel niet hebben ontvangen.

Vrouwen en jeugdigen moeten een zelfde loonsverhoging hebben als volwassen gezinshoofden.

Gelijk loon voor mannen en vrouwen, jongens en meisjes, voor gelijkwaardige arbeid, zegt het verkiezingsprogramma. Voor de jeugd in de bedrijven: Verlaging van de leeftijdsgrens, waarop vol loon wordt uitbetaald en voor jongeren tot en met 21 jaar drie weken betaalde vacantie.

Om enigszins tegemoet te komen aan de behoeften van de arbeiders: Gratis verstrekking van werkkleiding door de ondernemers. Dat kan van de winsten der grote ondernemers gemakkelijk af.

Ja, voor een menswaardig bestaan. En daarom:

Verhoging van de overbruggingssteun, inwilliging ook van de eisen der organisaties van ouden van dagen en pensioentrekkers betreffende de verhoging van hun uitkeringen.

Strijd tegen kommer en nood!

Afschaffing van de navordering van belasting voor gezinnen, waarvan man en vrouw werken.

Geen huurverhoging en handhaving van de huurstop, omdat het er eenvoudiger niet meer af kan. Daarbij komt dat de huren van de nieuwe huizen bijna niet te betalen zijn voor de werkende bevolking, zodat er straks wel wat nieuwe woningen staan, maar de arbeiders er vanwege de hoge huren niet in kunnen trekken.

Tegen dit kwaad en tegen het kwaad van de woningnood moet de felste strijd worden gevoerd.

Woningbouw, geen kanonnenaankoop. Vordert de grote huizen en verschaft de woonruimte aan hen, die ze nodig hebben.

Nood, niet alleen in de gezinnen der arbeiders, maar ook

in die van de kleine zelfstandigen, die bijvoorbeeld snaken naar de uitbreiding van de kinderbijslag tot hun groep. Zwaar worden ze reeds getroffen door de belastingdruk en steeds zwaarder slagen laat de P.v.d.A.-minister Liefinck op de kleine middenstanders neerkomen. De V.V.D.-man Wendelaar verklaarde onlangs te Amsterdam, dat hij (dat is het grootkapitaal) tevreden was over het beleid van Liefinck.

Maar de kleine middenstander is dat niet! Voor hem geldt het parool de felste strijd te voeren tegen de opvoering van de omzetbelasting en verbruikshettingen, waardoor de gehele Nederlandse werkende bevolking nog zwaarder gebukt zal gaan onder het belastingjuk — uitsluitend ten gerieve van de begroting van oorlog en marine.

De eis van het program voor brood en vrede: Tegen ondernemersbelasting en vereveningsheffing voor kleine zelfstandigen is een eis, die in brede kring weerklink zal ondervinden.

MAATREGELEN TER BESTRIJDING VAN DE WERKLOOSHEID

IN Februari 1950 waren er in Nederland reeds weer 109.400 in gescreven werklozen, waarbij men overigens zeker ca. 30% niet-ingeschrevenen moet tellen: 140.000 totaal! In Februari 1949 bedroeg het aantal officieel ingeschreven werklozen 82.000. In één jaar een stijging van 24,950.

Dat is de vrucht van het Marshall-plan, van het Dreesbewind.

Tegen de ramp van de werkloosheid moeten de arbeidersklasse en alle bevolkingsgroepen, die bij haar welstand belang hebben, in verzet komen.

Afwijzing van verlenging van de arbeidsduur, overwerk, rationalisatie, jaagsysteem en andere methoden, waardoor de werkgelegenheid wordt beperkt.

In geval van slapje in het bedrijf, verkorting van de arbeidstijd, met schadevergoeding.

Uitvoering van grootscheepse, voor de bevolking nuttige werken door de overheid als: versnelde bouw van duurzame arbeiderswoningen (geen tussenmuren van triplex en hardboard!), scholen, ziekenhuizen en sanatoria. Werk genoeg!

Laat ons maar eens denken aan de ellendige toestanden in grote delen van Nederland, waar nog geen behoorlijke wegen zijn, waar electriciteit in de woningen ontbreekt, waar zelfs geen zuiver drinkwater voorhanden is. In de Friese en Drentse contreien, maar ook elders, weet men daarvan mee te praten.

Verharding van de zandwegen en aanleg van een electri- citsnet, gas- en waterleiding op het gehele platteland. Dat is nodig en wel: direct! Indien provinciale wegen- plannen bestaan moeten ze in versneld tempo worden uit- gevoerd.

„Ja, maar daar hebben we geen geld voor,” zal de rege- ring-Drees zeggen. Het is echter mogelijk deze werken te financieren, door vermindering van de uitgaven voor oorlogsvoorbereiding en door zware heffingen op het grote bezit.

Veel meer werkgelegenheid zou te scheppen zijn, als de buitenlandse handelspolitiek zou worden herzien, als de Marshall-verdragen zouden worden opgezegd en als de handels- en economische betrekkingen met de Sowjet- Unie, China en de volksdemocratieën werden opgevat en uitgebreid, inplaats van gesaboteerd door de Nederlandse regering.

In het kader van de oorlogsvoorbereiding heeft onder lei- ding van Amerika een systematische actie plaats met het doel de normale handelsbetrekkingen tussen de zoniust- genoemde landen en bijvoorbeeld ons land te verstoren. Engeland heeft blijkbaar tot taak het handelsverdrag met de Sowjet-Unie te verbreken. Frankrijk zoekt onaange- naamheden met Polen en Nederland, heeft de taak toe- beedeeld gekregen de handelsbetrekkingen met Tsjecho-

Slowakije en de Duitse Volksrepubliek te bemoeilijken of geheel te verbreken, getuige de spionnagezaak Louwers, het vertrek van de A.T.O. uit Praag en het weigeren van visa aan de Tsjecho-Slowaakse deelnemers aan de Utrechtse jaarbeurs, waar — zoals men weet — de stand van Tsjecho-Slowakije in 1949 bijzonder groot en intere- sant was.

In het belang van ons volk moet tegen zulk een sabotage fel worden gevochten.

HET PLATTELAND

NOG altijd verdienen de landarbeiders veel minder dan hun makers in de steden. Let wel: Nóg minder! En de werkloosheid heeft vooral de landarbeiders reeds getroffen. Wat een werkloze landarbeider verdient? Het is geen zeldzaamheid dat in de D.U.W. lonen van 25—30 gulden per week worden uitbetaald.

Een gegarandeerd minimumloon van f 37,50, voor ge- huwde werklözen en kostwinners, die in D.U.W.-verband werkzaam zijn. Optrekking van alle landarbeiderslonen tot het thans geldende peil in de Wieringermeerpolder (82½ ct. per uur) en aanpassing der lonen aan de stij- gende kosten van het levensonderhoud.

En ook hier de strijd tegen de achterstelling van de jeugd: Geen uitsluiting van de jeugdigen in de D.U.W. Niet alleen de landarbeiders, ook de kleine boeren en tuinders worden in hun bestaan bedreigd. Het program verzet zich tegen pachtverhoging. Het eist de stopzetting van de belastingnavordering voor landarbeiders, kleine boeren en tuinders, verlaging van de inkomsten- en grond- belasting voor de kleine bedrijven. Het eist verbod van executie, de gedwongen verkoop van de bezittingen van de kleine boer of tuinder.

Uitbetaling van de compensatietoeslag voor de bedrijven van minder dan 3 ha. Opname van de kleine boeren in de overbruggingssteun, zonder aftrek van andere inkom-

sten. Bij t.b.c. vrijmaking van vee, volledige schadeoostelling voor kleine boeren.

Het program zegt:

Tegen vernietiging van landbouwproducten. Regeringsaankoop van de onverkoopbare producten der kleine boeren en tuinders tegen renderende prijzen. Voorrang ook voor de kleine boeren, tuinders en landarbeiders bij de aankoop van veevoeder en kunstmest.

Verbetering van de kleine bedrijven met behulp van renteloze voorschotten in de vorm van staatsreclieten. Het program verzet zich tegen grondspeculaties en eist een verbod van verkoop van gronden aan hen, die deze niet zelf bewerken.

Uitgifte van alle nieuw gewonnen gronden, uitsluitend aan kleine boeren. Verbod van gebruik en onttrekking van gronden voor militaire doeleinden. Teruggave van dergelijke gronden aan kleine boeren.

Inbeslagnamen van gronden, die voor jacht- en andere luxe-doeleinden worden gebruikt en uitgifte in erfpacht aan kleine boeren.

Ziedaar een program van eisen voor het platteland, die — zo ze worden verwerkelijk — een omgekeerde opleving voor landarbeiders, kleine boeren en tuinders zullen te weeg brengen.

VOOR BETERE GEZONDHEIDSZORG

WAAR generaal's regeren hebben genesheren meestal niet veel te vertellen. Zo is het ook in Nederland. Hoeveel T.B.C.-patiënten wachten niet op hun opname in een sanatorium? Voor hen zelf en voor hun omgeving is deze toestand onhoudbaar.

Daarom eist het program hogere subsidie voor t.b.c.-bestrijding, uitbreiding ook van het aantal ziekenhuizen en sanatoria. Aan de gezondheidszorg moet een groot deel van het geld besteed worden dat nu aan Amerikaanse tweedehands-kanonnen wordt uitgegeven.

Uitbetaling van ziekengeld vanaf de eerste dag der ziekte. Verbetering van het ziekenfondswezen, zoals: uitbreiding van het aantal doktoren (geen „ere“-doktoren dan altijd) en specialisten. Uitbreiding van het aantal poliklinieken. Verstrekking van alle noodzakelijke geneesmiddelen en verlaagde prijs van brillen, gehoorapparaten, enz. enz.

Verstrekking van versterkende middelen aan onbemiddelden.

Een beter salaris en kortere werktijd voor het verplegend personeel.

Dat zijn de eerste maatregelen, die getroffen moeten worden.

Daarnaast nog één opmerking over de zorg voor wat ons het dierbaarst is: De kinderen.

In de gemeenteraad van Den Haag werd (met alleen de stemmen van de P.v.d.A.-raadsleden tegen!) een motie van het Communistische raadslid Van Praag aangenomen, waarin van regering en dagelijks bestuur der gemeente een groter aantal kleuterscholen werd geëist. Dit bewijst hoe gerechtvaardigd de eis: Uitbreiding van het aantal kleuterscholen is.

INDONESIE

DEZE statenverkiezingen zijn geen plaatselijke of zelfs maar provinciale aangelegenheden.

Ze hebben een algemeen politieke betekenis van de eerste orde.

De Communisten en de met hen samenwerkende partijen hebben in verband met deze verkiezingen de leuze „Eenheid voor vrede en brood“ aan.

Vrede — in de eerste plaats in Indonesië.

Het program eist:

Ondersteuning van de strijd van het Indonesische volk voor de bevrijding van zijn land van alle buitenlandse imperialisten en hun inheemse handlangers.

Ondersteuning van de Indonesische arbeiders en boeren in hun strijd tegen herstel van bezit der koloniale ondernemers, tegen de vorming van een reactionair politiek en militair machtsapparaat, voor betere levensvoorwaarden en volledige en onmiddellijke terugtrekking van alle Nederlandse troepen en zeeschrijdkrachten uit Indonesië. Op 14 Maart j.l., de dag waarop de candidatenlijsten voor de Provinciale Staten moesten worden ingediend, zond de regering-Drees een nieuwe zending soldaten, diinaal van de Marineluchtvaartdienst, met de Johan van Oldenbarneveldt naar Indonesië. Een dag daarvoor maakte de onderstaatssecretaris van Oorlog van de regering-Drees bekend, dat 70.000 Nederlandse soldaten met 3 maanden „vertaging” bij hun repatriëring uit Indonesië moesten rekening houden, gezien „technische” moeilijkheden. En nu naar weer wachten op de volgende „vertaging”.

DE TROEPEN MOETEN DIRECT EN TOT DE LAATSTE MAN FERUG.

En bovendien eist het program:
Intrekking van de wet op de uitzending van dienstplichtigen overzee en herstel van artikel 192 van de Grondwet in zijn oude vorm.

Het program brengt een saluut aan de dappere jongens van Schoonhoven, Nederlandse soldaten, die ondanks bedreiging met de zwaarste straffen geweigerd hebben te vechten tegen het Indonesische broedervolk. Het eist annexie voor deze soldaten van de vrede, een eis waarmee vredelievend Nederland van ganser harte zal instemmen. De Drees-regering laat Westering en zijn handlangers vrij. Het Nederlandse werkende volk eist de onmiddellijke invrijheidstelling van zijn eigen vlees en bloed, de Schoonhoven-jongens.

Geen strafvervolgung van militairen, die zich aan uitzending naar Indonesië hebben onttrokken, eist het program op dezelfde grond.

12

ALLES VOOR DE VREDE!

ONDERSTEUNING door Nederland van de voorstellen der Sowjet-Unie tot buiten de wet stellen van de atoombom en andere wapens tot massavernietiging. Vernietiging van de voorraden daarvan in alle landen en doeltreffende controle op de aanmaak van atoomwapens:

Dit zijn de eerste punten van het gedeelte van het program, dat handelt over de actieve strijd voor de vrede. Het program eist vermindering van bewapening en verkorting van de diensttijd.

De voorzitter van de commissie voor wapentoevoorzieningen van de Amerikaanse senaat, Cannon, die eens zeide:

„We zullen de Russische steden verpulveren en de operatiebases volkomen vernietigen en dan onze geallieerden hun legers er op af laten sturen, dat wil zeggen, hun jongens — niet de onze — om het gebied te bezetten.”
En daarom:

Geen Amerikaanse wapens en vastbesloten strijd tegen de greep van het Amerikaanse imperialisme naar ons land;

Tegen de omschakeling van de bedrijven voor oorlogsproductie en voor de weigering van de aanmaak van wapentuig;

Uitroeden van Nederland uit het Noord-Atlantische oorlogspact en al dergelijke pacten en opzegging van alle openlijke en geheime oorlogsovereenkomsten;

Tegen de herbewapening van West-Duitsland, dat immers — volgens de Truman-regering — 40 divisies moet leveren „ter bescherming van de democratie!”

Weg met de oorlogspolitiek!

Herstel van de Nederlandse zelfstandigheid en samenwerking met de Sowjet-Unie en andere vredelievende staten op grondslag van eerbiediging van de tijdens de oorlog gesloten overeenkomsten, alsmede van de beginselen van de U.N.O.!

13

VOOR DE VERDEDIGING VAN DE DEMOCRATIE

IN een gebouw aan de Javastraat in Den Haag, een hujs zonder huisnummer, zetelt de geheime politie van Drees onder bevel van zekere mr. van Enthoven, de man, die in de oorlog behoorde tot de aspirant dictatoren van de Nederlandse Unie.

Van daaruit wordt geïnitieerd tegen de vooruitstrevende Nederlanders en volgens het plan Drees, dat dit jaar nog uitgevoerd moet worden, zal deze mr. Enthoven de beschikking krijgen over blanco arrestatievolmacht.

Als tenminste de wet-Drees, betreffende de burgerlijke staat van beleg, wordt aanvaard.

Daartegen roept het program van brood en vrede ons ganse vredelievende volk op ten strijd!

Het stelt zich onverkort voor de handhaving van alle grondwettelijke rechten van het Nederlandse volk.

Het is tegen verkapte beperking van het recht van vereniging door de zogenaamde Publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie en het eist de erkenning van de E.V.C. door de Overheidsinstanties, omdat elke Nederlandse arbeider het recht moet hebben zich te organiseren in de vakbond, die hij verkiest!

Het keert zich tegen alle uitzonderingswetten, zoals de zogenaamde burgerlijke staat van beleg.

Weg met de politiestaat — zegt het program van Communisten en partijlozen, het program, gesteund door de Partij der gefusilleerden, de Communistische Partij, die in de bezettingstijd bewees zulk een politiestaat te kunnen wegvagen.

De Communisten, gesteund door tal van partijloze arbeiders en kleine zelfstandigen van stad en platteland, stelt zich vierkant tegenover de nieuwe W.A., de arbeidersvijandelijke, bewapende corpsen, zoals „Steen Wetig Gezag“.

Het program roept geheel werkend Nederland op tot het vormen van een democratische regering, steunende op de arbeidersklasse en de werkers van stad en land.

Een regering, die ons volk eindelijk zal voeren naar de

zo zeer verdiende welvaart, verkregen na jarenlang lijden, na veel smart en veel strijd.
 Een regering van het volk en vóór het volk.
 Een regering, die ons land zal maken tot een oord, waar het goed is te leven en te werken!
 Voor zulk een doel:

KIEST VOOR VREDE EN BROOD!

KAARTEN OP TAFEL

Maandagavond 17 April j.l., had de Burgemeester de Gemeenteraad bijeengeroepen ter behandeling van het adres dat was getekend door 836 inwoners van Assendelft.

Hierin werd verzocht het ONDEMOCRATISCH RAADSBSLUIT van 27 Jan. j.l. waarbij, TEGEN DE WIL DER BEVOLKING, W. Hulst uit de woningcommissie werd gezet, ongedaan te maken.

De raadsleden van de P.v.d.A., de K.V.P. en A.R. waren niet opgekomen, zodat de Raadsvergadering moest worden afgelast.

Zij negeren dus een verzoek van het merendeel der bevolking, dat W. Hulst weer in de woningcommissie wenst opgenomen te zien.

Hieruit blijkt verder dat zij niet de moed bezitten om in het openbaar hun arbeidersvijandige houding te motiveren.

Arbeiders, arbeidersvrouwen en jeugd van Assendelft, komt op voor je rechten nu men poogt de weg te effenen voor vriendjespolitiek!

Maakt Uw afgevaardigden duidelijk dat U het niet eens bent met hun politiek die tegen de belangen der arbeiders is gericht.

Verlangt rechtvaardige verdeling der woonruimte!

Verlangt woningbouw, inplaats van kanonnen!

Protesteert tegen afbraak der democratie!

Geeft een antwoord dat raak is.

W. Hulst moet terug in de woningcommissie.

Versterkt Uw protest door op 26 April a.s. Uw stem uit te brengen op de lijst voor vrede en brood.

kiest h. GORTZAK lijst 3

Communistische Partij Nederland (Afdeling Assendelft)

Assendelft, 18 April 1950

Voor Rechtvaardigheid

Plaatsgenoten,

Dezer dagen is aan de Gemeenteraad een adres gezonden, vergezeld van een petitionnement, **DAT IS GETEKEND DOOR NIET MINDER DAN 836 INWONERS DEZER GEMEENTE.**

In het adres wordt verzocht het Raadsbesluit van 27 Jan. j.l., waarbij W. Hulst uit de woningcommissie werd geweerd, **ONGEDAAN TE MAKEN.**

Het merendeel onzer bevolking verlangt wederopname van W. Hulst in de woningcommissie.

Op **MAANDAGAVOND 17 APRIL a.s.** zal de Raad op verzoek van de Communistische Raadsfractie bijeenkomen, om dit adres van de inwoners van Assendelft te behandelen.

Verlangt van Uw vertegenwoordigers in de Raad dat zij gehoor geven aan de wil der bevolking.

Voor rechtvaardige verdeling der woonruimte moet de stem van de arbeiders gehoord worden.

Daarom, W. Hulst terug in de woningcommissie!

Namens Woningzoekenden:

K. Ris
Jb. Koster
H. Docter
W. de Jong
H. J. Borst

Adressanten:

W. Karten
C. Brasser
J. G. Slooten

Ter delging van de kosten hieraan verbonden, i.v.m. uitgifte drukwerk etc., worden bijdrage gaarne ingewacht onder motto: „Voor Rechtvaardigheid” bij W. Karten, Dorpsstraat 896, Assendelft.

Assendelft, 15 April 1950.

Over het niet doorgaan van deze vergadering het volgende:

Wij weten u mede dat U geen verslag van de raadsvergadering van Uw correspondent zult ontvangen, omdat deze vergadering niet kon doorgaan wegens het ontbreken van het vereiste aantal raadsleden. Na overleg met de fractie van de P. v. d. A. en de heer H. Verhul van de Chr. Partij werd besloten dat geen der raadsleden zou verschijnen op de door de fractie van de CPN aangevraagde raadsvergadering.

De reden tot ons besluit was dat wij ons niet wilden laten dwars om te luisteren naar de propaganda redactioneel die de CPN afvaardigden in die vergadering wensten te houden. Want het staat voor ons vast dat dit de enige reden voor die vergadering was en dat het raadspelsluit van 27 Jan. jl. slechts bijzaak zou zijn. Immers reeds op 23 Jan. — dus twee dagen vóór de bedoelde raadsvergadering — werd begonnen met het verspreiden van de handtekeningen en daarvoor waren reeds geen twee maanden nodig. Maar de verspreidingen voor de Sov. Staten zijn in het zicht en dan moet op hoog bevel propaganda worden gemaakt. En daarom werd tot tegen april gewacht met het aanvragen van deze vergadering. Het is in het bijzonder de CPN als aangrijpingspunt op de agenda stond in eerdere wij de gemeentebestuur niet te schaden als wij niet ter vergadering zouden verschijnen.

In een vergadering reeds door B. en W. voor einde April — maar na de verkiezingen — bepaald, komt dit punt reeds aan de orde en kan dan besproken worden. Misschien zijn de bedoelde hartstochten dan wat heftiger en kan het onderwerp in discussie meer breed behandeld worden.

Geen belangstelling voor Raadsvergadering

— Gisterenavond zou de Raad onze gemeente bijeen komen ter behandeling van de CPN-actie, ingevuld naar aanleiding van het werven van de CPN-afgevaardigde W. Enlist uit de Nulderingcommissie, waarvoor een petitie-inneming onder de inwoners was gehouden.

Om acht uur waren slechts burgemeester, de Doer en de drie CPN-afgevaardigden aanwezig.

De publieke tribune bevatte wel een 30-tal belangstellenden. Maar nieuwsgierigheid werd evenwel niet bevredigd, want om kwart over acht toen nog geen andere raadsleden waren komen opdagen sloot de burgemeester de vergadering en stelde het punt van behandeling uit tot de Raadsvergadering van Vrijdag 23 April j.l.

De heer Jos. v. d. Laan, voorzitter van de KVP-raadsfractie, schrijft ons

Uit een bespreking tussen functionarissen van de C.P.N. en de E.V.C. te Arnhem, gehouden op 13 April 1950, is bekend geworden:

30.

functie o.l.v.

UITTREKSEL
In de ...
van ...
van ...

dat is opgericht een comité voor de 1 Mei-viering. (Secretaris J. Hoff, geboren 16-4-1919). De Partij (C.P.N.) als zodanig wil zich niet met de 1 Mei-viering bemoeien. Evenwel wordt er op aangedrongen dat de partijgenoten allen medewerken tot het doen slagen van de 1 Mei-viering. Er zijn twee zalen gehuurd, met een gezamenlijke capaciteit van rond 500 zitplaatsen. Enige der aanwezigen vinden dit nogal optimistisch en wijzen er op, dat van één volle zaal, meer propaganda uitgaat dan van twee halfvolle zalen. Besloten wordt alle krachten in te spannen om beide zalen vol te krijgen.

Wat betreft de hierboven en ook reeds eerder gerelateerde wijze waarop de communisten de 1 Meidag in Arnhem willen vieren - ook uit andere plaatsen blijkt dat men de comité-vorm heeft gekozen - wordt opgemerkt dat van een rechtstreeks verzoek van de plaatselijke overheid aan de C.P.N. of de E.V.C. om de socialistische 1 Mei-dag te vieren, geen sprake is.

De P.v. te Arnhem heeft te kennen gegeven op 1 Mei geen optocht, meeting of openbare vergadering te beleggen, zulks om andere gevoelens niet te kwetsen. De Burgemeester der gemeente Arnhem heeft daarop besloten aan andere socialistische groeperingen het houden van optochten en meetings in de open lucht niet toe te staan. Wat betreft het vergaderen in gebouwen, is aan de exploitant van de grootste vergaderruimte verzoekt om aan de C.P.N. of een van haar nevenorganisaties geen vergaderruimte te verhuren op 1 Mei. Dit verzoek is niet tot andere zaalhouders gericht. De reden van dit verzoek ligt waarschijnlijk in het feit dat in bedoelde vergaderruimte het traditionele Oranjebal op Koninkinnedag wordt gehouden.)

Verbinding : 67.
 Ons kenmerk : 1596/50 I.D.
 Onderwerp : Verkiezingen.

Datum: 11 Mei 1950.

Op : P.D. 2014
 Ag.no.: P.5.644
 Voor : P.D. 967

Datum van ontvangstbericht : 10 Mei 1950.
 Waardering bericht : zeer goed.
 Betrouwbaarheid berichtgever : zeer betrouwbaar.
 Tevens bericht gezonden aan : de heer Procureur-Generaal te 's-Bosch.
 Medewerkende instanties : -
 Ondernemen actie : -

Het Gemeenteraadslid Bakker heeft zich in de Raad geweerd, omdat hij is afgewezen om zitting te nemen als lid van het stembureau bij de Verkiezingen voor de Provinciale Staten. Hij heeft toen aan de Boer advies gevraagd en samen hebben zij toen een brief opgesteld aan het Partijbestuur, waarvan afschrift hierbij gaat.

Hierop heeft Bakker een brief gekregen van Brandenburg van de navolgende inhoud:

"Waarde Kameraad"

"Je brief ontvingen we eerste hedenochtend, zodat dit bericht voor de verkiezingen niet meer in de krant kan worden opgenomen. Het is beter, indien je in den vervolge dergelijke gegevens rechtstreeks naar de redactie van de krant zendt, de berichtgeving wordt hierdoor altijd bespoedigd.

"In ieder geval zullen we met de redactie opnemen, of zij het van belang achten om datgene te doen, wat je vraagt. Nadat bericht in de krant is verschenen, zullen wij met de parlementsfraactie overleggen, of wij hierover vragen aan de Minister van Binnenlandse Zaken zullen stellen.

"Intussen met kameraadschappelijke groeten,

Communistische Partij van Nederland.
 Voor het Secretariaat,
 p/o R. Hees.

(getypt: J. Brandenburg)".

In vervolge op aangehaald bericht ontving Bakker een schrijven dd. 27 April 1950 van het Parlementair Bureau van de C.P.N., hetwelk in fotocopie hierbij gaat.

" e i n d e "

A. Bakker,
Zonnesteestraat 16,
Eindhoven.
Tel. 7153.

Eindhoven, 24 April 1950.

Partijbestuur C.P.N.,
Roemer Visscherstraat 4,
Amsterdam.

W.M.

In de raadsvergadering van hedenavond heb ik bij de aanvang het woord gevraagd voor een persoonlijk feit. Het college van B. en W. heeft mij n.m. niet benoemd als voorzitter noch als lid van een stembureau. Op grond van art. 60 der kieswet is dit mijn recht en daar beriep ik me dan ook op.

De voorzitter begon met te zeggen, dat er geen sprake van een persoonlijk feit kon zijn, daar de Raad nog geen enkel punt had behandeld en ik me dus niet "beledigd" kon achten. Ik interpeerde toen met de woorden, dat "Het geachte college me beledigd had, dat dit fascisme was. De voorzitter zeide, dat er wel een aanvraag voor interpellatie kon zijn. Ik zeide toen, dat de naam me onverschillig liet, als ik maar spreken mocht. Mijn aanvraag werd toen ondersteund door enkele P.v.d.A., Christelijke Prot. en V.V.D.-leden. Ze hebben toen een uur met elkaar gevochten of ik recht van interpellatie had, ja dan neen. De voorzitter kwam toen met de schrandere opmerking, dat de heer Bakker zich niet behoefde te beklagen, want dat de wethouders leden der Raad ook niet als zodanig waren benoemd. Toen werd ik pas fel en vuil en heb deze mijnheer de les gelezen.

Eindelijk stonde men over interpellatie ja dan neen. Voor stonden alle P.v.d.A. met uitzondering van wethouder Sperre (P.v.d.); de prot-Christelijken, de V.V.D en 2 K.V. P.. Ik heb toen gezegd, dat ik het besluit van B. en W. voor vernietiging aan de Kroon zou voordragen en **VERLIET ALS PROTEST DE VERGADERING** en in de koffiekamer een verslag voor de Waarheid te schrijven, verzonden per trein als perscopie. Ik was naar nauwelijks daar, of van Lienden kwam me zijn hulp aanbieden, even later de V.V.D. en daarna de Prot.Christelijken. In de koffiekamer werd hevig gedebatteerd en op een bepaald moment had ik er meer om me heen dan er in de Raad zaten. Mijn vragen zijn nu deze:

1. Bel de krant op en dring aan op verslag met grote koppen, dat kan met hier als ondersteuning van de verkiezingsactie best in Brabant gebruiken.
2. Wijdt aan dit onderwerp eens een "Ons commentaar".
3. Onderzoek eens wat mijn rechten zijn en hoe ik deze zaak moet behartigen. Ik heb er voor over om deze aan gelegenheid nog eens grondig mondeling toe te lichten of stuur eens een deskundige naar me toe.

Ik meen, dat tegen deze praktijken scherpe telling moet worden genomen en dat deze dingen voor de Brabantse arbeiders verklaard moeten worden, zodat ze argumenten hebben voor debatten op de fabriek.

Julie antwoord met belangstelling tegemoetziende,
Met vriendelijke groeten,

w.g. A. Bakker.

Communistische Partij van Nederland

Partijbestuur

Roemer Visscherstraat 4
Amsterdam-West
Telefoon 83502-86453-87913
Postgiro 511002
t.n.v. „Algemeen
Penningmeester C.P.N.“

Afdeling: Parlementair bureau GvP/MZ
Betreffende:

Amsterdam, 27 April,

1950.

Aan pgt. A. Bakker,
Zomeroosstraat 16,
Eindhoven.

Waarde kameraad,

In vervolg op ons schrijven van gisteren, betreffende het feit, dat je niet bent benoemd in een verkiezingsbureau, volgen hier enige technische bijzonderheden.

Tot 1 Maart 1946 stond in de Kieswet een bepaling, dat de leden van het stembureau o.a. zouden worden gekozen uit de raadsleden. Bij de wet van 1 Maart 1946 kwam deze bepaling in artikel 59 van de kieswet te vervallen. In de toelichting werd daarover gezegd:

"Het heeft weinig zin te blijven bepalen, dat de benoeming geschiedt uit of zo nodig buiten de leden van de raad. Vele leden moeten in elk geval buiten de leden van de raad worden benoemd".

Wel gelast deze bepaling nog, krachtens artikel 60 der Kieswet, voor de raadsverkiezingen. Daar moet je dus wel in worden benoemd.

Ook werd nog gewijzigd de bepaling, dat de raad de leden moet benoemen. Thans is dit opgedragen aan B.& W. Je ziet allemaal bepalingen in ons nadeel.

M.i. zou je nu het volgende doen, nu je interpellatie niet is toegestaan:

Schriftelijke vragen stellen aan B.& W. en hun er op wijzen, dat het een overal toegepast gewoonterecht is, om raadsleden in een stembureau te benoemen, wanneer zij zulks wensen. Bijna overal gebeurt dit thans nog steeds.

Ook is het mogelijk om je te wenden tot Gedeputeerde Staten en hun er op wijzen, dat het besluit van B.& W. in strijd is met het geldende gewoonterecht. Verder is er m.i. behalve publicatie, niets aan te doen.

Natuurlijk kunnen wij er bij de behandeling van de begroting van Binnenlandse Zaken in de Staten-Generaal, op terug komen. Zo als jij dit ook kunt doen bij de gemeente-begroting.

Met kameraadschappelijke groeten,
Communistische Partij van Nederland,
voor het parlementair Bureau,

(G. v. Praag).

G E H E I M
- - - - -

UITTREKSEL ^{100A}	
Uit	PD 964
Ag. no.	05 643
Voet	MM 21 1950

Verbinding : 67
Oms kenmerk : 1599/50
Onderwerp : Diverse mededelingen

Datum

02. 964

Datum van ontvangstbericht : 10 Mei 1950
Waardering bericht : zeer goed
Betrouwbaarheid berichtgever: zeer betrouwbaar
Tevens bericht gezonden aan : de Heer Procureur-Generaal
Ondernomen acties : geen raal te 's-Bosch
Medewerkende instantie: geen

In de Waarheid van 25 April 1950 kwam een artikeltje voor, dat partijgenoot Bakker uit het stembureau was geweerd. Hierop heeft Bakker zich tot de redactie gewend om erop te wijzen, dat hij geen partijgenoot was, doch lijsttrekker van "Vrede en Welvaart".

Daarop is 26 April 1950 een rectificatie verschenen in de Waarheid, waarin werd medegedeeld, dat Bakker geen C.P.N. lid was, doch gekozen op de lijst voor "Vrede en Welvaart".

In de Volkskrant van 20 (26?) April 1950 stond een foto met opschrift "Presentje van de baas", met onderschrift, dat de Amerikaanse fabrikant Dalias Winshaw bij wijze van winstdeling aan 250 medewerkers een gloednieuwe Ford Sedan had geschonken. De Boer vestigt er de aandacht op, dat dergelijke foto's in de krant de beste propaganda zijn voor het Communisme.

Ligt het op Uw weg de Volkskrant op dit ave-rechts effect van hun publicatie te wijzen met het verzoek dergelijke foto's en berichten in den ver- volge achterwege te laten?

" e i n d e "

Waarheid NN.
14-4-50

Raad Finsterwolde

Communisten pleiten voor ambtenaren

Wie werkt aanleg sportveld tegen?

(Van onze raadsverslaggever)

Tijdens de zitting van de gemeenteraad van Finsterwolde werd het advies van Gedeputeerde Staten om het raadsbesluit van eind Februari betreffende de salarisverhoging van de ambtenaren in te trekken, door de communistische fractie onvoorwaardelijk van de hand gewezen. Pgt Schuur toonde met talrijke cijfers aan, dat de gegeven vijf procent loonsverhoging in Januari j.l. al reeds lang weer was gecompenseerd door de vernieuwde prijsstijgingen en dat een nieuwe verhoging van de lonen en salarissen dus geen overbodige luxe is. Tezelfder tijd beklemtoonde Harm Haken dat de classificatie der ambtenaren moet worden herzien. Eveneens werd door de communistische fractie voorgesteld het vermenigvuldigingscijfer lager te stellen. Hier waren veel klachten over binnengekomen. Vooral het feit, dat het schoolgeld nu over het jaar 1947 wordt geheven, was op verzet gestuit. „Het is onmogelijk voor een arbeider, dit bedrag, dat varieert van acht tot vijftien gulden, te betalen”, zei Harm Haken.

Ged. Staten hebben doen weten, dat de drie laatstbenoemde leden van de commissie voor Sociale Zaken zijn geschorst. De raad vond dit een ergerlijke aantasting van de gemeentelijke autonomie en nam, met zes tegen vier stemmen, een motie aan, waarin zij tegen een dergelijke gang van zaken protesteert. „Er is geen enkel motief aanwezig dat dit Koninklijk Besluit rechtvaardigt”, zegt de raad in haar protest aan minister Teulings en de Tweede Kamer. Warm pleitte Harm Haken voor een goed sportveld in Finsterwolde. Hij wees er op, dat er nog steeds geen is aangelegd. „Het zijn de voorzitter van deze raad en de stichting van de landbouw, die tegenwerken” zei Harm Haken, en hij verweet de burgemeester dat hij wel heel lief en aardig zijn felicitaties heeft aangeboden toen de voetbalvereniging kampioen werd, maar geen hand uitsteekt om voor een behoorlijk terrein te zorgen.

Een storm van protest kwam uit de raad, toen er een brief ter tafel kwam, waaruit bleek dat een zekere mej. Oortman, die onderwijzeres is geweest en lid van de jeugdstorm, ruim acht duizend gulden zal ontvangen voor de tijd dat zij geschorst is geweest. Harm Haken noemde dit een schandaal en wees erop, dat het ministerie van onderwijs, kunsten en wetenschappen geen geld beschikbaar heeft voor de culturele ontwikkeling van ons volk, maar wel voor een fasciste. Ook van de rechterzijde werden hier bezwaren tegen gemaakt. Pgt Schuur wees de raad op de gekke manier van doen van politieagent Karpes, die midden in de nacht communisten uit hun bed belt om inlichtingen te vragen.

OP KAART
ACD/46
DAI: 17/10/50
PAR: 11

1. 5X 1998000
Ten behoeve van te
1998000
1998000
1998000
1998000
1998000
1998000
1998000

9/5-50

anw 5/1

No.: BX 84662

n.a.v. bericht in de Waarheid 14.4.1950

Ond.: Vraag communistisch
lid Gemeenteraad te
Finsterwolde.

D I E N S T G E H E I M

IIIa/h 3

Volgens een verslag van een gemeenteraadszitting te Finsterwolde, opgenomen in "De Waarheid" van 14 April 1950, zou het communistisch gemeenteraadslid SCHUUR de raad gewezen hebben "op de gekke manier van doen van politieagent KARBES, die midden in de nacht communisten uit hun bed belt om inlichtingen te vragen".

Ik moge U verzoeken mij omtrent het vorenstaande wel uitvoerig te willen doen inlichten.

HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze:

[Handwritten signature]
G. G. Crabbe

De Heer Districtscommandant
der Rijkspolitie
te
W I N S C H O T E N.

a 85672

RIJKSPOLITIE

DISTRICT WINSCHOTEN

COMMANDANT

Winschoten,

20 Mei

19 50.

Tel. 724

#

No.: 676

DIENSTGEHEIM.

Aan:

OP KAART
ACD/46
DAI: 17/10/50
PAR: 11

231
22 MEI 1950
ACD/ 25672

Onderwerp: Vraag communistisch lid Gemeenteraad Finsterwolde.

Bijlagen:

Antwoord op Uw schrijven dd.13 Mei 1950, No. 84662.

Co

Ter voldoening aan het gestelde in Uw bovenaangehaald schrijven, moge ik U als volgt berichten.
 In verband met een gepleegde overtreding betreffende de "Verordening Vermakelijkheidsbelasting" der gemeente Finsterwolde, door de C.P.N., Afd. Finsterwolde, waarvoor het gehele bestuur dier partij aansprakelijk was, is door de Opperwachtmeester L.S. CARPER van de Groep Finsterwolde een onderzoek ingesteld.

20 nodig, op kaart, als ald. bestuurders.

De moeilijkheid was echter om de betreffende personen thuis te treffen, hoewel langzamerhand de meesten gehoord konden worden, m.u.z. van Jan SIEMONS en Hindrik SCHUUR, beiden wonende te Finsterwolde.

Ten huize van genoemde personen, werd de boodschap achtergelaten zich even aan de kazerne te vervoegen.

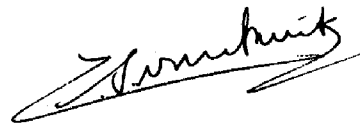
Door Jan Siemons is toen gezegd: "Als hij (Carper) mij nodig heeft, moet hij maar bij mij komen", waarmede de indruk werd gewekt, dat hij zich aan een verhoor wilde onttrekken.

Daarom is door Opperwachtmeester CARPER tijdens een nachtpatrouille te omstreeks 2 uur, nadat beiden tevoren uit hun bed waren gebeld, hen een verhoor afgenomen. Moeilijkheden hebben zich bij dit kort verhoor niet voorgedaan.

Het is juist, dat over deze kwestie in de Raadsvergadering vragen zijn gesteld door het C.P.N. raadslid Hindrik SCHUUR, voornoemd.

De Burgemeester, die met deze gang van zaken op de hoogte was, heeft hem van repliek gediend.

De Districtscommandant,
 De Off. der Rijkspolitie le kl.,
 C.S. van Kuik.

de Heer Hoofd van de Veiligheidsdienst

's-Gravenhage.

0 2 967

UITTREKSEL	
Uit	: 07411
Ag.no.	:
Voer	: 07967

Biz. 2 van het overzicht van Mei 1950 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten. (01D.40)

OD 996. ANTI-COMMUNISME OF SOCIALISTISCHE GRONDSLAG.

Hierin anti-comm. acties en reacties van /uit de P.v.d.A., het N.V.V., de D.S.J.O. "de Nieuwe Koers", "de Vlam", enz., enz..

OD 967. MAATREGELEN VAN OVERHEIDSWEGE INZAKE HET COMMUNISME EN MENINGEN DAAROPTOENT.

Hierin bij voorkour slechts mutaties en uittreksels, in direct verband tot hetgeen de naam van dit OD aangeeft; dus niet een uitvoerig vergaderingsverslag, in de loop waarvan iets gezegd wordt over een al of niet gewenste overheidmaatregel t.a.v. de C.P.N.
Een uittreksel kan in dit OD 967, het verslag in één van de hiervoren genoemde OD's 411, 151, 1306, 966 of in één van de hierna volgende.

Bira 11-5-50

DUPLICAAT

93910

RAPPORT VAN KB

B III f 79⁵⁰

6 September 1950.

Voor HB

No. 2036/II

UITTREKSEL	
Uit	: OD 1525M
Ag. no.:	93910
Voor	: OD 967

Betreft: POLITIEK IN KUNSTENAARS- EN JOURNALISTIEKE KRINGEN

Van een informant -in kunstenaars- en journalistieke kringen goed geïnformeerd- werd het volgende overzicht ontvangen.

"Een veelvuldig onderwerp van gesprek in culturele en artistieke kringen van de laatste tijd leunt aan tegen besprekingen, die dienaangaande gevoerd schijnen te worden in de boezem van verschillende partijen, met name in het Kader van K.V.P. en P.v.d.A. Het betreft de al of niet wenselijkheid van het verbieden van de Communistische Partij en het buiten de wet en derhalve buiten alle openbare ambten stellen van alle als communist duidelijk herkenbare personen, zoals dit ook in de U.S.A. de laatste tijd sterk overwogen wordt.

Ik krijg de indruk, dat door het Kader van bovengenoemde partijen hier en daar druk op bekende leden wordt gezet, zoals bijv. op VAN DUINKERKEN, DONKERLOOT, e.a. om zich te bakeren tot een verbod der C.P.N. En hoewel vele gematigde intellectuelen en ook wel gematigde artisten de grote gevaren van een vrij opererende C.P.N. erkennen, is men toch algemeen zeer sterk gekant tegen een eventueel verbod, omdat een dergelijk verbod in de eerste plaats strijdt tegen de in deze kringen zeer sterke afkeer van elk gebod of verbod dat de meningsvrijheid van de mens aantast en omdat men bovendien juist in deze kringen vreest dat een alsdan in het geheim opererende C.P.N. aanzienlijk meer kwaad zou kunnen verrichten wegens de charme der illegaliteit (of althans der tegen-regeringheid), die speciaal voor de a-sociale kunstenaars grote bekoring

pleegt te hebben.

Ik krijg de indruk dat de katholieke intellectuelen en kunstenaars, hoewel in principe feller anti-communistisch dan de P.v.d.A.-ers, momenteel minder dan de P.v.d.A.-ers geneigd zijn aan een dergelijk verbod hun goedkeuring te hechten. Mogelijk is het een camouflage van Katholieke zijde, om niet de verantwoordelijkheid voor een dergelijk verbod te dragen te krijgen, maar vast staat dat juist Katholieken in dit verband veelvuldig schermen met "inside-information", waaruit zou moeten blijken, dat het initiatief in deze uitgaat van de P.v.d.A.-leiding.

Op grond van veelvuldige discussies op bovenbedoeld punt meen ik te mogen voorspellen, dat een eventueel verbod van de C.P.N. cum annexis in culturele kringen een slechte invloed zou hebben, omdat vele niet-linksen zich scherp van de regering zouden afwenden, en dit ook in woord en geschrift in de daartoe geschikte bladen zouden argumenteren, terwijl het linkse deel van deze kringen dan veel sterker op één hoop zou worden gedreven, met alle gevaren die er in elan-vorming en martelaarschap zijn gelegen, waarbij deze linkse klik dan zeker op de verholen sympathie en steun van de gematigder en rechtse culturele kringen zou kunnen rekenen. En aangezien de invloed, die er van de culturele en intellectuele kringen uitgaat op de denkwijze van een volk groter pleegt te zijn dan de beroepspolitici meestal willen aannemen, meen ik dus in dit opzicht ernstig te moeten waarschuwen tegen de consequenties, die een buiten de wet stellen van het Communisme mee zou brengen in bovenbedoelde zin.

In een vorig bericht wees ik op de verwijdering, die er door de Koreaanse kwestie tussen gematigde linksen en werkelijke communisten ontstond, ook op politiek gebied. In dit opzicht is

het opvallend, welk een activiteit (en ten dele voor sommigen ook bekoring) uitgaat van niet-sovietistische ultra-linkse groepen. Met name de Revolutionnair Communistische Partij, die voor de oorlog onder een andere naam bestond, is volgens mij aan het groeien, waarbij zij leden aantrekt uit de alleroudste socialistische kernen, met name uit de oude S.D.A.P.-kringen in Utrecht en omstreken. Ir. Piet SCHUT, (p/a Dr. Clasina SCHREUDER, Paulus Buyalaan 26, Amersfoort) altijd al een der voormannen van de ultra-linkse maar niet communistische groepen, probeert te komen tot het vormen van een nieuwe zeer linkse groepering, gedeeltelijk Marxistisch, gedeeltelijk streng-socialistisch, tamelijk dicht bij de vroegere Rev. Comm. Partij, waarbij hij vooral propaganda voert onder de kringen rondom de Amersfoortse School van Wijsbegeerte, met name op de reeds eerder gesignaleerde weekends. Een deel van de Vlam-groep lijkt niet ongeneigd om deze initiatieven te steunen en er zelfs misschien t.z.t. in op te gaan, mits voldoende socialistische programmapunten aan de nieuwe partij ten grondslag worden gelegd.

Het zou misschien aanbeveling verdienen, deze partij of een andere dergelijke groepering, die potentieel in staat is uit het communistisch kamp velen weg te zuigen, heimelijk te doen steunen door de grote partijen, die dan door een berekende infiltratie in staat kunnen zijn een dergelijke nieuwe partij binnen bepaalde politieke grenzen te houden, zodat zij er zelf geen concurrentie van ondervinden.

Of SCHUT zelf de aangewezen man is om een dergelijke nieuwe groepering te doen ontstaan, lijkt mij te betwijfelen. Het is nl. helemaal niet onmogelijk, dat hij zelf toch nog communist en zelfs cominformman is en dat deze nieuwe beweging opgezet is als mantelorganisatie van de cominform, om de uit hun gelederen weglappende leden een nieuw onderdak te bieden, waarbij ze toch een dikke

dit is hij nooit geweest

vinger in de pap houden.

Ditzelfde zou gezegd kunnen worden van de pogingen om een nieuwe Vrije Katheder te stichten, quasi-onafhankelijk van de C.P.N., maar aangezien DAVIDS en Willy POS, en laatstelijk ook Professor POS, zich met deze plannen bezig houden, terwijl uiteraard Pim ELDERING hierbij zeer actief is (en naar het schijnt zelfs Tilly VISSER), lijkt het me dat ook in dit geval sprake zou kunnen zijn, en zelfs nog eerder dan bij bovengenoemden, van een mantelorganisatie, welke organisatie des te urgenter wordt, nu er zoals boven gezegd, zo openlijk gesproken wordt over een mogelijk verbod van de C.P.N. DAVIDS heeft de laatste tijd geregeld besprekingen, niet alleen met bovengenoemden, maar ook met Prof. POS en met SCHILP.

Is de organisatie van SCHILP, de "Stichting Nederland-Indonesië", ook op zijn werkzaamheden onderzocht? Het is niet onmogelijk dat deze stichting o.a. gebruikt wordt voor het verschepen van brochures en ander propagandamateriaal van de Perhimpunan Indonesia, zowel van Indonesië naar hier, als vooral van hier naar Indonesië. Overigens doet SCHILP nog steeds moeite om Jef LAST als "vertegenwoordiger" naar Indonesië te krijgen. Er wordt ook gefluisterd, dat o.a. via LAST momenteel een vertegenwoordiging van de Peking-regering (van Mao Tse Tung dus) veel contact met de meest linkse delen van de Vlaag-groep heeft en tracht deze op vele manieren voor hun karretje te spannen. Is het mogelijk dat straks de Chinese vertegenwoordiging ook als mantelorganisatie van de Cominform wordt gebruikt, zoals nu bijv. de Tsjechische Ambassade?

De Heer PERLSTEIN, van de firma PERLSTEIN & ROEPER BOSCH

lijkt me interessant genoeg voor nadere observatie, waartoe ik zelf niet in staat ben. Maar als mijn bronnen, die ik over een vrij lange periode heb moeten aanboren, juist zijn, verbergen zich achter het fraaie naamplaatje op het grote gebouw van Hirsch te Amsterdam, waar zij hun kantoor hebben, vreedse praktijken. PERLSTEIN zelf, die het prototype is van de grote kapitalist en de internationale handelaar-in-alles, en die zeer vermogend moet zijn, is schijnbaar niet vrij van communistische sympathieën. Hij is de man achter de Republiek der Letteren, en door zijn toedoen is de niet-communistische DE JONG er uit verdwenen, ten bate van de wel-comm. GOULOZE.

In elk geval schijnt PERLSTEIN bijv. in een periode, waarin het voor de normale handel nog onmogelijk was om boeken naar Indonesië te verschepen, kans gezien te hebben een partij van ruim 200.000 boeken heelhuids naar Soerabaja te verschepen; volgens één van mijn bronnen merendeels crypto-communistische lectuur; volgens een andere bron in hoofdzaak wetenschappelijke werken. Ik heb echter goede reden om aan te nemen dat hij ook op een of andere manier betrokken is bij het smokkelen van propagandalectuur, van goud en deviezen en waarschijnlijk zelfs van wapens. Dit laatste in samenwerking met een groep Chinezen, die zowel in Singapore als in Amsterdam een vertakking schijnen te hebben en die er hun werk van maken om aan alle kopers, ongeacht politiek of kleur, wapens uit Amerikaanse en Engelse voorraden te verkopen, terwijl ook de illegale export van opium, kina en kruiden bij hen in goede handen schijnt te zijn. In hoeverre PERLSTEIN aan dit soort transacties actief deelneemt, of in hoeverre hij als geldschieder of als commissienair fungeert, kan ik niet zonder te groot persoonlijk risico trachten uit te vinden. Het is mij echter o.a. bekend, dat hij aan de Groene Amsterdammer

heeft aangeboden om het voor een Indonesische oplage benodigde papier naar Indonesië te smokkelen, in ruil waarvoor hij eventueel een commissarisplaats bij dit blad zou ambieeren. Toen deze transactie werd geweigerd, heeft hij geprobeerd de Republiek der Letteren aan de Groene te koppelen en daarbij GOULOZE naar voren te schuiven. Volgens één zegsman zou PERLSTEIN ook financieel geïnteresseerd zijn bij de Perhimpunan Indonesia, maar deze bron is zeer twijfelschtig van waarde.

Mr. KEULS Jr., Vondelstraat, Amsterdam, schijnt fellow-traveller te zijn, mede onder invloed van zijn "vriendin" Martie VERDENIUS.

Matthijs VERMEULEN maakt hoe langer hoe sterker de indruk partijlid te zijn en gebruikt te worden als spreekbuis voor bepaalde standpunten, of voor proefballonnetjes. In dit verband moge men denken aan de artistieke en sociale onrust in musiekringingen door de kwesties van het Haagse Residentie-Orkest en het Rotterdams Philharmonisch Orkest.

Intern maakt men al propaganda voor stakingen der orkesten, indien de fusie door zou gaan, of indien de bestuurskwestie bij het Residentie Orkest niet zou worden opgelost. Ook de heer VAN ZUYLEN, ex-adjunct directeur van het Residentie-Orkest, maakt hiervoor propaganda."

Vrājgegeven voor actie.

Verzonden aan: HBVD, HB, B III, B XI en C XI.

KROMMENIE

, 1 November 1950.

GEHEIM

PERSOONLIJK

2.311

01.311

01/10/50-06.12.50

01.12.50

Twee bijlagen.

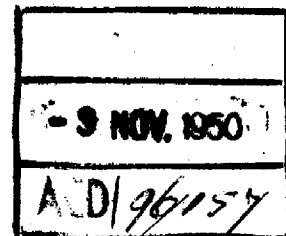
Aan de CHEF van de Nederlandse Inlichtingen-
dienst

te

(s G r a v e n h a g e .

Ik doe U hierbij ter kennisneming toekomen twee courantenberichten, houdende het bericht inzake het voorstel van B en W dezer gemeente tot benoeming van 5 leden van de Woningcommissie. B en W stellen voor onder meer daartoe twee vooraanstaande communisten te benoemen, die ook prompt door de Gemeenteraad blijkens het hierbijgaande courantenbericht werden benoemd tot lid en plaatsvervangend lid. Daar in vrijwel iedere gemeente, steunende op Rijks voorbeeld communisten worden verwijderd uit officiële commissies acht ik het wenselijk op deze missstand alhier te wijzen, op dat hogere instanties hieraan de nodige aandacht kunnen schenken. Het is U uiteraard bekend dat de communistische invloed in deze gemeente groot is en ik acht het niet juist dat de overheid daaraan door dergelijke voorstellen en benoemingen steun verleent.

Inlichtingend. Krommenie.

?

UITTREKSEL

Uit : OD 244 R'dam

Naam: C.P.N. Vergaderingen

Voor : OD 967

Naam: Maatregelen en meningen ter beperking bestaan
of macht der C.P.N.

Ag. nr: 98495

Afz. : I.D. Rotterdam

Datum: 6-12-50

Aard van het stuk: Openbare filmvoorstelling C.P.N.

Geerlings, Johan, geb. 30-1-13 te Watergraafsmeer, deelt mede, dat er op 28-11-50 bij de partij een brief is binnengekomen van het gemeentebestuur van Rotterdam, waarin wordt medegedeeld, dat de Communistische Partij in het vervolg niet meer kan beschikken over gemeentelijke localiteiten voor het beleggen van vergaderingen.

"Dit alles kan onze kracht niet breken", zegt spr., "net zo min als het Koreaanse volk zwicht voor het geweld van de Amerikaanse legers."

Uitgetr. door: MA

Op aanwijzing van: Blll

Datum: 26-1-51

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEZUIDENHOUTSEWEG 30 - TEL. 720060* - INTERL. LETTER G - NETNUMMER K 1700

8.125-6.117.117

No. 76435.

Bericht op schrijven van

Vervolg op schrijven van

Betreffende advertentie
in "De Waarheid".

Bijlagen

OP KAART
ACD/ *W*
DA: *10-30*
PAR: *←*

6.117.117
05.491

Men gelieve bij het antwoord nauwkeurig onderwerp, datering, nr. en letter van dit schrijven te vermelden

19 JAN. 1951
ACD/ *101.342*
10.1.51

Aan het Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst,
Javastraat 68, *Schubblad is van*
's-GRAVENHAGE.

VERTROUWELIJK.

's-Gravenhage, 17 Januari 1951.

lv-6D 3566

In antwoord op Uw schrijven dd. 23 December 1950 no. 99420, deel ik U mede, dat ik de hierin door U ontwikkelde gedachten-gang geheel deel. De desbetreffende adverte-ntie is geplaatst door de Vakgroep Elec-triciteitsbedrijven, die geen overheids-lichaam is. Ik heb de Persdienst van mijn Ministerie, via welke alle door het Ministe-rie van Economische Zaken verzorgde adver-tenties uitgaan, opdracht gegeven in voor-komende gevallen, waarin door middel van overheidsadvertenties een beroep wordt ge-daan op de medewerking van de bevolking, "De Waarheid" uit te sluiten.

DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN,

5 Januari 1951

Nr. 1

DL. NETGEHEIM

Onderwerp: Filmavond CPN Beverwijk
 Op Donderdag 4 Jan. 1951

CR
 4 JAN. 1951
 ACD/100670

Op Donderdag 4 Januari 1951 te 20 uur werd door de afdeling Beverwijk van de CPN, in het Luxortheater aan de Breestraat te Beverwijk, een filmvoorstelling gegeven.

Als hoofdfilm was aangekondigd "Kameraad Szabo".

De aanvraag tot vergunning voor vertoning van deze film was op 21-12-50 ingediend en ondertekend door J. Zuidersma te Beverwijk, bestuurslid van de plaatselijke CPN-afdeling, van wie reeds een informatiekaart werd ingezonden.

Op de schriftelijke aanvraag stond vermeld dat de avond georganiseerd werd door de CPN. Als bestuursleden werden opgegeven:

J. Zuidersma, Alkmaarseweg 285.

A. Fuiper, Hoflanderveg 37.

J. Koning, Grenstraat 75.

(De juiste gegevens zijn reeds per informatiekaart ingezonden. I.D.).

De entree was gesteld op 50 cent per persoon.

De toegang was gesteld op alle leeftijden.

De vertoning geschiedde voor rekening van "De Waarheid",

Keizergracht 324 te Amsterdam.

Als operateur trad op die van het Luxortheater.

De film was goedgekeurd voor alle leeftijden.

Dezertijds werd tegen het verlenen van de vergunning tot vertonen van de film geen bezwaar gemaakt.

Door de burgemeester van de Gemeente Beverwijk is het echter verboden voor de C.P.N. bij haar filmvoorstellingen te spreken. Op Maandag 18 December 1950 had de CPN-fractie in de Gemeenteraad gevraagd of dit nu eens niet over kon zijn.

Op 23-12-50 diende J. Zuidersma, voornoemd, bij het Hoofd van de plaatselijke politie een verzoek in om tijdens de pauze van de filmvoorstelling van 4-1-51, enige bestuursmededelingen te doen, dan wel een kwartier te kunnen spreken.

Op 29-12-50 werd dezertijds hierover van advies gediend. Hierin werd medegedeeld dat er geen veranderde omstandigheden aanwezig waren om de eenmaal genomen beslissing te herzien.

Bij bezoek aan de filmvoorstelling zagen wij dat er in de zaal op generlei wijze propagandaspreuken van communistische zijde waren aangebracht.

De capaciteit van de filmzaal is 550 personen.

Bij aanvang van de voorstelling waren naar schatting

250 personen aanwezig.

Brochures of andere geschriften werden tijdens de voorstelling niet verkocht of verstrekt.

De stemming van de bijeenkomst was rustig.

Ondanks dat was toegestaan met een enkel woord de avond te openen en het programma aan te kondigen, maakten de organisatoren hier geen gebruik van. Er werd in het geheel niet gesproken.

Aan de bezoekers werd een gestencild pamflet verstrekt van de volgende inhoud:

"Com. Partij Nederland. Afd. Beverwijk-Velsen (N).

Kameraden.

Trots ons herhaald verzoek heeft onze Burgemeester, als hoofd der Politie, opnieuw geweigerd, ons op deze filmavond in de gelegenheid te stellen om naar woerden tot U te spreken. De burgemeester heeft, trots de protesten van de Communistische gemeenteraadsleden, gemeend zijn verbod te moeten handhaven. Wat in bijna elke plaats in ons land mogelijk is is in Beverwijk voor onze partij "V E R B O T E N". Deze kleine potentaat denkt hiermede onze partij, doch in het bijzonder onze krant te kunnen tegenwerken.

Wij doen hierbij een ernstig beroep op U, geeft aan onze Burgemeester het juiste antwoord, n.l.

Probeer overal, bij Uw buurman of Uw vriend een abonné op onze krant te maken;

steunt onze ~~krant~~ krant overal waar ge kunt; want...

~~"De Waarheid"~~ recht dag in dag uit voor de belangen en voor de Vrede en de Welvaart van ons volk; D a s z o n ! ! ! ! !

Als ge dit nog niet gedaan hebt, neem dan een O B L I G A T I E voor ons blad. De obligaties worden uitgegeven in bedragen van f 5.- f 10.- van f 25.- en meer, en dit bedrag kunt ge desgewenst wekelijks betalen met desnoods 50 cent of meer.

Geef ~~de~~ hedenavond het juiste antwoord en vol onderstaande in:

Bij voorbaat dankend:
Het bestuur."

Hieronder volgde een invulstrook, waarop men kon inschrijven "voor de obligatielening van "De Waarheid"."

Een exemplaar van dit pamflet is in ons bezit.

Kort na 20 uur werd de filmvoorstelling begonnen met een voorprogramma, waarin vertoond werd een natuurfilm over het Oeralgebirge en een film over de Russische staalfabrieken.

Hierna werd de aangekondigde hoofdfilm vertoond, waarvan de inhoud als bekend mag worden geacht.

Te onstreeks 22.15 uur was de filmavond beëindigd, waarna de bezoekers rustig de zaal verlieten.

Bij de uitgang kon men op een rood vlag een vrijwillige bijdrage deponeren ten gunste dat bekend gemaakt werd voor welk doel.

~~ONAFGEDAAN~~

DD 967
zie blad II

✓ 100981 vif	DD 967
"	J 21/5/12

Afd./Sect.:   Dat.:   Par.:

Interne aanwijzingen ACD.

[Handwritten signature]

ACD 4.   Dat.:   Par.:

Aantekeningen:

KA/RA. t.c.
KA 1/11.

Op 29.1.1951 werd aan Spil brief 100981/CBS/657 geschreven, waarin hem, in antwoord op B.508, een copie van het rapport betr. Wettelijke bepalingen etc. werd aangeboden.
Op 27.1.1951 werd ook een copie aan Expresse overhandigd (geen nr.).
KARA, 23.2.1951

[Handwritten note]

Op 27.2.51 een Super exemplaar bezonden aan H. WTD op
bestaan van Mr. de Maas, via de heer B. de Maas, 2de
vlo. H. WTD, t.c. *[Handwritten initials]*
WA. 27.2.51

H.D.   H.C.   H.B.   en no.

[Large handwritten note:]
Vide mijn notitie van ges. bevelings nr. 100 t.c. en om even. een exemplaar van dit te brengen tot de heer W. de Maas, 2de vlo. H. WTD, t.c. en om even. een exemplaar van dit te brengen tot de heer W. de Maas, 2de vlo. H. WTD, t.c.

11/3

[Handwritten scribble]

202

PHD } t.k.
SD }
Dor }
11/11/57

16/3/57

10x. schiedm. 1600D

KA. Is het niet gewensd om dergelijke stukken te rubriceren?
De Engelse vertaling lijkt me erg letterlijk - op ~~de~~ plaatsen waar
een bepaalde terminologie gebruikt is worden ingewikkelde
omschrijvingen gebruikt. De vertaling van "onder oorlog"
wordt begrepen burgeroorlog (pag 5) in "Pag war is
meant civil war" (pag 4) is, geloof ik, niet conform de
bedeeling.
PHD 17/3. n B.

KA. De leestijl van de rubricering is besproken.
De opmerking van P.H.D. over de vertaling
van "wordt begrepen" door "is meant" is
inderdaad origineel. Dit woord over
het hoofd gezien, kan dit nog gereviseerd
worden bij Spil en Express?

KA. De Engelse vertaling...
...geheel... by...
...Spil had...
...ontvangen

KA 29 18.9.57

apr 1/2/57

~~1/5 C 1/2 CVV~~
1/5 B
daarna
KO

1/6/57

gezien in 10x het tab...
aanspreken van...
gebruik in aft C 1/5/57

ONAFGEDAAN

OD 962
afschrijven in Lari
OD 4112
31/9/51
blad I

Afd./Sect.: 13 VII

Dat.: 30-6-51

Par.: 13 VII

Interne aanwijzingen A C D.

A C D. 46

Dat.: 12-7-52

Par.: 4

(K)

nie: CO 113865
en 119109

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

H B 113

B II U. 1-6-51

B II

B III f. d. 13.6.51

B 10/6

B III 6.6.51
30-6-51

M.i. verruimd (of misschien spetterlijk weggelaten?) melding te maken van het verbod t.a.v. vreemdelingen, lid te zijn van een straatkundige vereniging en het meermalen in toepassing getraakte verbod van vreemdelingen - niet in zijn zinnen aanwering te zijn op ^{extrem-}politieke bijeenkomsten en vreemdeling-ingezetenen, op dergelijke plaatsen het woord te voeren.

Wijmerel HB in verband aantekening B III

B II U. 13-2-51

K O. 2.7.51

B III 13.6.51

14/6

U A.

Het verbod voor een vreemdeling om lid te zijn van een straatkundige vereniging betrouwt niet, maar wordt wel eens gebateerd

Op de bekende geheime Circulaire
F van de P.G.'s. Mogelijk is de
inhoud van deze circulaire voor
Spil van belang.

13-7-51 BII

Dr. Margraant
t.l.
17/2

beraad van politieke
activiteit.

de 17/2

Can Kara: Heeft welk Spil interesse
in de inhoud van circulaire F?

KA Spil zal een zeker interesse hebben. Kan ik een
exemplaar van deze circulaire krijgen?

VA
19/2

circulaire F begrepen t.l. 20/2. KA 15/2

aan Spil circulaire aanbieden. zie nota van Ka-Pa dd. 3.12.51.

Kara, 3.12.51

HC (zie no. 119109) 17/2

17/2

10/6 18/2

~~ONAFGEDAAN~~

967

Afd./Sect.:

B

Dat.:

10/5/51

Par.:

B III g.

Interne aanwijzingen A C D.

~~del.~~

A C D.

Dat.:

Par.:

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

HB
B II 14-3-51

B III

B III 16.3.
14.3.51

13.3.51

A.C.D. s.v.p. voegen in C.D., waarmede ons op 7-3-51 door
Wisschotel toegeronden protestbrief werd opgenomen

B III 16.3.51

B III g. Protestbrief in verspreidte als los pamflet.
naar B gestuurd Red. I ca 3/4.

103338
B III

~~B.~~ Mr vs Ples zoonen te bespreken

Bergring aangegeven. B III g 10.5.51.

gewij 10/5/51 B III g

NOTA
Van: KA.RA

UNGEBOUWT

Op 27-8-51 werd aan SPIL brief CBS/995 (CO 100981) geschreven naar aanleiding van de aantekening No. 6 d.d. 21-8-51 van H.C. voor KA.RA op het schutblad van CO 113865.

19-11-1951, K.

Handwritten signature

*In het roepje
de Belg. Vriendelijke
Afspreking op de
reizen.*

NOTA:
VanP KA-RA

UITGEBOKT

Op 3.12.1951 werden aan Spil onder brief nr. 100981/CBS/1197 de Vreemdelingencirculaires A,B enz. aangeboden, n.a.v. de aantekeningen van H/KA-RA dd.20.7.51 op schutblad van CO 100981, en van het verzoek van KA.

3.12.51. v.H.

*Heeft Spil wellicht
interesse voor de
inhoud van circulaire?*

NOTA
Van KARA

UITGEBEKT

Op 29.1.1951 werd aan Spil brief 100981/CBS/657
geschreven, waarin hem, in antwoord op B.508,
een copie van het rapport betr. de Wettelijke bepalingen
etc. werd aangeboden.
Op 27.1.1951 werd ook een copie aan Expresse overhandigd
(geen nr.).

23.2.1951

AB

B508 JNR

0.13
6.15

6.18
0.13

B.
D.A./1-067/W. 800

H. M...

16 JAN. 1951
ACD/100981

Nous vous saurions gré de bien vouloir nous communiquer, si rien ne s'y oppose, le texte des dispositions légales et réglementaires actuelles en vue de réprimer les menées des communistes en général et des fonctionnaires communistes en particulier.

Une réponse urgente nous obligerait.

Le 11 janvier 1951.

NIET O.K.
ACD/H
DAT: 12-7-52
PAR:

*Non de
Bel. ...
Jin Co 119169.*

100981

Overzicht van de in Nederland geldende en voorbereide wettelijke bepalingen en administratieve regelingen in verband met de communistische activiteit.

---

1. Maatregelen tegen vreemdelingen.

De Regering heeft enkele maanden geleden besloten tot het aanleggen van een strengere maatstaf voor het toelaten van vreemdelingen behorende tot de staten achter het IJzeren Gordijn en in het algemeen voor de toelating van op grond van hun communistische activiteit gesignaleerde vreemdelingen.

Mede is besloten tot een strengere grenscontrole en in verband daarmee tot een beperking van het aantal doorlaatposten voor visumplichtige vreemdelingen.

In aansluiting hieraan wordt ook het vreemdelingentoezicht in het binnenland verscherpt.

Ten aanzien van Nederlanders en houders van Nederlandse vreemdelingenpaspoorten is een procedure in overweging om aan personen, die zich voor communistische doeleinden naar het buitenland wensen te begeven, de afgifte van een paspoort te weigeren c.q. afgegeven paspoorten in te trekken.

Bijlage I bevat een overzicht van het terzake door de Regering bepaalde beleid.

*afschikt
by laf?*

2. Preventieve en repressieve maatregelen ter verhoging van de betrouwbaarheid van het ambtenarencorps.

Preventieve maatregelen.

Alle aanstellingen bij de Centrale Overheid worden voorafgegaan door een onderzoek naar de politieke betrouwbaarheid van de in aanmerking komende sollicitant. De mate van de belangrijkheid van de functie is bepalend voor de omvang van het onderzoek (enkel naslaan van namen in kartotheken of uitgebreid antecedentenonderzoek). Van ambtenaren, die werkzaam zijn op een plaats, waar zij in het bijzonder met geheime gegevens in aanraking komen, wordt, naast het afleggen van een ambtseed de ondertekening van een schriftelijke verklaring van geheimhouding verlangd (voor het model zie bijl. II).

Repressieve maatregelen.

Repressieve maatregelen.

Buiten de gevallen van plichtsverzuim kan aan een ambtenaar eervol ontslag worden verleend, indien door het tot het verlenen van ontslag bevoegde gezag wordt geoordeeld, dat uit zijn gedragingen van een zodanige gezindheid blijkt, dat geen voldoende waarborg aanwezig is, dat hij zijn plicht als ambtenaar onder alle omstandigheden getrouwelijk zal volbrengen. Hierbij is gedacht aan ontslag wegens revolutionaire gezindheid, welke omstandigheid echter tot dusverre op zich zelf niet voldoende is voor een ontslag maar in gedragingen van de ambtenaar tot uiting moet zijn gekomen.

De Regering overweegt thans een verscherping van deze formulering alsmede de wenselijkheid van publicatie van een beperkte lijst van verenigingen, waarvan het lidmaatschap voor ambtenaren is verboden. Voor een aanwijzing tot verboden verenigingen zullen vermoedelijk alleen in aanmerking komen de Communistische Partij Nederland, de Revolutionaire Communistische Partij (Nederlandse Sectie der IVe Internationale), Communistenbond Spartacus, Arbeiders Bond voor Cultuur, Algemeen Nederlands Jeugd Verbond, Nederlandse Vrouwenbeweging, Eenheids Vak Centrale en Verenigd Verzet 1940-1945.

Zoals gezegd, blijft daarnaast de mogelijkheid van ontslag wegens revolutionaire gezindheid, in zoverre deze in gedragingen tot uiting is gekomen, geheel los van de vraag, of men al dan niet lid is van een z.g.n. verboden vereniging.

In afwachting van de beslissing der Regering vindt thans reeds een onderzoek plaats naar de politieke betrouwbaarheid van ambtenaren, die in sleutelposities bij de Centrale Overheid zijn geplaatst, teneinde bij voorbaat over de gegevens te beschikken om de uitvoering van de maatregelen der Regering op korte termijn mogelijk te maken.

3. Maatregelen van interne beveiliging van aan de Overheid toevertrouwde geheimen.

Voor de interne beveiliging van de aan de Overheid toevertrouwde geheimen zijn administratieve voorschriften door de Regering uitgevaardigd. Het Beveiligingsvoorschrift 1949 voorziet o.a. in de aanwijzing van een Beveiligingsambtenaar voor ieder depar-

departement van algemeen bestuur, die belast is met het ontwerpen van een systeem van beveiliging en toezicht op de handhaving daarvan. Het Rubriceringsvoorschrift 1949 bevat voorschriften nopens de wijze van rubricering der stukken en de wijze van kennisneming daarvan, alsmede nopens de vervaardiging, distributie, verzending, vervoer en de opberging van gerubriceerde stukken (Bijlagen III en IV). Overtreding van deze voorschriften kan als plichtaverzuim worden aangemerkt en deswege tot toepassing van disciplinaire straffen kunnen leiden, welke variëren van schriftelijke berisping tot ontslag.

4. Bescherming van vitale particuliere bedrijven.

De mogelijkheid om een werkgever te verplichten tot ontslag of overplaatsing van een politiek onbetrouwbare werknemer beperkt zich tot die gevallen in de praktijk, waarin een bedrijf in een afhankelijke positie van de Overheid verkeert, bijv. als voorwaarde voor de verlening van een subsidie. Aldus is ook ter beveiliging van regeringsopdrachten, welke aan particuliere bedrijven ter uitvoering worden gegeven, voorzien in de mogelijkheid om de particuliere ondernemers aan bepaalde voorschriften van beveiliging te binden door in de door de Overheid af te sluiten overeenkomsten een verwijzing naar algemene voorschriften op te nemen, welke daarmede tot de voorwaarden der overeenkomst komen te behoren. Deze voorschriften zijn de "Algemene Beveiligingsbepalingen voor Regeringsopdrachten" (Bijlage V), bevattende voorschriften ten aanzien van het personeel, de bewaking van de gebouwen, terreinen en documenten en het vervoer, enz. en de "Bepalingen betreffende de behandeling van gerubriceerde documenten voor de bedrijven" (Bijlage VI), regelende de rubricering der documenten, de kennisneming, distributie en het vervoer der gerubriceerde stukken, enz.

De mate van beveiliging wordt telkens bij het afsluiten van de overeenkomst tevoren vastgesteld.

Overigens is het volgens een nog geldende na-oorlogse wettelijke regeling de werkgever (en de werknemer) verboden de arbeidsverhouding eenzijdig en zonder opgave van redenen te beëindigen zonder toestemming van de Directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau.

Onlangs is gebleken van een in beginsel bestaande bereidheid bij de betrokken administratieve instanties

instanties om hun medewerking te verlenen aan ont-
slagen zonder opgave van redenen wegens politieke
onbetrouwbaarheid.

Voor de verkrijging van de gegevens omtrent de poli-
tieke betrouwbaarheid van het personeel van enkele
vitale bedrijven is aan enige personeelsleden dezer
bedrijven een officiële aanstelling gegeven, waardoor
zij toegang kunnen krijgen tot de gegevens, die bij de
politie berusten.

Overigens wordt inzake beveiligingsvraagstukken een
nauw contact onderhouden met de vitale bedrijven voor
het geven van adviezen ten aanzien van het treffen van preven-
tieve maatregelen van organisatorische aard tegen
spionage en sabotage, met de uitvoering waarvan door
de directies speciale personen in haar dienst zijn
belast.

5. Ontwerp Wet Bescherming Staatsgeheimen.

Bij het Parlement is thans een wetsontwerp aanhangig,
getiteld: Wet Bescherming Staatsgeheimen.

Dit wetsontwerp introduceert, in navolging van de
Engelse "Official Secrets Act", de figuur van de
verboden plaats. Volgens de voorgestelde bepalingen
zal reeds in vredestijd elke plaats in gebruik bij
de Staat of bij een Staatsbedrijf, ter bescherming
van gegevens waarvan de geheimhouding door het be-
lang van de (in- en uitwendige) veiligheid van de
Staat wordt geboden, als verboden plaats kunnen
worden aangewezen. Gedacht wordt daarbij aan mili-
taire objecten alsmede aan overheidsbureaux, waar
geheime gegevens worden verzameld, bewerkt of be-
waard (gedeelten van departementen van algemeen be-
stuur) en ook aan bepaalde ruimten in gebruik bij
staatsbedrijven als bijv. het Bedrijf der Posterijen,
Telegrafie en Telefonie.

Een zelfde aanwijzing tot verboden plaats zal in
vredestijd kunnen geschieden t.a.v. elke plaats
(laboratoria, werkplaatsen, fabrieken e.d.), waar
krachtens overeenkomst met de staat werkzaamheden
worden verricht of goederen worden bewaard, die van
belang zijn voor de veiligheid van de Staat, mits
vóór het tot standkomen van de overeenkomst van
regeringswege aan de wederpartij kenbaar gemaakt.

In tijd van oorlog zal deze laatste restrictie niet

gelden en zal elke plaats, waar krachtens overeenkomst met de Staat werkzaamheden worden verricht of goederen worden bewaard, die van belang zijn voor de beiligheid van de Staat, zonder meer tot verboden plaats kunnen worden aangewezen.

Onder oorlog wordt begrepen burgeroorlog en onder tijd van oorlog de tijd, waarin oorlog dreigende is.

Het wetsontwerp houdt verder in de strafrechtelijke gevolgen, die een aanwijzing als verboden plaats met zich brengen alsmede een aantal artikelen, welke een meer doeltreffende strafrechtelijke bescherming beogen van alle gegevens, waarvan de geheimhouding door het belang van de Staat wordt gegeven al dan niet aan een verboden plaats in ontleend (Bijlage VII).

6. Ontwerp Wet Buitengewone Bevoegdheden Burgerlijk Gezag.

Bij het Parlement is mede een wetsontwerp aanhangig, dat beoogt voorzieningen te treffen om aan het burgerlijk gezag in buitengewone omstandigheden betere mogelijkheden te bieden om de handhaving van de openbare orde, rust of veiligheid te verzekeren. Daarbij worden twee fasen onderscheiden, aangeduid als de toestand van verhoogde waakzaamheid en de burgerlijke uitzonderingstoestand.

De toestand van verhoogde waakzaamheid, welke door de Kroon - op voordracht van de Minister-President - wordt ingesteld, brengt regelende en corrigerende bevoegdheden mede van de centrale overheid ten opzichte van de lagere plaatselijke bestuursfunctionarissen en bovendien om de bevoegdheid van de centrale overheid tot het treffen van bepaalde ordemaatregelen zoals verwijdering c.q. wering van personen uit bepaalde gebieden, het verbieden van de vertoning van bepaalde films en het instellen van de avondklok.

Nemen de omstandigheden een zo ernstig karakter aan, dat met de toestand van verhoogde waakzaamheid niet kan worden volstaan, dan biedt het ontwerp de mogelijkheid tot afkondiging van de burgerlijke uitzonderingstoestand.

Aangezien met de afkondiging van deze uitzonderingstoestand, die van veel verdere strekking is, overdracht van grondwettelijke bevoegdheden gepaard gaat, is bekrachtiging bij de wet voorgeschreven.

De gezagsuitoefening concentreert zich dan bij de Minister van Binnenlandse Zaken, die - na verkregen Keninklijke machtiging - de bevoegdheden van de plaatselijke gezagsdragers op het stuk van de handhaving van de openbare orde, rust en veiligheid, hetzij aan zich kan trekken, hetzij daarmee een ander orgaan van burgerlijk gezag, bijv. een Regeeringscommissaris belasten.

Voorts kunnen de verschillende grondrechten, zoals de vrijheid van drukpers, het briefgeheim, het recht van vergaderen, enz. worden beperkt.

Bovendien krijgt de Minister van Binnenlandse Zaken de bevoegdheid om een ieder, ten aanzien van wie ernstig vermoeden bestaat, dat hij de openbare orde, rust of veiligheid in gevaar zal brengen, te doen interneren.

Het ontwerp eindigt met een aantal strafbepalingen (Bijlage VIII).

7. Organisaties ter ondersteuning van het Wettig Gezag.

Met instemming van de Nederlandse Regering heeft zich hier te lande een organisatie gevormd, die zich ten doel stelt een samenkoppeling te zijn van alle vrije maatschappelijke krachten, die zich ten aanzien van de handhaving van de inwendige orde en de uitwendige veiligheid van de Staat, onvoorwaardelijk achter de Regering scharen, de leiding van de Regering volledig aanvaarden, en deze naar beste vermogen steunen. Het Instituut, dat de naam draagt "Instituut Steun Wettig Gezag", bevordert middels voorlichting en propaganda en verleent steun aan door de Regering gevormde, e.q. te vormen organen van vrijwilligers, welke het wettig gezag steunen door het geven van positionele, militaire en economische bijstand, zodra de Regering in tijden van bedreiging van de veiligheid van de staat hen daartoe oproept. Van Overheidswege zijn daartoe georganiseerd de Reserve-Politie (Gemeenten- en Rijkspolitie), de Reserve Grensbewaking en de Nationale Reserve (militair).

De leiding van de organisatie berust bij een nationale commissie. De fondsen, waarover het beschikt, zijn verkregen uit vrijwillige bijdragen.

NOTA

Van: KA-R.A.(L.)

Aan: HBVD(t.a.v. Mr. FELDERHOF en Mr. van MAANEN)

*Met de Ka
wil voerij bespoken
of 10/11/51*

H. B. V. 8.

Op 8-1-1951 meldde de vertegenwoordiger van EXPRESSE aan Mr. van MAANEN en KA-R.A.-L., dat hij een telegram van zijn hoofdkwartier had ontvangen, zonder enige aanwijzing, of het voor ons bestemd was of niet. Het leek hem echter waarschijnlijk, zodat hij dus de inhoud in verband met de urgentie ervan reeds onderhands heeft verstrekt, terwijl hij ter zelfder tijd verdere instructies aan zijn hoofdbureau zou vragen.

Wij hebben de hieronder volgende tekst dus nog niet officieel ontvangen.

EXPRESSE's dienst, die o.a. ten dele belast is met het geven van adviezen aan zijn regering ter opstelling van een complex van nieuwe maatregelen om het communisme aldaar te bestrijden, vraagt ons of wij -als leidraad - onze maatregelen aan hen willen mededelen.

Zeer binnenkort schijnt men aldaar over te willen gaan tot een aanzienlijk verscherpte actie t.a.v. het communisme, o.a. inhoudende een zuivering van leger, vloot, luchtmacht, ambtenarencorps, politie en vitale bedrijven, alsmede het eenvoudigweg verbieden van communistische pers- en propaganda-organen.

De tekst van het telegram luidt dan als volgt:

1. "Prière de donner tous documents officiels et renseignements détaillés sur la position adoptée par le Gouvernement néerlandais dans la répression des communistes, en particulier:
"dispositions législatives ou réglementations prévues ou adoptées.

"Y a-t-il renforcement ou modification des dispositions juridiques existantes ou des textes nouveaux?

3. Le Gouvernement accorde-t-il assistance à des organisations "privées ou organisations politiques spécialisées dans la "lutte contre l'action communiste?
"Dans ce cas, précisez la caractère de cette assistance, "soit financière, soit par centralisation des activités.

9-11951

*Het antwoord is
dat het bureau
rij n.l. dat er
practisch niets is
of niets gedaan wordt
Dit kan me con-
traad niet te erg
stelt voor, dus
hopen we op termijn
was om te betalen
P
zou we ons
niet weten te
veronderstellen
er hoort te
de zaak is, want
dat is te onzeker*

9/11

*in de...
M. M. M. M. M.*

FOTO
No. 3/95

PROVISIONS AND ADMINISTRATIVE REGULATIONS
PREPARED AND IN FORCE IN HOLLAND WITH A VIEW TO
COMMUNIST ACTIVITY.

100981

-----

1. MEASURES AGAINST FOREIGNERS.

A few months ago the Government decided to apply more stringent rules to the admittance of foreigners from the countries behind the Iron Curtain, and of foreigners in general, who are noted for their communist activity.

Further the Government decided on a closer frontier-control, and in connection therewith on a diminution of the number of frontier-stations for foreigners subject to visas.

Following up these measures the control of aliens in the interior too is to be intensified.

With regard to Netherlands subjects and holders of Dutch Aliens' passports procedures are being considered, under which the issue of passports is to be refused, c.q. issued passports are to be withdrawn, for persons who intend to go abroad for communist purposes.

ANNEX I gives a survey of the measures laid down by the Government in this matter.

2. PREVENTIVE AND REPRESSIVE MEASURES FOR GREATER RELIABILITY OF THE CIVIL SERVANTS.

Preventive measures.

All appointments with the Central Government are preceded by investigations into the political reliability of the applicant considered for the vacancy. The importance of the function is decisive for the extent of the investigations (a mere reference to names in card-indexes, or extensive investigations into the applicant's antecedents). Civil servants holding a function in which they have access to secret information in particular, are required in addition to being sworn in to sign a declaration of secrecy. (For a facsimile of this refer to ANNEX II)

REPRESSIVE measures.

Except for the cases of neglect of duty a Civil servant may be honorably dismissed, if the authority entitled to do so is of opinion, that his conduct gives evidence of such a disposition as to no longer sufficiently guarantee the loyal execution under all circumstances of his duties of civil servant. The dismissal herewith borne in mind was that for a revolutionary inclination, which in itself is as yet no sufficient reason for discharge, but must be expressed by the conduct of the civil servant.

The Government is now considering a stricter form of this

formulation, as well as the desirability of publishing a qualified list of societies whose membership is prohibited for civil servants. The ban on societies will probably only be applied to the Dutch Communist Party; the Revolutionary Communist Party (Dutch Section of the IVth International); the Communist Association "Spartacus"; the "Arbeidersbond voor Cultuur" (Workers' Cultural Union); the "Algemeen Nederlands Jeugd Verbond" (General Dutch Youth Movement); the "Nederlandse Vrouwen Beweging" (Dutch Women's Movement); the "Eenheids-Vak Centrale" (Dutch Unity Trade Union); "Verenigd Verzet 1940-1945" (United Resistance 1940-1945).

As was said above, dismissal on account of revolutionary inclinations as far as expressed by the conduct of the civil servant remains possible apart from the question whether the person in question is a member of one of the so-called banned societies or not.

Pending the decision of the Government investigations are already in progress into the political reliability of civil servants, who hold keyposts with the Central Government, in order to have the necessary data available in anticipation to render the enforcement of the Government measures at short notice possible.

3. Measures for the internal safeguarding of secrets entrusted to the Government.

For the internal safeguarding of the secrets entrusted to the Government administrative regulations have been issued. The "Beveiligingsvoorschrift 1949" (Security Regulations 1949) provides among other things for the appointment of a Security official for every department of general government, who is charged with the projection of a safeguarding system and with the control of its application.

The "Rubriceringsvoorschrift 1949" (Classification Regulations 1949) provides for the classification of documents and the method of taking cognizance of them, as well as for drawing up, circulating, forwarding, transporting and locking up classified documents (Annexes III and IV). Infringement of these regulations may be considered as neglect of duties, and may consequently lead to disciplinary action being taken, which ranges from a rebuke in writing to dismissal.

4. The safeguarding of vital private industries.

The possibility of forcing an employer to dismiss or to transfer a politically unreliable employee is in practice confined to those cases in which the undertaking in question is dependent on the Government, e.g. as a condition for the grant of a subsidy. In order to safeguard Government orders the execution of which is entrusted to private undertakings, the possibility has been provided for to subject the private employers to certain regulations for security by inserting a clause in the agreements to be concluded by the Government, referring to

general regulations, which thus become part of the terms of the agreement. These regulations are: the "Algemene Beveiligingsbepalingen voor Regeringsopdrachten" (General Government Orders Security Regulations) (Annex V); they contain regulations with regard to personnel, the guarding of buildings, sites, and documents, and the transportation, etc.; as well as the "Bepalingen betreffende de behandeling van gerubriceerde documenten voor de bedrijven" (Regulations for handling classified documents for the industries) (Annex VI), providing for the classification of the documents, the method of taking cognizance of them, circulating and transporting the classified documents, etc.

The measure of safeguarding is fixed beforehand every time the agreement is concluded.

Under a post-war provision yet in force employer (and employee) are otherwise not allowed to terminate the labour contract unilaterally and without reasons given without the consent of the Director of the Regional Employment Exchange.

Recently the relative administrative bodies have appeared to be prepared in principle to support dismissals without reasons given on account of political unreliability.

In order to obtain information about the political reliability of the personnel of a few vital industries, some members of the staff of such industries have received an official commission giving them access to the data deposited with the police.

As regards questions of security close contact is, moreover, maintained with the vital industries to advise them on the matter of preventive measures of an organisatory nature against espionage and sabotage, the enforcement of which has been entrusted by the managements to special persons in their employ.

5. The Official Secrets Security Bill.

At present there is a bill before Parliament entitled: "Wet Bescherming Staatsgeheimen" (Official Secrets Security Act).

In imitation of the English "Official Secrets Act" this bill introduces the term of "prohibited Zone". Under this bill now introduced any place used by the Government or by a Government undertaking, may, even in peace time, be designated as a prohibited zone to safeguard information the secrecy of which is in the interest of the (internal and external) security of the State. As such places are regarded military objects, as well as Government offices, collecting, compiling or keeping secret information (sections of departments of general government, and certain accommodation used by Government undertakings such as the P.T.T. (Post, Telegraphy and Telephony).

A similar designation of prohibited zone may in peace time be made with regard to any place (laboratories, workshops, factories and others), where under Government contract operations

are carried out or goods are stored, which are essential to the security of the State, provided that the other party to the contract be informed of this intention by the Government prior to the conclusion of the contract.

In wartime the latter restriction is not applicable, then any place where under Government contract operations are carried out, or goods designated as "prohibited zone" are stored essential to the security of the State, may merely be
By w a r is meant civil war; w a r t i m e means the time when war is imminent.

The Bill further provides for the penal consequences which the designation of "prohibited zone" entails; moreover it contains a number of articles providing for more efficacious penal measures for the safeguarding of all information the secrecy of which is essential to the Government, apart from the circumstances whether such information is obtained from a prohibited zone or not. (Annex VII).

6. The Extraordinary Powers Civil Administration Bill. ("Wet Buitengewone Bevoegdheden Burgerlijk Gezag).

Another Bill is now before Parliament providing for greater powers for the Civil Administration under extraordinary circumstances to ensure the maintenance of public order, peace or security. Two stages are herewith to be distinguished, defined as the state of increased vigilance and the state of civil emergency.

The state of increased vigilance proclaimed on the recommendation of the Prime Minister, entails powers of control and correction of the central government with regard to the lower local government functionaries, as well as the power of the central government to take certain measures for order, such as the removal, c.g. the exclusion of persons from certain areas, banning the performance of certain films, and the institution of the curfew.

In the circumstances assume such grave proportions, that the state of increased vigilance no longer suffices, the Bill provides for the possibility of proclaiming the state of civil emergency.

As the proclamation of such a state of emergency, which is of a far greater scope, entails the transfer of constitutional powers, its sanction is enacted by law.

The execution of power is then concentrated with the Minister of the Interior, who, after being authorised thereto by the Queen, can either take over the powers of the local authorities in the matter of maintaining public orders, peace and security, or can entrust another organ of civil administration therewith, e.g. a government-commissioner.

Further the various basic rights, such as liberty of the press, the privacy of letters, the right of (public) meeting, etc. may be restricted.

Furthermore the Minister of the Interior is to be authorised to intern any one who is seriously suspected of endangering the public order, peace or security. The Bill in conclusion contains a number of penal provisions. (Annex VIII).

7. Organisations in Support of the Government.

With the consent of the Netherlands Government a private organisation has been formed in this country with the object to coordinate all free social forces which unconditionally take the side of the Government as regards the maintenance of internal order and the external security of the State, and which fully accept the directives of the Government which they support to the best of their abilities.

This Institution, entitled "Instituut Steun Wettig Gezag" (Institute in Support of the Government), by means of information and propaganda promotes and renders support to organs of volunteers formed, c.q. to be formed by the Government, which organs support the Government by rendering police, military and economic assistance, as soon as the Government appeals to them in times of danger for the security of the State.

To that end the Government has organised the Reserve Police, the Reserve Frontier Guard, and the National Reserve (Military).

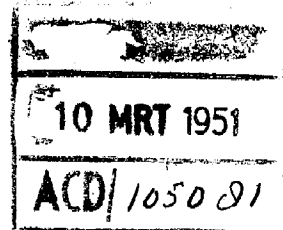
The leadership of the organisation is entrusted to a national committee. The funds at the disposal of the organisation are raised from voluntary contributions.

Verbindingsnr. 57.

01.311

05.12.

Winschoten

Schuldblad is over.

Ik heb de eer U hierbij een verslag, voorkomende in de "Winschotercourant" van de op 7 Maart 1951 gehouden vergadering van de Gemeenteraad Winschoten, te doen toekomen.

Van belang in dit verslag is punt 3, waarin het "Reglement van Orde" voor de raadsvergaderingen werd gewijzigd in dien zin, dat de voorzitter onderwerpen, die met de taak van de gemeente niets uitstaande hebben, buiten behandeling kan laten.

Een afschrift van een protestbrief, die in verschillende straten van de gemeente werd verspreid, werd U reeds op 7 Maart j.l. toegezonden.

Winschoten, 9 Maart 1951.

proeven om naar aan te sluiten.
Verder ontvingen we nog de volgende zakelijke mededelingen.
De tenorpartijen zullen Maandag gezonden worden door H. de Fèvre, Dinsdag door Lex Karsemeijer.
Ook verzoekt het bestuur aanvragen voor Dinsdag alsnog vóór Zaterdag in te leveren. Blijkt er voor Dinsdag meer belangstelling dan de zaal kan verwerken — en het heeft er alle schijn van — dan kan mogelijk een deel van de goedkoop kaartjes aanvullend worden overgeheveld op Maandag. Na Zondag is daar praktisch niet meer de mogelijkheid voor.

Over de schepper van het werk het ontstaan ervan en de inhoud behoeft niet in bijzonderheden te treden, daar dit reeds eerder is geschied en algemeen bekend mag worden verondersteld. Bach heeft de stof ontleend aan het het Evangelie naar de beschrijving van Mattheüs, zoals voldoende uit de naam blijkt. Hij heeft het Bijbelverhaal aangevuld met een aantal prachtige koraalstukken die in de Mattheüs-omlijsting geplaatst.

passion bezit men een meesterwerk, een der meest kostbare documenten uit de bloeitijd van de vocaal-instrumentale kerkmuziek. Terecht hebben kunstenaars van alle tijden Bach's passiemuziek genoemd een kathedraal in de toonkunst, een voortdurend stromende bron van levende en stralende kracht, vol dramatische bewogenheid en voorname lyriek. Bach's passiemuziek was oorspronkelijk kerkmuziek gebonden aan de orthodox-Lutherse liturgie, maar in de loop der tijden is deze meer en meer los gekomen van haar horigheid aan de kerkdienst. Ze heeft in de kerkdienst tegenwoordig dan ook geen functie meer te vervullen, hoogstens komen nog enkele kerken ervan in de kerkdienst enige koraalstukken van de Mattheüs-passion eigenzinnig in een kerkgebouw dient te worden uitgevoerd, wordt niet algemeen gedeeld en in elk geval zal een uitvoering in een goede zaal — zoals we hier hebben — beter tot haar recht kunnen komen, dan in een kerkgebouw met een slechte accoustiek. Weliswaar doet de omgeving, waarin het werk wordt ten gehore gebracht, wel wat af wordt ten gehore gebracht, wel wat af en eigen zijk daartoe stellig wel zeer de gewijde ruimte van een kerkgebouw, maar ook in een zaal kan het werk ten volle tot zijn recht komen, wanneer daarvoor bij het publiek de noodzakelijke klankbodem van devotie en de ware zelfbetrachting van het lijdensverhaal aanwezig is. Men moet zich ook niet laten van het werk bepaald afwenden met de nodige ernst en aandacht met de "Mattheüs" niet uitstultend als een esthetisch genot tegemoet gaan.

Er is over de bouw van de "Mattheüs" en vooral over de vraag of de huidige wijze van uitvoering, de bezetting der koren en de instrumentatie, welke in de loop van de jaren nogal wijziging hebben ondergaan, in overeenstemming kan worden geacht met de wijze waarop het werk onder leiding van Bach destijds werd uitgevoerd. De meningen daarover lopen uiteen. Wel echter staat het vast, dat Bach in de eerste verte niet beschikte over de krachten, welke thans voor de uitvoering beschikbaar zijn. De koren zijn veel groter en men heeft de betrekkelijk soevere instrumentatie daaraan moeten aanpassen overleest deze anders zou de overleest de orchesterale rijkheden, die toch van zulk een grote betekenis en bekoring zijn, niet geheel tot hun recht zouden komen.

De Mattheüspassion werd voor het eerst uitgevoerd, onder leiding van Bach zelf, op de Goede Vrijdag vóór Pascha 1729 in de St. Thomaskerk te Leipzig (15 April 1729). Dit betrof echter niet het volledige werk, omdat het nog niet geheel af was. Pas 11 jaar later, in 1740, werd het voor de eerste maal volledig en in twee delen uitgevoerd, het eerste in de voor- en het tweede in de namiddag van de Goede Vrijdag. Waarschijnlijk heeft de publieke belangstelling

3. Voorstel tot wijziging van het reglement van orde voor de raadsvergaderingen.
Door de heren J. Swier, T. J. Rookmaker en H. Meijn, is een voorstel ingediend houdende wijziging van het reglement van orde.
De drie genoemde heren stelden voor in te voegen in art. 20 bis: In afwijking van het bepaalde in het voorgaande artikel zal indien de Voorzitter van oordeel is dat een ingekomen stuk, een op de oproepingsbrief voorkomende zaak, of een in de vergadering ingediend voorstel, amendement of motie, met de taak der gemeente niets uitstaande heeft, op diens voorstel de vergadering zonder beraadslaging de zaak of het voorstel of amendement buiten behandeling te laten.
Verder werd voorgesteld art. 24 aan te vullen met een derde alinea, luidende: De Voorzitter heeft het recht de zaak: Zodanig voorstel tot sluiting der beraadslaging kan in elk stadium worden aangehangig gemaakt; hierover wordt terdorend zonder enige beraadslaging door de vergadering beslist.
Deze aanvulling zou in werking treden op de dag harer vaststelling.
B. en W. deelden de raad mede, dat naar hun mening deze bepalingen juridisch volkomen aanvaardbaar zijn.
Een soortgelijk voorstel door de gemeenteraad van Groningen onlangs aangenomen, is zonder enige tussenkomst van hogere autoriteiten van kracht geworden. Overigens meenden B. en W. de beslissing over deze aangelegenheid aan de raad te moeten overlaten.
De VOORZITTER deelde mede, dat een zevental brieven over deze zaak was ingekomen, waarin geprotesteerd wordt tegen dit voorstel en waarin de raad wordt opgevoerd het niet aan te nemen.
De heer STRIEZENAU verzocht de heren Swier, Rookmaker en Meijn te verklaren wat de achtergrond van hun voorstel was. Zij had de Voorzitter aan de hand van het bestaande reglement voldoende macht om in te grijpen als het debat niet zou verlopen als behoort. Dit voorstel ging er veel te ver.
De Voorzitter krijgt uitgebreide bevoegdheid om petitionementen en dergelijke in de plenaire raad tewerpen. Spr. meende, dat men met het voorgestelde op de fascistische weg raakt. Buiten de raad staaften zullen voortaan hun mening niet meer kenbaar kunnen maken, daar zij gevaar lopen, dat hun stukken niet in behandeling komen. Er wordt gesproken over zaken die gemeentepolitiek niet raken, maar die gemeentepolitiek in zijn geheel vallen niet te scheiden van de regeringspolitiek.
Geen der ondertekenaars van het voorstel toonde behoefte de heer Striezenau het gevraagde antwoord te geven, terwijl naar de VOORZITTER mededeelde, ook bij het college een dergelijke behoefte niet bestond. Het liet het oordeel over deze zaak aan de raad over.
De heer HAAGSMA verklaarde, nu de heren zwegen, over deze zaak wel het een en ander te willen zeggen. Hij achtte het voorstel niets verwonderlijk in deze tijd. De regering gaat voor in het nemen van fascistische maatregelen en de gemeenteraad zich daarbij gaat aansluiten. De politiek van de oorlogsvoorbereiding brengt verschillende verslechteringen mede, in het bijzonder door de werkende klasse en nu wordt getracht deze verslechteringen zoveel mogelijk in stilte door te voeren. Spr. begreep wel, dat het voorstel bedoeld was om de tegenwoordige van het werkende volk te de mond te snoeren, maar hij verzekerde, dat deze opzet niet zou gelukken. Er zullen in de raad ook wel goedwillende leden zitting hebben, en deze zullen wellicht traks zelf last krijgen van een besluit dat zij thans mee willen nemen.
Spr. betoogde, dat een dergelijk besluit in strijd tegen elk begrip van democratie. Het is in strijd met de elementaire democratische begrippen. Hij schetste de grote bevoegdheid die de Voorzitter zal krijgen, bovendien nog iemand die het vertrouwen der werkende klasse niet heeft en in dienst staat van de reactie.

congres in Rotterdam. Niets ongerijmd. De heer SWIER meende dat de huidige houding aanman en dat hij zich voor het reactionaire karakter liet spannen. Ook zij laakte diens houding in dezen.
De heer SWIER geloofde, gezien de belangstelling die hij van communistische zijde genoot een belangrijk persoon te zijn. De wilsde hij wel een antwoord geven op de vraag, waarom het voorstel werd gedaan. Hij was niet van plan, in elke raadsvergadering met de heer Haagsga een buitenlands reis te ondernemen. Hij had over het wereldgebeuren de voorlichting van de heer Haagsga niet nodig. Deze was het er ook niet om begonnen, de raadsleden voor te lichten, maar over hun hoofden heen tot het publiek te spreken uit propagandistisch oogpunt. Spr. merkte verder op, dat de heer Haagsga het voorstel niet goed had gelezen. Het is niet zo dat de Voorzitter niet in handen heeft. De raad beslist over het al of niet toestaan van discussie en niet de Voorzitter. Als de communistische fractie met voorstellen komt die in het belang zijn van Winschoten en de bevolking, dan zal de heer Haagsga spr. de raad wel bereid in elke raadsvergadering enige uren door te brengen met het luisteren naar betogen die met Winschoten niets uitstaande hebben.
De heer STRIEZENAU betoogde, dat het niet mogelijk was de gemeentepolitiek te scheiden van de regeringspolitiek, omdat zij in het geheel onverweten zijn. Hij zal in het hele voorstel een poging om de onwettelijke verslechteringen die zullen moeten worden doorgevoerd, niet in het openbaar te bespreken. Als de heer Swier werkelijk wist wat de internationale politiek is, dan stond hij naar spr. meende, aan de kant der communisten. Hij betoogde tenslotte dat een oorlogspolitiek als de regering voert, het land geen veldwaart kan brengen.

De heer HAAGSMA verklaarde tenslotte nog, dat een dergelijk voorstel niet zou zijn gedaan, als wij in normale tijden zouden leven. Nu de reactie zich niet op normale wijze kan handhaven, worden maatregelen als deze voorgesteld. Spr. beschouwde ze als voorboden van het fascisme. Zijn fractie zou er zich met hand en tand tegen verzetten.
De VOORZITTER sloot vervolgens de discussie en bracht het voorstel tot stemming. Het werd aangenomen met 13 tegen 3 stemmen. Voor de dames Lameris, Blokzijl en de Langen en de heren Bauman, Meijn, Bruining, Maring, Zoutman, Rookmaker, Folkrijns, Veldhuis, Nanninga, Schuster en Swier, en tegen mevr. Borchers—Vos en de heren Striezenau en Haagsga.

4. Ingekomen stukken.

Ingekomen was een groot aantal goedkeuringsbesluiten, dat v.k.g. werd aangenomen. Verder werd een aantal stukken ter visie gelegd, terwijl enkele in handen van B. en W. werden gesteld om advies.
Op zijn verzoek werd aan de heer Alting terzoy ontslag verleend als onderwijzer aan de school-Tromplaan van de u.l.o. school te Bellingwolde.
Door de heer HAAGSMA werd verzocht te mogen interpellieren over het verstrekken van kleding aan het gemeentepersoneel.
De VOORZITTER stelde voor de gestelde vragen in handen van B. en W. te stellen om praec-advies.
De heer HAAGSMA had hier bezwaar tegen maar het oordeel van de voorz. werd met 13 tegen 3 stemmen (de comm. fractie) aangenomen.
Een tweede interpellatie-Haagsma over de volkstuinvesting werd verschoven tot het einde van de vergadering, evenals een interpellatie van de heer Bruining, inzake het beschikbaar stellen van een garantie van f 20.000,— voor het maken van plannen voor de bouw van een algemeen protestant ziekenhuis.

5. Benoeming in vaste dienst van een tijdelijk leraar aan de hogere burgerschool.
De heer M. J. van den Berg, tijdelijk leraar in de wiskunde aan de hogere burgerschool, heeft op 19 December j.l. met goed gevolg het doctoraal examen in de wis- en natuurkunde afgelegd.
B. en W. stelden voor de heer van den Berg met ingang van 1 Januari 1951 te benoemen tot leraar in vaste dienst in een niet-volledige betrekking aan de hogere burgerschool met bepaling van het minimum aantal lessen op twintig.
Z.h.s. werd aldus besloten.

6. Voorstel tot verhoging van het presentiegebed voor leden van stembureaux.
Bij de behandeling van de begroting voor 1951 is door de heer Kaman toegezegd, dat door hem schriftelijk een voorstel zou worden ingediend tot verhoging van het presentiegebed voor de leden van de stembureaux van f 6,— tot f 10 per persoon en per zitting.
De heer Kaman motiveert zijn voorstel met een beroep op de gewijzigde omstandigheden, waarmee de voorzitter moet worden geconfronteerd de vaststelling van het presentiegebed gestegen loonpeil.
B. en W. stelden voor overeenkomstig het voorstel-Kaman te besluiten. H.i. dient bestendigd te blijven de regeling, dat de kosten van verteringen uit het presentiegebed moeten worden bestreden.
De heer MARING ingediend er aan dat hij in een der vorige vergaderingen de suggestie had gedaan, het presentiegebed op f 10 te bepalen, maar dit bedrag alleen uit te betalen als van loonderving sprake was. Als dit niet het geval was, wilde hij de vergoeding op f 6 laten.
De heer ROOKMAKER kon zich niet met het voorstel niet in loondienst zijn, kunnen door het zitting nemen in een stambureau inkomsten derven.
De heer NANNINGA deelde mede, dat het de bedoeling van de heer Kaman was, zonder enige beperking het presentiegebed op f 10,— te brengen.
De VOORZITTER en de heer VELD-HUIS wezen eveneens op moeilijkheden bij toepassing van het Goor de heer Maring naar voren gebracht.
De heer MARING maakte er dan ook geen voorstel van.
Het voorstel van B. en W. werd vervolgens z. h. st. aangenomen.

10. Idem tot verhoging van het subsidie aan muziekcorpsen.
De muziekvereniging "Nieuw Leven" heeft verzocht in aanmerking te mogen komen voor toekenning van subsidie krachtens de op 14 November 1950 vastgestelde regeling voor een op 10 Maart a.s. te geven uitvoering.
De commissie van advies voor culturele zaken, hierover door B. en W. gehoord, is van oordeel, dat de door Nieuw Leven — en hetzelfde geldt voor Deo Dicaeus en Patrimonium — te geven concerten niet zijn te rangschikken onder cultureel verantwoordelijke uitvoeringen als bedoeld in de hiervoor aangehaalde subsidieregeling en dat derhalve toepassing der regeling niet mogelijk is.
Juister acht genoemde commissie, dat de thans door genoemde drie korpsen genoten subsidies, waarvoor jaarlijks door elke vereniging twee openbare concerten worden gegeven, worden verbuigd en dat het korps van het Legers des Heils met andere korpsen op den lijn wordt gesteld. De commissie motiveert haar standpunt met een verwijzing naar de algemene stijging der kosten, welke ongetwijfeld ook voor de muziekverenigingen van invloed zijn.
B. en W. kunnen zich met deze gestelde verhoging verenigen en stelden voor de betrekkelijkste prijs van f 500,— (584) te verhogen, tot wederopzegging ten ingaande met 1951, met 3 maal f 100 en 1 maal f 140, in totaal alsof met f 440.
Aanvragen om subsidie krachtens de algemene regeling als die van "Nieuw Leven" en mogelijk van de andere korpsen, worden, bij aanvaarding van dit voorstel, dan zonder bezwaar voor de

Onstwedde. Spr. meende dat de raad zich moest verzetten tegen gelijkstelling van een gemeente met een stedelijk karakter als Winschoten met een plattelandsgemeente. Bovendien is op de begroting een salaris uitgetrokken van f 1800. De raad zou al heel inconsequent zijn, als hij nu een salaris van f 1400 accepteerde. Spr. meende dat de raad de adviseurs het salaris op f 1800 te bepalen.
De heer MEIJN ondersteunde dit voorstel.
De heer ROOKMAKER kon zich er echter niet mee verenigen. Hij meende dat een wethouder in een uitgetrokken gemeente van Onstwedde en Winschoten heel wat meer moeite zal hebben zich goed in te werken en met de zaken op de hoogte te zijn als in een gemeente als Winschoten, waar men in een kwartiertje dwars door heen fietst. Spr. was niet voor het bepalen van een uitzoningspositie als die positie niet aanwezig is. Hij was van oordeel dat ook niet voor te bepalen in de geest als de heer Bauman had voorgesteld.
De heer STRIEZENAU herinnerde er aan dat bij de behandeling van de begroting de communistische fractie zich tegen het bepalen van het salaris der wethouders op f 1800 had verzet. Zij had zich op het standpunt gesteld, dat beide wethouders een behoorlijk inkomen naast hun wethouderschap hadden. De gewone arbeider heeft ook niet meer dan 10 procent gekregen en spr. meende dat de wethouders ook niet meer behoeften te hebben. Wat de classificatie betreft, was spr. voor verandering, maar laat men dan proberen de salarissen van de laagstbezoldigden omhoog te krijgen.
De heer HAAGSMA was het met de heer Rookmaker eens. Hij meende dat klasseverschil tussen landelijke gemeenten en gemeenten met stedelijk karakter niet bestaat. Spr. vond het overigens opmerkelijk, dat verbetering der laagst bezoldigden zolang slepende is gehouden, terwijl men zich wat de salarissen van de wethouders betreft het vuur uit de sloffen loopt. Spr. meende dat dit komt omdat zij er zelf bij betrokken zijn.
De VOORZITTER zette even recht, dat van de zijde van het college geen voorstel werd gedaan. Het liet alles aan de raad over.

De heer SWIER wees er de heer Haagsga op, dat het niet ging om het bedrag van f 1800 maar om het feit dat de raad moeilijk met een bedrag van f 1400 kan meekomen, terwijl hij het salaris op f 1800 heeft vastgesteld.
De heer STRIEZENAU merkte op, dat de communistische fractie zich tegen een salaris van f 1800 had verzet. Zij draagt voor dit besluit geen enkele verantwoordelijkheid.
Het voorstel-Bauman, te adviseren het salaris op f 1800 te brengen, werd vervolgens aangenomen met 8 tegen 8 stemmen. Tegen de V.V.D. en de comm. fractie. Beide wethouders onthielden zich van stemming.

12. Idem tot het verlenen van credit voor het aanbrengen van een plantsoen bij de nieuwe huishoud- en industrijschool.
B. en W. deelden in hun voorstel mede, dat zij in verband met de officiële opening van de school op 25 Februari j.l. bij uitzondering reeds vóórdat de raad een beslissing heeft genomen, gedeeltelijke uitvoering aan het plan hebben gegeven. Daartoe was mede aangeleend het feit, dat voor de gemeentelijke sociale werkvoorzieningsregeling voor handarbeiders in de betrokken week geen voldoende objecten aanwezig waren. B. en W. verzochten hieraan alsnog goedkeuring te hechten en voor dit doel credit te verlenen van f 3000,—.
De heer BRUINING verwees B. en W. dat zij weer eens met een voorstel bij de raad kwamen, terwijl het werk al in uitvoering was. Hij had vernomen, dat een half jaar geleden reeds door gemeentebestuur en schoolbestuur plannen waren besproken voor bepaling.
meende, dat B. en W. de goede weg hadden moeten bewandelen en tijd met

van haar woning voor dubbele bewoning een bijdrage te betalen van maximaal een derde der geraamde kosten ad f 800 = f 200.
Z.h.s. aldus besloten.

15. Idem tot terugkoop van bouwterrein.
Conform besloten.

16. Idem tot het nemen van percelen uit het grondgebied.
B. en W. stelden voor uit het grondgebied te nemen:
a. Voor de verdere bouw van de 145 woningen: 19.120 m² à f 6.50 per m² = in totaal voor f 124.280,—.
b. Voor de bouw van elf duplex woningen: 2.900 m² à f 6.50 per m² = in totaal voor f 19.450,—.
c. Voor de bouw van zes woningen: 950 m² à f 6.50 per m² = in totaal voor f 6.175,—.
d. Voor de bouw van 22 woningen: 3270 m² à f 6.50 per m² = in totaal voor f 21.255,—.
e. Voor wenen, groenstrooken en plantsoen 9210 m².
Aldus besloten.

17. Idem tot wijziging van het besluit tot aankoop van grond van B. Sportel.
Gedeputeerde staten maken bedenkingen punt 9 van het raadsbesluit van 14 November 1950, no. 13a, tot aankoop van een perceel gronden van B. Sportel, ten behoeve van de te maken verbindingsweg, Oudewerfslaan-uitbreidingsplan Bobovenuren.
Bij dat punt wordt, in een besluit van privaatrechtelijke aard, vrijstelling gearandeerd van de heffing van precario-rechten voor een zonscherm, dat Sportel boven de over te dragen grond wenst aan te brengen, welke heffing een onderwerp van publiek recht uitmaakt. Dit is in strijd met een arrest van de Hoge Raad van 6 Februari 1931.
Na overleg met Sportel heeft deze zich er mede accoord verklaard, dat het gewaardeerd bedrag van zijn besluit van 14 November 1950, no. 13a, komt te vervallen.
B. en W. stelden voor bedoelde voorwaarde in te trekken.
Overeenkomstig het voorstel besloten.

18. Idem tot verhuur van een deel van het industrieterrein.
B. en W. stelden voor aan de gebr. Steenhuis alhier een gedeelte van het industrieterrein, groot 35 X 35 meter, te verhuren voor een huurprijs van f 30 per maand.
Z.h.s. aldus besloten.

19. Idem tot verkoop van bouwterrein aan de Kastanjelaan.
In de vorige vergadering heeft de raad zich verenigd met het voornemen van B. en W. aan de N.V. Bouwkas Noord-Nederlandse Gemeenten bouwvolume af te staan voor de bouw van 28 woningen aan de Kastanjelaan.
De directeur van deze N.V. verzocht thans de nodige gronden aan hem te verkopen, opdat t.z.t., zodra de toekomstige eigenaren bekend zijn en B. en W. deze voor accoord hebben bevonden, de percelen vlot kunnen worden doorverkocht.
B. en W. menen de prijs van de grond te moeten stellen op f 5.25 per m². Aangezien de juiste oppervlakte nog niet bekend is, stelden B. en W. voor hen te machtigen tegen genoemde prijs en overigens onder de z.g. algemene voorwaarden, tot verkoop over te gaan.
De raad verenigde zich met het voorstel.

20. Idem tot toekenning van credit voor het aanbrengen van kasten in de tribune van het sportterrein.
B. en W. stelden voor ten laste van het sportbedrijf een credit te verlenen van f 350 voor het aanbrengen van vier materiaalkasten in één der kleedkamers onder de tribune op het gemeentelijk sportterrein en B. en W. te machtigen deze kasten te verhuren voor f 12.50 per kast en per jaar.
Z.h.s. aldus besloten.

(Vervolg op pag. 2).

Gemeenteraad Winschoten

(Vervolg van pag. 1)

- 21. Idem tot vernieuwing der lochtinstallatie in het slachthuis. Aldus besloten.
- 22. Idem tot aankoop van grond aan het Markplein voor troitroiverbetering. B. en W. achten bekend, dat zij het voorstel van de directeur van gemeentewerken tot verbetering van het Markplein in verband met de precare situatie der gemeentefinanciën niet terstond voor uitvoering vatbaar achten. Zij meenden evenwel reeds thans een perceel grond van de heer H. J. M. Roest te moeten overnemen voor troitroiverbetering en stelden voor, hiertoe te besluiten. Conform het voorstel besloten.
- 23. Idem tot beschikbaarstelling van krediet voor inrichting woonwagencamp. B. en W. stelden voor, hun een krediet te verlenen van f 13.750.— tot het aanleggen van een woonwagencamp te Winschoterzijl. Zij zullen zich nader beraden over de eventueel door de gebruikers te betalen vergoeding. Mevr. LAMBRIS—BLOKZIJL vond het bedrag nogal hoog. Spr. vroeg op welke wijze B. en W. de verschuldigde huur dachten binnen te krijgen. Het voorstel werd in verband met een rijksonderzoek naar woonwagencampen door B. en W. ingehouden.
- 24. Idem tot toekenning van krediet voor verplaatsing van een transformatorstation. De N.V. Maatschappij tot aanleg en exploitatie van Laagspanningsnetten deelde mede, dat het F.E.B., ter verbetering van de stroomvoorziening in deze gemeente, besloten heeft een nieuw transformatorstation te plaatsen op het punt van samenkomst van de Garst en de Pekelderstraat, waarmede de bestaande stations bij de fa. Drège en bij de Sint Vitusstraat aan de Garst komen te vervallen. Voor deze voorziening zal een aantal kabels moeten worden gelegd tot een gezamenlijke lengte van plus minus 580 meter. De kosten hiervan, inclusief bijkomende montagewerkzaamheden en bouwsalaris, geheserd op het huidige prijspeil, worden vrijblijvend begroot op f 5500. De N.V. wijst er op, dat in verband met de steeds wisselende materiaalprijzen rekening moet worden gehouden met een eventueel hogere uitgaaf. Met het oog op de sterk ongunstiger wordende materiaalsoort wordt op een spoedige beslissing aangedrongen. Een en ander gaf B. en W. aanleiding de raad voor te stellen het nodige krediet voor deze voorziening beschikbaar te stellen. De heer VELDHUIS vroeg of ook dit voorstel mosterd na de maal tijd is. Naar hij noemde was het transformatorhuisje reeds klaar. Spr. vroeg of de kabels er ook reeds liggen. In dit geval zou een beroep op spoed in verband met de prijsstijging een rare indruk geven. De V.O.R.Z. antwoordde, dat er twee instanties bij de zaak betrokken zijn, het P.E.B. en Laagspanningsnetten. Het P.E.B. heeft de verplaatsing van het transformatorhuisje bekostigd. Laagspanningsnetten moet nu de stroom betrekken uit het nieuwe station en daarvoor moeten kabels worden gelegd. De kosten daarvan vraagt Laagspanningsnetten van de gemeente. Spr. geloofde niet, dat er reeds kabels gelegd waren. De heer NANNINGA kon mededeelen, dat in elk geval de kabels voor de straatverlichting nog niet gelegd waren. Z.h.s. werd hierna het voorstel van B. en W. aangenomen.
- 25. Idem tot afschrijving kosten Winthil. Van het dagelijks bestuursrapport d.d. 1510 ontvingen B. en W. een accountantsrapport betreffende het gevoerde

voor uito van f 120 tot f 190 per klokkuur, met 10 jaarlijkse verhogingen van 7,5 per klokkuur. Deze regeling sluit, wat betreft de minima aan bij de schaal, welke bij Kon. besluit van 7 Februari 1951, voor het vakpersoneel is vastgesteld, behoudens dat het aanvangssalaris voor het g.l.o. en v.g.l.o. met 1 moet worden verhoogd. Ten aanzien van de stelsel van de 10 jaarlijkse verhogingen van 7,5 te kunnen handhaven, zal het bedrag van f 176 als maximum voor het g.l.o. en v.g.l.o. op f 177 moeten worden gebracht. Hetzelfde Koninklijk besluit geeft eveneens aan de bedragen die door het handwerkpersoneel ten minste moeten worden genomen. De „Bezoldigingsverordening“ kent voor dit personeel slechts in één geval een minimum en maximum. Er is naar B. en W. menen geen aanleiding deze regeling te wijzigen. Zij stelden voor ten aanzien van het vakpersoneel overeenkomstig het voorstaande te besluiten. Het voorstel van 9 Dec. 1950 betreffende de weekloners moet, zoals in de aanhef reeds werd medegedeeld, nader worden gewijzigd. Het daarop betrekking hebbende gedeelte uit dat voorstel werd door B. en W. hierbij teruggenomen. Zodra de nieuwe voorstellen in de commissie voor georganiseerd overleg zijn behandeld, zullen zij hierop terug komen. Over dit punt ontspan zich een langdurige en zelfs voor ingrijpende raadsleden discussie. In hoofdzaak was het een duel tussen de communistische fractie en de woordvoerder van B. en W., de heer Folklinga. De communistische raadsleden beschuldigden B. en W. ervan het bekende rapport-„Uitblik niet te hebben uitgeleut en er niet uit te hebben gehaald wat er voor de arbeiders in gemeentedenst inzaf. Door de heer FOLKINGA werd dit echter ten stilligste ontkend en bevestigd, dat B. en W. alle verbeteringen hadden doorgevoerd, die door genoemd rapport mogelijk waren gemaakt. Tenslotte werd op voorstel van B. en W. besloten, overeenkomstig het voorstel van B. en W. te besluiten om verschillende personen niet te duperen, terwijl nader in georganiseerd overleg nog zal worden bekeken, met ingang van welke datum de verbeteringen zullen ingaan.

27. Idem tot vaststelling van woninghuur. Ter uitvoering van de nieuwe Huurwet van 13 October 1950, mogen de huizen van de woningen die gebouwd zijn vóór 27 December 1940, met 15 % worden verhoogd. Genoemde huurwet is op 1 Januari in werking getreden. De verhoging moet worden berekend van de z.g.n. „naakte huur“. De verhoogde huurprijs wordt voor iedere termijnbetaling naar boven afgerond op een veulvoud van vijf cent. Onder de gemeente-woningen bevinden zich percelen, welke in verband met de matige onderhoudstoestand volgens B. en W. niet of niet geheel voor de 15 % huurverhoging in aanmerking komen. Overeenkomstig de adviezen van de directeur van gemeentewerken stelden B. en W. voor de woninghuizen vast te stellen. Mevr. BÛRCHERS—VOS stelde voor, dat B. en W. het voorstel zouden terugnemen, opdat de raadsleden meer tijd zouden hebben de zaak te bestuderen. De heer SCHUSTER vestigde de aandacht op perceel Engelsestraat 39. Hij zou graag zien, dat die woning van de lijst van woningen waarvoor de huurverhoging zal gelden, werd geschrapt. De heer HAAGSMA wees er op, dat was uitgekomen, wat hij had voorspeld: verschillende mensen hebben niet tegen

doch een zodanig ingrijpend plan is onder de huidige zeer moeilijke financiële omstandigheden bezwaarlijk te verwezen en verzet een langdurig overleg. Inmiddels moet rekening worden gehouden met het bepaalde in art. 61. jo. art. 98 der Onteigeningswet, behoudens dat de onteigende het afgestane kan terugvorderen in de toestand, waarin het zich aldaan bevindt, indien tegevolge van de besloten maatregelen de onteigende zijn machtige was uit de weg te ruimen, met het werk, waartoe werd onteigend, niet binnen 10 jaar, nadat het eindvonnis van onteigening in kracht van gewijsde is gegaan, een aanvang is gemaakt. Met het oog op deze bepaling is door ons overleg geleegd met de onteigende, teneinde na te gaan of en zo ja onder welke voorwaarden zij bereid waren van mogelijke aanspraken uit deze bepaling afstand te doen. Willen de heer Adinga heeft tot ons gevoegen verklaard, dat hij van elke actie uit dezen hoofde afzag, doch bij heel de Onteigening, welke voortvloeit van het beoogde perceel troffen was die bereidwilligheid niet aan. Alhoewel nog overleg gaande is met hem om tot een aanvaardbare oplossing te komen, moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat geen resultaat hiermede wordt bereikt, in welk geval de gemeentebestuurder zal worden genoodzaamd om zeer schadelijke gevolgen voor de gemeente te voorkomen. Immers in dat onverhoopte geval is het nodig dat vóór 14 Mei a.s. met de uitvoering van dit werk is begonnen, omdat op die datum het betreffende vonnis in kracht van gewijsde is gegaan. Dit nu kan alleen worden bereikt, indien de gemeente besluit om voortuitlopend op de verdere plan tot afbraak van dit perceel over te gaan. In bijgevoegd advies van de directeur van gemeentewerken is de technisch-practische wijze hiervan nader bevestigd. Alhoewel wij uiteraard ook rekening hebben gehouden met de mogelijkheid, dat onder de bovengeschetste omstandigheden een eventuele actie van de zijde van de heer Oosting tegen de gemeente door de rechter zal worden afgewezen, nu de onmacht van de gemeentebestuurder in dit verband is vaststaat, menen wij dat wij de gemeente het risico van een ander oordeel bij de rechter niet mogen laten lopen en zien wij ons tot ons leedwezen en zeer tegen onze zin genoodzaakt Uwe vergadering te vragen overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit ons te machtigen het afbraak van dit pand te kunnen overgaan. Ten overvloede voegen wij hier nog aan toe, dat overleg is gepleegd met het Departement van Wederopbouw en Volkshuisvesting over een tussentijdse verandering van deze bepaling uit de Onteigeningswet, houdende schrapping of verlenging van deze uitspraak voor normale tijden bedoelde termijn van tien jaar, doch wij kregen tot onze spijt de indruk, dat ingrijpen van de wetgever in deze zin op korte termijn niet is te verwachten. Aldus besloten.

29. Idem tot het vragen van verlenging van de termijn voor herziening van het uitbreidingsplan. Bij besluit van gedeputeerde staten van 5 December 1947 is tot 3 Sept. 1950 ontheffing verleend van de verplichting tot herziening van het uitbreidingsplan dezer gemeente. Deze termijn is inmiddels verstreken, zodat verder uitstel niet worden gevraagd. Alhoewel een groot deel van het werk is verricht, dient er rekening mede te worden gehouden, dat de verdere administratieve en technische voorbereiding en uitwerking nog geruime tijd zal vragen. B. en W. lieten in de raadsvergadering van 25 Mei 1949 reeds blijken, van hun verzoek om ontheffing, dat zij mogelijk te voorkomen en hebben het vertrouwen, dat zij in staat zullen zijn deze aangelegenheid aan het einde van dit jaar aan de orde te stellen. Intussen licht het B. en W. raadzaam

men besluit moet worden teruggekomen? De heer BRUINING lichtte de vragen uitvoerig toe. Aan de hand van door hem ingewonnen Informaties bevestigde hij, dat het in genoemde vaststaand, dat hier een tweede ziekenhuis zou komen. Hij meende dan ook, dat het voorstel van B. en W. ongefundeerd was geweest en dat B. en W. alvorens het voorstel te doen, zich eerst voldoende op de hoogte hadden moeten stellen. Hij meende, dat het aan grote twiifel onderhevig was of hier wel een tweede ziekenhuis gesticht zou worden, vroeg een nader onderzoek en eventueel terugkoming op het besluit. De V.O.R.Z. deelde mede, dat het college niet in staat was thans op de vragen te antwoorden. In de volgende vergadering zou het op deze zaak terugkomen.

LANDBOUW

HOEVEEL PACTHET BETALEN WE?

Als we de cijfers betreffende de gemiddelde pachtprizen naast elkaar zetten, zoals die in de laatste jaren betaald worden, dan zien we dat ondanks de bezetting van de pachten sinds 1940 een belangrijke stijging is opgetreden. Het centraal Bureau voor de Statistiek geeft op, dat de gemiddelde pachtprizen per hectare in 1940 voor boerderijen f 77 bedroegen in 1948/49 f 99.— en in 1949/50 f 102.— Dit is dus een stijging van ruim 30 %. In de landbouw wordt nu bouwlund en het grasland was de stijging geringer, n.l. resp. van f 81.— tot f 88.— en van f 81.— tot f 92.— per ha. In de tuinbouw zijn de pachten daarentegen enorm gestegen en wel van f 195 in 1940 tot f 281 in 1949/50. In de gespecialiseerde tuinbouwgebieden liggen de pachten trouwens nog ver boven dit gemiddelde en stijgen ze nu f 239 tot f 340. Zuid-Holland bereikt een maximum met f 383 per ha. tuidrijer. De laagste pachten worden betaald voor boerderijen in Overijssel, waar het gemiddelde in 1949 per hectare was f 67, daarop volgt Drenthe met f 75, Noord-Brabant en Limburg beide met f 80, Gelderland f 85, Utrecht f 96, Friesland f 105, Zeeland f 106, Zuid-Holland f 112, Noord-Holland f 116 en Groningen f 122. Men kan hieruit afleiden, dat niet alleen de grondsoort een belangrijke invloed op de hoogte van de pacht heeft, maar ook de stand van de ontwikkeling van de landbouw. Vandaar dat de top wordt bereikt in Groningen, waar men op in het algemeen zeer vruchtbare grond de akkerbouw uitoefent op een wijze, die men bijna wetenschappelijk-industrieel zou kunnen noemen. Uit deze cijfers blijkt tevens, dat het in het verband van verhoging van pachtprizen toch niet mogelijk is de natuurlijke stijging van de rondrente te keren, al zijn de pachten lang niet zoveel gestegen als met de geldswaarde enerzijds en met de toeneming der productiviteit anderzijds in overeenstemming zou zijn.

BINNENLAND

„Johan Maurits van Nassau“ naar Nieuw-Guinea

Naar het A.N.P. verneemt zal Hr. Ms. fregat „Johan Maurits van Nassau“ in de loop van de volgende maand uit Nederland naar Nieuw-Guinea vertrekken.

Middenstandspartij protesteert tegen stopzetting suikeraflevering

De Middenstandspartij, waarvan het secretaris, sravenhage is gevestigd, heeft de minister van economische zaken een telegram gezonden waarin zij mededeelingen als zou de suiker

de week de nieuwe suikerprijs bekend zal worden en het afleveringsverbod der fabrieken zal zijn opgeheven, omdat anders niet uitgesloten is, dat de handel in suiker ernstig zal stagneren. In dit het geval dan vindt dat niet zijn oorzaak, zoals uit bovenstaande mag blijken, in het vormen van voorraden bij winkelier en grossier, maar het is alleen het gevolg van het feit, dat de fabrieken niet genoeg afleveren. De toekomstige detailprijs voor suiker hangt nauw samen met de politiek van het nieuwe kabinet. Het is niet te verwachten, dat een nieuwe suikerprijs bekend zal worden alvorens een nieuwe regering is gevormd.

Militaire jeep maakte rare capriolen

Dinsdagmiddag zette een militaire jeep op het Wilhelminalplein te Roermond koers in de richting van de Maasbrug. De bestuurder maakte in de bocht bij het landbouwhuis zo'n scherpe draai, dat de wagen op twee wielen liep en twee inzittenden op de weg werden geslingerd. Zij kwamen er gelukkig goed af. Direct hierna maakte de jeep weer zo'n rare sprong, waarvoor twee andere militairen uit de jeep worden gewipt. De bestuurder bleef dus in zijn eentje over. Ditmaal waren de gevolgen heel wat ernstiger; een militair bleek een hersenschudding en de ander een armbreuk te hebben opgelopen. Belden werden naar het St. Laurentius ziekenhuis overgebracht.

Fietsers opgetet!

Rijwielachterlicht moet rijkskeurmerk dragen.

In het wegeverkeersreglement is thans voorgeschreven, dat een fiets moet zijn voorzien van een goedgekeurd achterlicht en na 1 Jan. 1953 van een goedgekeurd reflector. Kortgeleden zijn echter, zo bericht de A.N.W.B. de keuringsvoorschriften van rijwielachterlichten verschenen. Daaruit valt te lezen, dat slechts die achterlichten goedgekeurd kunnen worden, die tegelijk een reflecterende werking hebben. Zowel de uitvoering als achterlicht met één glas dat tevens reflector is, als de uitvoering „achterlicht en aparte reflector in één montuur“ zijn toegestaan. Verwacht mag dus worden, dat het wegeverkeersreglement t.z.t. in bovengenoemde zin gewijzigd zal worden. De A.N.W.B. raadt dan ook aan: 1e. Slechts achterlichten te kopen met rijkskeurmerk. Dit bestaat uit het woord „Rijkskeur“ en een volnummer. Dit rijkskeurmerk kan zowel rechthoekig als rond van vorm zijn. 2e. Geen aparte reflectoren aan te brengen. Aangezien het uitermate moeilijk is achterlichtglazen tegelijk goed lichtdoorlatend en licht reflecterend te maken, geeft de A.N.W.B. de voorkeur aan die uitvoering, waarbij een achterlicht en een aparte reflector in één montuur zijn opgenomen.

BEURSOVERZICHT

Weinig verandering, staatsfondsen lager.

Amsterdam 7 Mrt. De betere stemming, die gisteren tegen slot inzette, werd vandaag niet ten volle gepronoveerd. Van een zwakte houding van de markt was weliswaar geen sprake, maar de affaire had vandaag bitter weinig te betekenen en de meeste sectoren waren min of meer prijslopend. Belangrijk nieuws voor de beurs was er eigenlijk niet; de conferentie van de vier plaatsvervangende

Radio-Programma

VRIDAG 9 MAART.

HILVERSUM I, 402 m.

7.— VARA. 10.— VPRO. 10.20 VAR. 12.— AVRO. 16.— VARA. 19.30 VPRO. 21.— VARA. 22.40 VPRO, 23.— VARA.

VARA: 7.— nieuws, 7.18 gram.muziek, 8.— nieuws en weerberichten, 8.18 gram.foonmuziek, 8.50 voor de huisvrouw, 9.— gram.muziek (9.30—9.35 waterstaand.), VPRO: 10.— „Kinderen en mensen“ causerie, 10.05 morgenwijdning, VARA: 10.20 gram.muziek, 10.30 voor de vrouw, 10.45 alt en piano, 11.05 voordracht, 11.25 orgel en zang, VPRO: 12.— orgel en viool, 12.30 land- en tuinbouwmededelingen, 12.33 sportpraktijk, 13.— nieuws, 13.15 Ayro-allerie, 13.20 Metropole-orkest 14.— kookkunst, 14.20 kamer-orkest, 14.50 boekenschouw, 15.10 gram.foonmuziek, 15.35 herengymnastiek, VARA: 16.— gram.muziek, 16.30 voor de kinderen, 17.— filmprogramma, 17.30 muzikale causerie, 18.— nieuws, 18.15 speltheater, 18.45 „Denk om de bocht“, 19.— meisjesjeuk, 19.15 prijszpraatje, VPRO: 19.30 „De roep om geloof in deze tijd“, causerie, 19.50 berichten, 20.— nieuws, 20.05 boekbespreking, 20.10 viool en piano, 20.35 „Neutraliteit“, causerie, VARA: 21.— populaire meelodieën, 21.30 aethertrouwen, 22.— buitenlands weekoverzicht, 22.15 lichte muziek, VPRO: 22.40 „Vandaag“, causerie, 22.45 avondwijdning, VARA: 23.— nieuws, 23.15 „Huwelijk van A tot Z“, causerie, 23.30 gram.muziek.

HILVERSUM II, 298 m.

7.00—24.00 NCRV.

NCRV: 7.— nieuws, 7.15 ochtendgymn., 7.30 gram.muziek, 7.45 een woord voor de dag, 8.— nieuws en weerberichten, 8.15 gewijde muziek, 8.45 gram.muziek, 9.15 voor de zieken, 9.30 gram.muziek, 10.30 morgendenkt, 11.— pianorecital, 11.30 gram.muziek, 11.55 idem, 12.30 land- en tuinbouwmededelingen, 12.33 amusementmuziek, 13.— nieuws, 13.15 banjo-ensemble, 13.45 gram.muziek, 14.— tuinbouwpraatje, 14.15 gram.muziek, 15.— voordracht, 15.20 kamermuziek, 16.— gram.muziek, 16.15 herengymnastiek, 16.40 voordracht, 17.— gram.muziek, 17.30 Friese uitzending, 17.45 volksmelodieën, 18.— maandoverzicht Kon. marine, 18.10 gram.muziek, 18.30 „Langs de weg in dienst van het Nederlands Bijbelgenootschap“, causerie, 18.45 vocaal kwartet, 19.— nieuws en weerberichten, 19.15 regeringsuitzending: „Verklaring en toelichting“, 19.35 „Een Goed woord voor een goede zaak“, 19.40 radiokrant, 20.— nieuws, 20.05 radio philh. orkest en solist, 21.25 „Techniek en wetenschap“, causerie, 21.45 orgelconcert, 22.— „De levende kerk“, causerie, 22.15 alt, cello en piano, 22.30 „Langs wegen v. kunst en schoonheid“, 22.45 avondverdenking, 23.— nieuws, 23.15 gram.foonmuziek.

REG. OMBROEF NOORD, 183 m.

19.15—19.30 De Stem van het Noorden. 19.30—20.00 Drense uitzending. „De Naolact'n'schap“, diel II, heurspel in drie bedrijven deur Jans Jansen. Personen: Vrouw Holtkamp (mevr. Habing), Brinke, Wilm Holtkamp (Jan Kuyper), Harn, heur zoon (mr. K. v. Dijk), Geert, bruur v. Harn (Jan v. Dijk), Vrouw Smachtink (Bibi Hoities), Smachtink (Max. Douwes), Vink (Gosso Berga), Vrouw Braom (mevr. Vos-van Lunzen).

Petroleumondernemingen

Dordsche Petr. Mij.	280%	283
dito Petr. Aand.	298%	298½
Kon. Petroleum Mij	313%	313½
dito Oor.-aand.	312%	312¼

Verbinding no. 69.
No. P. 20/1951.

Handwritten note:
a. p. 10/10/51

VERTROUWELIJK.

UITTAKESSEL
Uitnod 348
Ver 00.967
o.a.v. 10
Det. 13-6-51
Post 4.c.

~~00.248~~ / 00.967

7 Mei 1951.

Bij deze heb ik de eer U te doen toekomen het rapport
No. R. 25/1951, d.d. 7 Mei 1951, van mijn dienst.

Handwritten mark: P.

Handwritten numbers:
221
01.11.51

8 MEI 1951
ACD/109087

18 0501
Handwritten signature: [unclear]

Politiepolitie 's-Hertogenbosch.
Inlichtingendienst.

1.25/1951. VERTROUWELIJK.

R A P P O R T .

Overwerp:
Politiek overzicht over
1 1951.

De Inlichtingendienst 's-Hertogenbosch heeft de eer ten aanzien van de politieke toestand in de gemeente 's-Hertogenbosch U het navolgende te rapporteren:

Op politiek gebied is het de afgelopen maand in deze gemeente zeer rustig geweest. Van enige activiteit in de partijen is niets kunnen blijken.

Namens de Nederlandse Vredesraad was bij een zaalhouder een aanvraag ingediend om ter gelegenheid van de 1-Mei viering de beschikking te mogen hebben over de zaal, tot het vertonen van films. De zaalhouder, die een en ander doorzag, heeft aan de aanvrager geen zaal verhuurd.

Bij het college van Burgemeester en Wethouders werd door Andries Bakker, geboren te Sneek, 25-7-1900, gemeenteraadslid voor de CPN, wonende te Eindhoven, Zonnencoestraat no. 16, schriftelijk vergunning verzocht namens de Nederlandse Vredesraad om op 1 Mei 1951 een openlucht-meeting te mogen houden op een terrein aan de rand van 's-Hertogenbosch. Op deze aanvraag werd afwijzend beschikt. Het onderwerp van de rede, die Bakker zelf zou houden, was: "Vrede is het belang der volken."

Door geen enkele partij is in deze gemeente enig uiterlijk vertoon gebracht ter gelegenheid van de 1-Mei viering.

Overigens hebben zich in deze gemeente op politiek terrein geen bijzonderheden voorgedaan.

E I N D E

's-Hertogenbosch, 7 Mei 1951.

of 967 x

No : 260

DIENSTGEHEDE

Onderwerp : Protestvergadering van de
COMMUNISTISCHE PARTIJ, afde-
ling Beverwijk, gehouden op
Donderdag 31 Mei 1951 in het
" Kennemer Theater " te Bever-
wijk.

UITTREKSEL
Uit: 00 244 N.H
Voor: 00 967
o.a.v.: B III
Dat.: 2/7-57
Par.: 788

Omstreeks 20.15 uur opent de voorzitter J. ZUIDERSMA uit Be-
verwijk, die met zijn partijgenoten Schwartz uit Beverwijk, bei-
den gemeenteraadslid te Beverwijk voor de C.P.N. en het gemeente-
raadslid JAN SCHALKER uit Rotterdam, tevens lid van de Eerste
Kamer der Staten-Generaal, aan de bestuurstafel op het toneel
zaten, de vergadering.

Hij zette uiteen waarom deze protestvergadering was be-
legd, namelijk om de arbeidersbevolking van Beverwijk uiteen te
zetten welke lastercampagne tegen de C.P.N. werd gevoerd. Hij de-
eelde voorts mede dat er uitnodigingen waren verzonden aan de
fractievoorzitters van alle overige politieke partijen in Be-
verwijk en aan de Heer BONNEMA, die de reactie in de pers met
zijn lastercampagne vertegenwoordigt. Vervolgens stond hij uit-
voerig stil bij de werkzaamheden van de C.P.N.-fractie gedurende
de laatste zittingsperiode in de Beverwijkse Raad. Hij schetste
de tegenwerking die de C.P.N. in Beverwijk allerwege ondervindt
door het verbieden van een film, of wanneer aanvragen op tijd
werden ingediend, dan kon men pas dezelfde avond voor de uitge-
schreven vergadering of film de vergunning om 18 of 18.30 uur
op het Bureau van Politie halen, zodat er geen tijd voor was
om hiervoor behoorlijk propaganda te kunnen maken. Met de ver-
kiezingen werd een meetingsterrein geweigerd, geweigerd werd een
aanvraag voor een geluidswagen, het toneelstuk " Aller Zielen "
van Herman Heijzsmans werd verboden om op te worden.
Alle voorstellen die van de C.P.N. fractie komen worden getor-
pedeerd. Wij hebben, hoewel we drie zetel in de Raad hebben
geen enkele Wethouderszetel. De Anti Revolutionairen, die
allechts over een zetel beschikken, bezetten er wel één. Op last
van Truman gaat men met de reactie mee, aldus Zuidersma. Alle
fracties zijn opgenomen in de verschillende commissies in de
Raad, met uitzondering van de C.P.N.-fractie. Op de eerste zit-
ting is door de Heer van der Horst een speech afgestoken waarbij
hij uit de school klapte. Hij zeide, dat de belangen van de ar-
beiders naar eer en geweten zouden worden behartigd. Zuidersma
stelde echter vast, dat deze belangen alleen door de C.P.N. wer-
den behartigd.

De Burgemeester moet boven de partijen staan. Wanneer de Heer
de Weijer van de R.K. -fractie het woord voert en hij maakt in
zijn speech een "uitstapje " naar Oost- en West-Duitsland en geeft
daarover zijn zienswijze weer, dan wordt hij door de voorzitter
niet afgehamerd, doch wanneer Zuidersma het woord voert en hij
is " Akersloot " nog niet gepasseerd, dan wordt hij afgehamerd.
In de eerste zitting werd ondergetekende, de spreker, vijf keer
afgehamerd. Wij hebben beloofd het beste voor de arbeiders van
Beverwijk te zoeken. Daarom vroegen wij met Kerstmis 1949 een
dubbel kon aan het gemeentepersoneel uit te keren, hetgeen werd
geweigerd. Hetzelfde probeerden wij met Kerstmis 1950. Doch het
werd weer afgewezen. Dat er nood heerst in de gezinnen, bewijst
wel dat een vrouw in de Katholieke " Volkskrant " een adverten-
tie plaatste, waarin zij vroeg: " Geef mij een geldelijke bij-
drage " ondertekend met " Een moeder van 10 kinderen." Een

motie van orde, werd onder de tafel gewerkt. De Raad zou hierin niet competent zijn, wel B en W. Tegen een dergelijke gang van zaken wilden wij stelling nemen. Onze voorstellen om een motie te verzenden aan de Regering om geen regerings-commissaris in Finsterwolde te benoemen of om een Prijzenstop af te kondigen, werden evneens onder de tafel gewerkt. Wel werd een voorstel van gasprijsverhoging aangenomen. Wij waren hier niet voor. Een motie van afkeuring over het beleid van deze burgemeester werd onder de tafel gewerkt. Bij de vorige begroting kreeg partijgenoot Schwartz de gelegenheid om een speech van 25 minuten af te steken en de huidige politiek aan de kaak te stellen. Spreker had het iets langer gered, hij meent van een half uur. De Heer de Weijer (R.K.) sprak 15 minuten en de Heer van Dorp (P.V.D.A.) 10 minuten. In de notulen van deze vergadering kreeg de Heer de Weijer echter 54 regels, de Heer van Dorp 30 regels en ondergetekende 6½ regel. In de vergadering van 16 Mei 1951 werd voorgesteld het " Reglement van Orde " te wijzigen. Alle voorstellen zonder aan het oordeel van de Burgemeester worden overgelaten. Dit voorstel is een verkrachting van de Democratie om zo iets over te laten aan deze Middeleeuwse Burgemeester. De P.v.d.A. voert een " Kruidenierspolitiek " De Heer Romunde rekende in een bepaalde zitting voor dat de Beverwijkers zich moesten schamen, dat men niet meer opbracht voor het Rode Kruisziekenhuis te Beverwijk, n.l. 29 cent per hoofd. Wij hebben voorgesteld om de subsidie die aan het Rode Kruisziekenhuis wordt verleend met 10000 gulden te verhogen. Maar men was tegen ons voorstel. Waarom? Wel was men zo flink om het verplegend personeel een trap na te geven, doch ik durf hier hier te verklaren, dat ik er zeld verpleegd werd en dat ik vel lof over het verplegend personeel ben. Op een bedrijf als de Hoogovens wordt 12½ miljoen meerwaarde gemaakt. Dit moet niet de Hoogovendirectie maar de arbeiders ten goede komen. Neen een man als de Heer Mulder krijgt wel toestemming om buitenland-se reisjes te maken. Hij is geloof ik al twee keer naar Zwitserland geweest en nu is hij naar New-York. Vanmiddag stond ik met een " Manifest " bij het gebouw van Sociale Zaken te Beverwijk. Dat mag ook al niet meer, want ik werd bekeurd door twee agenten van Politie. Nee, laat de reactie dan maar eens kijken naar Amerika, waar de negers worden gelyncht. Wij strijden voor " Vrede en Welvaart ". Mijn partijgenoot Wichinsky sprak over de lasterende slang onlangs. Er was ruzie in de hel bij een helleoptocht. Maar aan die laster zal een einde komen en thans wil ik het woord geven aan Partijgenoot Schalker, doch wil eerst nog de vergadering in de gelegenheid stellen om met mij van gedachten te wisselen. " Geen vragenstellers.

In het slot van zijn betoog zeide Zuidersma nog o.a. " De kapitalisten zitten in hun maag met deze " Kwartjes " burgemeester. Vervolgens kreeg JAN SCHALKER het woord.

Hij begon zijn rede met erop te wijzen hoe moeilijk de bolsjewieken het 100 jaar geleden hadden gehad. Hoe men illegaal moest werken. Hoe men toen bloot stond aan vervolging en verbanning in de periode dat Marx en Engels hun geschriften schreven. In de Balkan was het idem, in de koloniale landen idem. In Duitsland tijdens het facisme idem. In de Franse revolutie voerde men de schone leuze: " Vrijheid, gelijkheid en Broederschap " Nu vandaag de dag heeft men ook nog dergelijke schone leuzen. Maar de werkelijkheid is anders. Neem b.v. de Radio, daar heerst geen Vrijheid en Democratie. In de koloniale oorlog werden 10000den Indonesiers vermoord! Nu wordt Korea plat gebrand! Waarom? Negers en onschuldigen worden op de elektrische stoel terechtgesteld. De Kapital

3.
ten hebben de mond vol over Vrijheid en Democratie. Het Kapitalisme beschikt echter over Politie, leger, Pers en Radio. Als men er wat van zegt noemt men dit "rebellie". Wanneer je in het bezit bent van een radioaansluiting kost dit F.12,-- per jaar. Dan moet je toch ook in het bezit zijn van de een of andere radiobode. Je kunt je dan iedere dag uit laten schelden. Wij vragen: "Geef ons de helft van de zendtijd van de V.A.R.A. Dan kunnen de Communisten hun commentaar geven. Dat mag natuurlijk niet want, dat zou betekenen een toename van de C.P.N. en dat wil men niet. Zelfs een man als Mr. Maarseveen meende dat er klassen in de Sovjet Unie bestonden. Dit dacht hij omdat er hier een boot was gebouwd met drie klassen. Wij moeten soberder leven, dan kunnen de Kapitalisten nog meer verdienen. Neem b.v. Wilton. Daar heeft men in die wapenfabriek in 1950, 6 miljoen verdiend. Nu reeds 9 miljoen. Maar de arbeiders zeiden, daar hebben wij voor gewerkt. Zij vroegen dan ook 24 uur extra loon. Dat zou voor die 6000 arbeiders betekenen een bedrag van F. 24000,--. De Directie zei echter "Jullie kunt doodvallen". De arbeiders hebben echter hun 24 uur gekregen. De les van Wilton is, dat hier niet alleen de C.P.N. en E.V.C. achter stond doch ook het N.V.V. In 1848 schreef men bij de uitgifte van het "Communistisch Manifest". "Een spook waart door Europa. Thans is 1/3 deel van de aarde bevrijd." Aplaus. Geen Hitler, geen Horthy, geen Pilsolsky of hoe die lui nog meer mogen heten kunnen deze opmars stuiten of aan banden leggen. Slechts één wet is in staat die vrijheid te verzekeren namelijk "Het Privaateigendom in handen van de Gemeenschap". We hebben na de oorlog een schijn democratie, een burgerlijke democratie, in overeenstemming met de kapitalistische belangen. De C.P.N. wil echter uitbreiding van de democratie, uitbreiding van de rechten, behouden van het stakingsrecht, uitbreiding van het kiesrecht en deze rechten verdedigen. Men heeft angst voor de arbeidersklasse. Men knoeit daarom aan de Grondwet, aan het Wetboek van Strafrecht en men wil de reglementen van orde wijzigen. De wet is een leugen. De Staat verdrukt. Er is nog niets veranderd. Nee het is nog erger dan voor den oorlog. In een arbeidersgezin komt men van alles te kort. Men wringt zich in alle bochten. Dat kan je beluisteren bij een van de voormannen van de P.V.D.A. de Heer Scheps die op 24-5-1951 zei: Ik trek de conclusie in normale tijden. In abnormale tijden kunnen dingen die in normale tijden goed zijn niet worden goedgekeurd en geduld. Amerika is bezig een derde wereldoorlog te ontketenen. Men kweekt een haatstemming tegen de Sovjet-Unie. Het Kapitalisme en Socialisme moet naar de hel worden verwezen. Het kapitalisme is bezig aan zijn ondergang te werken. De Socialisten zoeken verbetering langs de weg van 50 plus 1. De Communisten willen het gewelddadig, met de vaart van een sneltrein. Iedere week komt de Nederlandse regering 35 miljoen te kort op haar betalingsbalans. De schuld loopt op. Kijk wat Amerika uit geeft aan militaire uitgaven 4000 miljoen gulden per jaar. In Nederland wonen 2 1/2 miljoen arbeiders. Van dat geld zouden zij 25 jaar lang F.100,-- per week kunnen ontvangen. Neekijk dan naar de Sovjet-Unie. Daar heeft men gratis vacantie, gratis sport enz. In Frankrijk en Italië is men bezig de kieswetten te verkrachten. Het is nu niet meer 50 plus 1, doch men heeft daar een ingenieus stelsel ontworpen om de Communisten minder zetels toe te brengen. De nieuwe kieswet komt ook in Nederland. Ook in Beverwijk wil men aan het reglement van orde knoeien. Dit lijkt onschuldig. Beverwijk is de eerste stad in Nederland waar men daar aan wil knoeien. Onder leiding van de P.V.D.A. Dit is allemaal angst. Er gebeuren rare dingen in Nederland. Eén motie om Aus der Funten, de massamoordenaar, wordt verworpen.

4.
Belangrijk voor ons is wat kameraad Stalin heeft gezegd. Hij zei dat "oorlog onvermijdelijk zou kunnen worden". In 1938 zei hij: "Dat oorlog onvermijdelijk was". Laat dit een waarschuwing zijn voor de hele mensheid. Indien de oorlogstokers er in slagen de leugenpropaganda door te voeren is het voor ons beslist dat leugengordijn in flarden te scheuren. Het is een schandaal, dat een 78 jarige vredetichter, de Deken van Caterbury ons land niet mag bezoeken. Dat een Desère toegang tot ons land wordt geweigerd en terwijl hij bij het station D.P. arriveert wordt gearresteerd en teruggestuurd. Elke aanvraag daaromtrent wordt afgewezen. De arbeiders mogen niet naar de Sovjet Unie om te kijken hoe daar het leven is. De N.V.V. besturen zeggen tegen hun arbeiders: je kunt vrij gaan, maar als je terug komt wordt je ontslagen. Niet naar de Sovjet-Unie Een Drees, Vorrink en Teulings beletten het hun. Zo sprak men niet in 1947. Toen kon je nog in "Het Vrije Volk" lezen; Productiemiddelen in handen van de gemeenschap. "Men schreef, dat alles in Rusland vooruit ging. Maar dat was vlak na de oorlog. Toen kon men het grote aandeel dat Rusland in de overwinning had gehad zomaar niet wegcijferen. Nu zitten de oorlogsofhitters in het Kapiteel. Een onderdeel van de strijd voor de vrede, is ook de strijd in Beverwijk.

In de eerste Kamer werd een pleidooi gevoerd voor versobering. Buiten op het Binnenhof stonden een aantal chauffeurs hun ogen uit te kijken naar een prachtige luxe slee van 20.000 gulden, voorzien van de nieuwste snuffjes. En wie denkt u, dat na afloop van de zitting der Eerste Kamer in die prachtige slee stapte? De man die had gesproken om de versobering door te voeren, ook ten opzichte van de verpakking, zodat je dus, wanneer je om sigaretten vraagt, zo een klauwtje sigaretten kan krijgen. Deze man, de directeur van de Union-chocoladefabriek stapte in die prachtige luxe auto. Weet je wat de arbeiders daarvan zeggen? "Laat hij naar de hel lopen!" Nee, dan de democratie van de kapitalisten, waar in Amerika lynchpartijen tegenover de negers worden toegepast en in Nederland de doofpotten, de Velsers affaire, de zaak Menten en corruptie. Zo zelfs, dat een orgaan als "Militia Christie" schrijft: "Wij wensen geen lesje in democratie te ontvangen". Deze heren zijn om de wille van het voortbestaan van hun stelsel zo, zoals ze nu handelen. Daarom willen wij alle krachten in Beverwijk opwekken, een dergelijk soort democratie te bestrijden. Wij vragen u, helpt ons mede in die strijd, marcheert met ons mee naar vrijheid en geluk voor alle mensen." Aldus besloot Jan SCHALKER zijn rede.

De voorzitter Zuiderma dankte de spreker en stelde de vergadering in de gelegenheid vragen te stellen of met hem van gedachten te wisselen. Een der aanwezigen vroeg daarop, of men ook kon uitleggen wat morele herbewapening betekende. Het gemeenteraadslid voor de C.P.N. afdeling Beverwijk, Schwartz, stond deze vragensteller te woord. Schwartz zeide: "Morele herbewapening is een toverformule, die de kapitalisten gebruiken om de arbeiders koest te houden. Zij willen dat samen de moeilijkheden worden besproken. Meerdere benamingen voor morele herbewapening is "Katholiek solidarisme". Ook de Oxford-beweging schermt hier mee. Uiteindelijk is het zo, het kapitalisme blijft bestaan en de ondernemer blijft bestaan. Piet Mulder is de uitverkorene om dit smerig product voor de heren uit te werken, opdat de arbeiders zich beter kunnen laten uitbuiten." Aldus Schwartz.

Vervolgens nam Zuiderma weer het woord en las een motie voor, waarin er werd op aangedrongen de voorgestelde wijziging van het reglement van orde voor de Beverwijkse gemeenteraad niet aan te nemen. Hij vroeg de aanwezigen of iedereen het hier

mee eens was, waarna hij vaststelde, dat de motie was goedgekeurd en dat zelfs de heer Bonnema hier niet tegen had gestemd. (Hilariteit) Bonnema antwoordde: "Er hoeft zelfs geen aantekening van gehouden te worden ook!"

Verder deelde Zuiderema mede, dat de vereniging "Nederland-U.S.S.R." een culturele film zou draaien in het Luxor-Theater te Beverwijk op Donderdag 14 Juni 1951, waartoe hij de aanwezigen opwekte. Vervolgens deelde hij mede, dat op Woensdag, 20 Juni 1951, door de kameraden, w.o. kameraad Schwartz verslag zou worden uitgebracht van hun excursie naar de Sovjet-Unie. Kameraad Schwartz zal dan de laster en bedrog, die er worden medegedeeld over het leven achter het "ijzeren gordijn" uiteen scheuren. Verder deelde hij mede, dat er enkele circulaires te verkrijgen waren, waarin werd uiteengezet wat de arbeidersklasse heeft te doen. Zuiderema meende, dat de klok op het ogenblik op 5 voor 12 stond. De tijd van twijfel is voorbij. Nu, juist nu, dienen we het juiste antwoord aan de reactie te geven. Het kapitalisme is ten dode opgeschreven. Het kan nog wel heel wat ellende brengen onder de Romme's en Dreessen en de Romunde's in Beverwijk. En nu herinner ik u aan enige woorden die Lou de Visser eens sprak, de man die onlangs werd herdacht in "De Waarheid" en die zei: "Ik kan wel honderduizend van de mooiste redevoeringen voor jullie houden, maar ik moet de medewerking hebben van de propaganda van de medewerkers. Het proletariaat zal de kapitalistische maatschappij vernietigen. Dat kunnen we bereiken op de volgende wijze. De C.F.N. versterken, lid worden en er voor werken, lezen en leren. Dat kan moeilijkheden opleveren, vooral als je over de Breestraat loopt en ze zeggen: "Hij is ook al communist!" Dat kan je narigheid van Pa, Moe, broers en zusters op de hals halen, maar als je eenmaal die stap genomen hebt, ben je er trots op en je weet dan waarvoor je leeft. Werkt voor de vredesbeweging, verzamelt handtekeningen, opdat Oost en West samen hun vredes-pact sluiten. Het is een klein kunstje om het progressieve gedeelte te een trap te geven. Het is heel spoedig afgelopen met de heren. Maak propaganda onder de medewerkers, ga de Waarheid aanbevelen, denk er aan, iedere handtekening voor de vrede is een nagel aan de doodkist van de kapitalisten. Iedere abonnee is een nagel aan die doodkist. Sla spijkers aan de kapitalistische doodkist. Ondanks de tegenwerking van de Burgemeester van Beverwijk, de Dreessen en de Romunde's. De arbeidersklasse zal zegevieren, ook in Nederland." Aldus Zuiderema.

Hierna ging de vergadering omstreeks 22,30 uur rustig uiteen. In de zaal bevonden zich ongeveer 100 personen. De capaciteit van de zaal is ongeveer 400 personen. Voor de bestuurstafel hing een rode vlag, met als opschrift: Communistische Partij Beverwijk." Voorts was het spreekgestoelte van een rode vlag voorzien en lag op het toneel een rode vlag.

In het dagblad "Kennemerland" van 28 Mei 1951 kwam een artikeltje voor over deze protestvergadering, terwijl hetzelfde dagblad van 1 Juni 1951 de vergadering versloeg. Exemplaren van het ongeregelde verschijnende periodiek "Beverwijk Vooruit" werd in Beverwijk in sommige wijken huis aan huis bezorgd.

In plaats van Jan Haken, zoals daarop aangegeven, sprak Jan Schalker.

Als bijlagen worden bij deze melding gevoegd:

1. Publicatie "Kennemerland" d.d. 28-5-51.
2. Publicatie "Kennemerland" d.d. 1-6-51.
3. CPN-organ "Beverwijk Vooruit" 31-5-51.

Het personalia van de beide sprekers uit Beverwijk, van wie een informatiokaart werd ingezonden, is:

1. Jan Zuidersma, geboren Sleen 25-12-93, timmerman, wonende te Beverwijk, Alkmaarseweg 285.
2. Willem Swarts, geboren Amsterdam 12-12-15, kantoorbediende Hoogovens, wonende te Beverwijk, Eenhoornaal 9.

Beide personen zijn bestuurslid van de afdeling Beverwijk der CPN en lid van de CPN-raadsfractie Beverwijk.

De stemming op de vergadering was rustig.

Geen der door de CPN genodigde fractievertegenwoordigers van de andere politieke partijen van de Beverwijkse Gemeenteraad, heeft de vergadering bezocht.

Berichten van verhindering werden niet medegedeeld.

De journalist van het weekblad "De Kennemer" te Beverwijk, G. Bonnema, Munnikenweg 74 te Beverwijk, die eveneens een uitnodiging had ontvangen, bezoekt de vergadering wel.

De protestvergadering was belegd i.v.m. een voorstel van de P.v.d.A.-fractie tot wijziging (aanvulling) van het reglement van orde, in de Gemeenteraadsvergadering van 18 Mei 1951.

Het voorstel beoogde de burgemeester de bevoegdheid te geven datgene van de agenda af te voeren wat kennelijk niet in de raad thuishoorde.

Een verslag van deze raadsvergadering, waarbij de CPN-fractie de Raadsaal verliet, welk verslag verscheen in "De Kennemer" van 19-5-51, wordt als bijlage 4 bijgevoegd.

Op 23 Mei 1951 schreef "De Kennemer" hier een kritische beschouwing over. (Bijlage 5). Hierop volgde normaal een dergelijke beschouwing in haar nummer van 30-5-51, waarin ook de protestvergadering van 31-5-51 werd aangekondigd. (Bijlage 6).

In haar nummer van Zaterdag 2 Juni 1951 schreef Bonnema zijn kritisch verslag over deze protestvergadering, alsmede een hekelgedicht tegen de CPN'er J. Zuidersma te Beverwijk, die de journalist voor de vergadering had uitgenodigd.

Beide publicaties verschenen op de voorpagina van het blad, dat als bijlage 6 bij deze melding wordt gevoegd.

I.D.

Aan Zijn Excellentie de Minister
van Binnenlandse Zaken

Binnenhof

's-Gravenhage.-

GEHEIM.

PERSONLIJK.

Chef Centrale Inlichtingendienst.

Bureau Nationale Veiligheid

's-GRAVENHAGE.-

Krommenie-allerlei

Wie komen in de Woningcommissie?

Uitbreidingsplan voor bebouwde kom

In een nagekomen raadstuk schoven B. en W. aan de Raad: Confote de toezegging, die wij U gedaan hebben in de raadsvergadering van 10 Oct. j.l. bieden wij U onderstaand een aanbeveling aan voor de benoeming van 5 leden van de woningcommissie. De aftredenden zijn: Mevrouw G. Eskes-Jassies, Mevr. K. van Luyt-Heijne en de heren K. de Boer, F. Groot en A. Kalf. Het lijkt ons gewenst, dat naast ieder lid ook benoemd wordt een plaatsvervangend lid.

a. Door de vereniging „De Volks-woning” zijn candidaat gesteld: de heren F. Groot en P. Blank. b. Door de N.V. „De Verenigde Blikfabrieken”: de heren J. van Harlingen en H. van der Hoeven. d. Door de R.K. raadsfractie: de heer J. H. Baltus en Mevr. D. van Luyt-Heijne. e. Door de Protestant-Christelijke raadsfractie: de heren K. de Boer en J. Sman. f. Door de raadsfractie van de Partij van de Arbeid: de heren C. van Vliet en P. Zwart.

Vóór de benoeming van leden der Woningcommissie sprak burgemeester Provily de wens uit voor een spoedig herstel van de heer A. Kalf, lid van deze commissie. In een geheime zitting besprak de raad vervolgens de door B. en W. gestelde kandidaten. Van de zes dubbeltallen moest er één afvallen. Na heropening bracht de verkiezing het volgende resultaat: Leden van de nieuwe commissie werden de heren F. Groot, A. Kalf, van Harlingen, J. H. Baltus en K. de Boer als plaatsvervangende leden de heren P. Blank, F. P. v. d. Aa, H. v. d. Hoeven, J. Sman en mevr. D. van Luyt-Heijne. De heer J. Pels (CPN) protesteerde namens zijn fractie tegen de voorgestelde rijksbelasting inzake toeslag voor jongeren en de voor, aan allen 5% loonsverhoging te strekken. Met 7-5 stemmen (vóór drie leden en de heer J. Hart en mevr. De Vries-Van Mensch van de PvdA), werd het herstel verworpen, zodat de bijzondere belasting in procenten voor de jongeren gehandhaafd blijft.

namens

J. Luyt-Heijne

05967

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
 (slechts bij definitieve opberging invullen)
 O N A F G E D A A N

CO. 127049 ^v ^W 967

907

Afd./Sect.: B/III Dat.: 20/1/52 Par.: AR

Interne aanwijzingen ACD *Wat maximum hoogte moet*

ACD/ M Dat.: Par.:

ACHTEREEENVOLGENS AAN: KEW - B
 VERANTW. VOOR ADM. AFDOENING: B

H.ACD, namens deze
 Dat.: [Signature]

Afd.	Sectie	Behandeling	Afz./Par.	Dat.
<u>KEW</u>			<u>[Signature]</u>	<u>8/1/52</u>
<u>B</u>		<u>HB. BII. BIII</u>	<u>SB</u>	<u>17.1.52</u>
	<u>HB</u>		<u>W</u>	<u>18.1.52</u>
	<u>BII</u>		<u>[Signature]</u>	<u>22/1-52</u>
	<u>BIII</u>		<u>[Signature]</u>	<u>24/1.</u>
		<u>[Signature]</u> <u>20/1/52</u>	<u>[Signature]</u>	<u>27/1</u>
<u>KEW</u>		<u>zie aanbieding aan slot. [Signature]</u>		

RAPPORT AAN HKEW

VAN KB

No.: 3763

Betr.: PROPAGANDA TEGEN HET COMMUNISME.

Typ.D.

5.01 6.159
05.494 05.494 05.221
- 7 JAN. 1952
ACD/127049

Een informant werkzaam bij en goed ingevoerd in de geïllustreerde weekbladen - één der oprichters van de illegale C.P.N. in 1940 en vooraanstaand C.P.N.-functionaris in de eerste jaren na de bevrijding in 1945, een man die t. a. v. de C.P.N. volgens eigen verklaring nog tijdig de ogen zijn opengaan - deelde als volgt mede:

"Ook onder de Nederlandse bevolking kan men steeds meer anti-Amerikaanse stemmen beluisteren en wint ook hier te lande de neutraliteitsgedachte veld. M.i. is dit voor een belangrijk deel ook te wijten aan het feit, dat van Amerikaanse zijde te weinig aandacht wordt besteed aan het voeren van een gedegen propaganda onder de bevolking o.m. over het Atlantisch pact, de U.N.O., het ideële goed der wereld de vrijheid etc. Men zendt ons wel militaire wapens, doch geestelijke wapens blijven achterwege.

Dat die anti-Amerikaanse stemming uiteindelijk ten voordele komt aan het communisme, behoeft waarlijk geen betoog. Met weinig kosten en moeite kan hier toch wel iets ten goede worden gedaan, Denk eens aan de waarde van de geïllustreerde pers. Het geschreven woord verlicht met foto's, populaire artikelen, met een veel suggestiever werking dan destijds de gebrekkige propaganda van "De antwoordman". (Informant doelt hier op de financiering door de E.C.A. van de voor de AVRO-microfoon gebrachte rubriek "De antwoordman"). Laat men te bevoegder plaatse in overweging nemen dat ik tot het omschreven doel, hoogstwaarschijnlijk kan zorgdragen dat het geïllustreerde weekblad "Vizier", met een oplage van 50.000, uitgave en druk: N.V. Nederlandse Rotogravure Maatschappij te Leiden, haar weekblad met enige pagina's uitbreidt tegen een betrekkelijk geringe vergoeding voor papierkosten.

KEW

KB, 4 Januari 1952

GEEN ACTIE zonder overleg met K.B.

UITTREKSEL

Uit : OD 125

Naam: CPN- SCHOLINGSCURSUS

Voor : OD 967

Naam: MAATREGELEN EN MENINGEN TER BEPERKING BESTAAN
OF MACHT DER CPN

Ag. nr: 126587

Afz. : ID Groningen

Datum: 28-12-51

Aard van het stuk: RAPPORT over de CPN-scholingsavond geh.
te Groningen op 21 Dec.1951

.....

Daarna begon STAL te spreken over de jongste Regeringsmaatregel.
Hij gebod dat voorlopig niemand mocht bedanken als lid van de
Partij of van de E.V.C. Ook mocht men niet bedanken voor het lid-
maatschap van een van de andere organisaties die verboden waren.

Uitgetr. door: JB

Op aanwijzing van: B III

Datum: 3-4-52.

Verbinding no. 69.

No. R. 37/1951.

Den Bosch

OD 967

113495

VERTROUWELIJK.

UITTREKSEL
Uit: OD 348
Voor: OD 967
o.a.v.: B III
Dat. 11.10. '51
Par.: 4 C

R A P P O R T .

Onderwerp: Overzicht in politiek opzicht over de maand Juni 1951.

De Inlichtingendienst 's-Hertogenbosch heeft bij deze de eer U ten aanzien van de gebeurtenissen op politiek terrein in de gemeente 's-Hertogenbosch, over de maand Juni 1951, het navolgende te rapporteren:-----

Door de plaatselijke afdeling van de CPN werden deze maand in het geheel geen actie's ondernomen. Wel ondernamen leden van de plaatselijke afdeling enkele actie's, die dan geplaatst werden onder het mom van een der mantel-organisatie's van de CPN.-----

Op 9 Juni 1951 werden door: Theodorus Bonte, geb. 3 Januari 1904 te 's-Hertogenbosch, los-arbeider, wonende te 's-Hertogenbosch, Zusters van Orthenpoort no. 28, lid van de CPN, aan de ingang van de Philips-fabriek, alhier pamfletten verspreid, uitgaande van de Nederlandse Vredesraad. Een exemplaar van deze pamfletten gaat bij dat overzicht.-----

Op 26-6-1951 werd door: Mathijs Oomen, geboren te Gemeeren, 5-5-1904, fabrieks-arbeider bij Philips, wonende te 's-Hertogenbosch, St. Crispijnstraat 49, vooraanstaand lid van de CPN, getracht een zaal te huren bij een caféhouder, alhier. Hij gaf daarbij voor dat het een bijeenkomst zou zijn tot het aanhoren van culturele lezingen. De caféhouder, die te weten kwam, dat een arbeider over de toestanden in Rusland en Oost-Duitsland zou komen spraken en die Oomen kende als communist, weigerde zijn zaal te verhuren. Achteraf is gebleken, dat deze bijeenkomst uitging van de Vereniging Nederland-USSR.-----

Overigens vonden deze maand in deze gemeente geen bijzondere voorvallen plaats.-----

E I N D E .

8.7.1951

gn.
w.v.d.
967

ONDERWERP : C.P.N., District Amsterdam.

UITTREKSEL

UN	OD 1288
Ag. nr.	127346 Januari 1952.
	OD 967

DUPLICAAT!

Van betrouwbaar te achten zijde werd vernomen, dat met ingang van 1 Januari 1952 onderstaande personen hun lidmaatschap van de C.P.N., afdeling Overheid-G.R.B., hebben opgezegd, zonder vermelding van reden. Het is wel waarschijnlijk te achten, dat de publicatie over verboden organisaties voor ambtenaren de aanleiding gevende oorzaak voor hen in deze is geweest.

1. George Cornelis KROONER, Asd. 7-9-1920 ;
2. Jan NIEUWENHUIZEN, Asd. 4-1-1897 ;
3. Hendrik POLSTRA, Asd. 29-9-1904 ;
4. Herman Johannes SATTELMEIJER, Asd. 12-11-1915 ;
5. Jan SCHIJF, Asd. 18-12-1894 ;
6. Ariën Peter van VOORST, Asd. 8-10-1888.

Voorts kwam bedoeld contact ter ore via Jacobus Hendricus MOSES, Asd. 9-3-'98, dat:

Gerrit Jan HARMSEN, Asd. 15-5-1922 ,

die belast was met scholing van de studenten, door de partij van dit werk is ontheven, omdat hij niet had voldaan.

Verder werd door hetzelfde contact vernomen, dat Jan CARBAAT, Westzaan, 1-4-'06 in plaats van Wilhelmus Bernardus JANSZ, Asd. 28-3-'07 de propaganda voor het dagblad "De Waarheid" zal krijgen .

Wat de oorzaak van deze functiewisseling is werd nog niet vastgesteld, doch onze berichtgever veronderstelt, dat CARBAAT beter voldoet dan JANSZ.

Onder verwijzing naar dezerzijds schrijven No. 5084-1-'51 dd. 14-12-1951 dient ten aanzien van de kwestie "bedrijfsinstructeurs" voorshands de nodige reserve in acht te worden genomen. Er komt namelijk, naar berichtgever hoorde, een geheel nieuwe regeling, welke nog nader bekend gemaakt zal worden. Mocht berichtgever t.z.t. met de op handen zijnde nieuwe regeling bekend raken, dan zal U nader van deze aangelegenheid horen.

Handwritten signature

00 967
9/4

Conie voor HB

RAPPORT VAN KB

AAN HB BIII

No.: 3849

Betr.: C.P.N. TE ROTTERDAM.

Typ. D.

12/10/92

UITTREKSEL
Uit: OD 510
Voor: OD 967
o.a.v.: B III
Dat: 8/4-52
Par.: 39E

DUPLICAAT

v. Kralingen meldt ons het volgende.

In de partij zelf wordt op het oogenblik de meeste aandacht besteed aan de voorbereidingen van de verkiezingsstrijd. Dit werk geschiedt geheel via de afdelingen en opmerkelijk is, dat de afdeling centrum grote activiteit aan de dag legt. Dit is vooral tot uitdrukking gekomen toen het ambtenaren verbod werd afgekondigd, daar juist in deze afdeling vele leden zitten, die in dienst zijn van overheidsbedrijven. Het gaat hier voornamelijk om het onderwijzend personeel, (o.m. Bentveld, die zich thans opwerpt als een van de felste propagandisten van de partij. Daarnaast de mensen, die in het P.T.T. bedrijf werkzaam zijn.

Volgens mededelingen van Waarts is er besloten dadelijk over te gaan tot het vormen van cellen. Een krachtige protest-actie is ingezet, evenals trouwens door het gehele land. Vele van de leden, in dienst van de overheid, hebben zich al bereid verklaard een betrekking te zoeken in de Rotterdamse haven. Zij zullen zich dan via de "hokken" (aanneemlokalen), laten inschrijven als los-arbeider, daar men van mening is dat in de toekomst kan worden teruggeslagen door het lam leggen van de Rotterdamse haven.

KB, 14 Januari 1952

VRIJ VOOR ACTIE